

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౭
Vol. 17.

చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ మే నెల 31 వ తేది శనివారము

MADRAS, SATURDAY 31st MAY 1930.

శ్రీ ప్రమోదూతనామ సంవత్సర శ్వేతమాస శుద్ధ చవితి

సంచిక ౪౭
No. 47.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల బావును. పాఝ్యపునొప్పుల బారదోలును. పోట్ల బోగొట్టును. జ్వరముల భేదించును. వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట వలన శరీర మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము లలో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది

పంచభాష చీటీ జూచి కొనిన

మోసము గలుగదు.

చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి 0-10-0

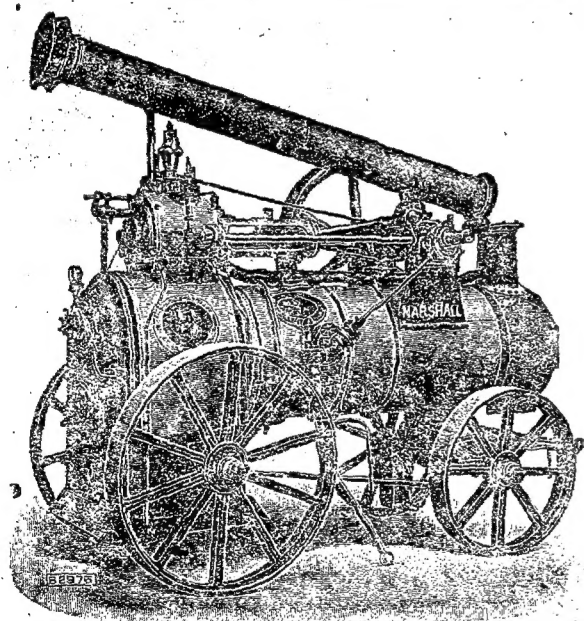
డబ్బన్ 1-కి రూ 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం

6, 7 తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు

109, ఫ్రేరిరోడ్డు, పోర్టు, బొంబాయి.

“మార్షల్”

“యస్” తరగతి పోర్ట్‌బుల్ స్టీమ్ ఇంజను

నవీన పద్ధతులమీద తయారై,

దృఢమగునుండుటకు, చిరకాలము మన్నింతు

వీలగునట్లు విశేషాంశములన్నిటిని పొందియున్నది

ఈ ఇంజన్లు రైసుమిల్లులకు, పిండి విసురుడు యంత్రములకు, రాళ్లు తయారొనర్చు యంత్రములకు గానుగ యంత్రములకు తారుపోసి గట్టియొనర్చు యంత్రములకు సెంట్రీఫ్యూగల్ లేక యితర పంపుల, కొయ్యపనియొనర్చు యంత్రములు, ప్రత్తియంత్రములు, యిండ్ల కట్టడ మునకు తదితరములైన పనులకు తగుమైనవి.

M 27 ధరల జాబితాకు వ్రాయుడు

మార్షల్ సన్స్ ఆండు కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్.

ఇంజనీర్లు :—

9. నెకండ్లైను బీచ్, మద్రాసు.

ప్రాంచి — బెజవాడ.

ఇండియాలో కెల్ల నవీన పద్ధతుల ననుసరించినది

ప్రజలకు ఎక్కువ అనుకూలమైనది

దీని ద్వారా గ్యారంటీగా యివ్వగలపద్ధతి—కొత్తవిశేషము

(ప్రతి 5 వత్సరములకు మాటికి రూ. 15 చొప్పున ప్రీమియములు తగ్గించబడెను)

కామన్ వెల్సు అన్యూయెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్, పూనా సిటీ

అధ్యక్షుడు:—యన్. సి. కేల్కార్, బి.ఎ., ఎల్.ఎల్.బి., ఎమ్.ఎల్.ఎ., ఎడిటర్: "కేసరి."

అకర్ష నీయాంశములు: (1) పూర్తిగా సామ్యు చెల్లింపలేనివారలకు కూడ లాభములు.

(2) అన్యూయెన్సు చేసిన మొత్తమువరకు యిండ్లు కొనుక్కోనేనిమి త్రం అప్పటివచ్చుట.

దక్షిణ ఇండియా యం దంతటను ఏకైకము కావలెను.

ఎన్. ఆర్. రావు అందు కో.,

మద్రాసు రాజధానికి, తిరువాన్కూరు, కొచ్చిన్ నకు, చీఫ్ ఏజెంట్లు, 27, 28 నెంబులైక్ బీచ్, మద్రాసు.

తరుణము మించిపోకమునుపే మీ తలవెండ్రుకల గురించి తగుశ్రద్ధ వహించుడు.

వెండ్రుకలు దువ్వెనతో పోడినప్పుడంతవరకు అలసించుకును
వెండ్రుకలు చెడిపోవుటకు అది అంత్యదశ యని గ్రహించుడు.

కామినియా ఆయిల్ రిజిస్టర్డ్
ను నేటినుండియు వాడుటారంభింపుడు.

తలవెండ్రుకల శ్రద్ధ లన్నింటికీ

ది హ్యూమన్ తము

వెండ్రుకలను కాంచివీసముగాను, చిట్టిపోవుట చిరుగా నుండు
టనుండి రక్షించి పట్టుకుచ్చువలె, కుమ్మరి రక్కలనలె నిగనిగలాించును.

ఈ మూలపద్ధతిని నేడే పరీక్షించుడు. మీ వెండ్రుకల తల త్వరలో అందముగా పెరుగునో, తలకు చల్లదనమును గలిగించునో గమనింపుడు. కామినియా ఆయిల్ మీ వెండ్రుకలకు నెట్లు అధికము గలుగజేయునో గుర్తించు. ప్రతి పట్టుకములోను, పల్లెలోను, దుకాణా దాగు అందరివద్దను, పరిమళద్రవ్యము లమ్మవార అందరివద్దను దొరకును. మీయూరి వర్తకులయొద్ద కొనువచ్చు. కామినియా ఆయిల్ వా అని చూచి మరి కొనుడు.

సీసా 1-కి నెల రూ 1-0-0, ప్యాకెట్ 0-6-0 ప్రత్యేకం. సీసాలు 8-కి రూ 2-10-0, ప్యాకెట్ ఆ 0-12-0.

ఓ టో వీ ల్ బ హా రు (రిజిస్టర్డ్)
కొనుట ముఖ్యమగుదు.

మీదునులమీదుగాని, నేలు దుమాలమీదగాని రెండుమూడు చుక్కలు అటోవీల్ బహారు చల్లినవంటనే మిక్కిలి మనోహరమైనట్టి మల్లె, దొడ్డిపువ్వుల పరిమళములను, చెదిరిన టోనర్లను, వెండి సమయవలందు బంధువు లందరిని సంతోషపరచుటకు, ఆటోవీల్ బహారు తప్ప మ రెదీయు కావరాదు. నేడే ఒక సీసానుకొని దాని ఆద్యుతపరిమళమును అనుభవించు.

1/2 కొప్పు ఓటోవీల్ బహారు	రూ.	2-0-0
1/2 " " "	"	1-4-0
1 డ్రామ్ " "	"	0-12-0

సముదాసీనా రెండవాల పోట్లు స్థాంతులు వంపిన వంపబిడ్డము
సువాసన కార్డు 1-కి అలా 1.

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అందు కెమికలు కంపెనీ,

90-2

285, బ్రాహ్మమణి మార్కెటు, బొంబాయి. నెం. 2.

ఇనాం!

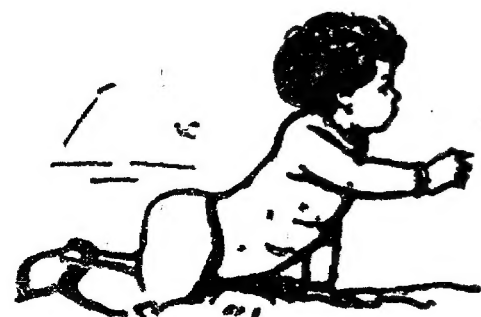
ఇనాం!!

ఇనాం!!!

వసి ఎల్లలకు ఇన్ ఫెన్ టోన్

కాంపెల్ ఇనాం అందు దీనికి సంబంధించిన పుస్తకము ఇనాం

- 1 ఇన్ ఫెన్ టోన్ ను ఆవుపాలు, బ్రెడ్ పాలు, మేకపాలు, కన్ డెన్ డ్డ్ పాడరుపాలు మొదలగు వాటితో కలిపిన తల్లిపాలవలె నగును.
- 2 పసిపిల్లలకు గలుగునట్టి మలబద్ధకము, అజీర్ణము, వాయువు, ఈడ్పు, జ్వరము దగ్గు మొదలగు వ్యాధులను అలంకరించును.
- 3 జ్వరము మొదలయి, కేసులకు సంబంధించిన వ్యాధుల వాటంకపరచుటకు పాలు తాగునట్టి బిడ్డలకు ఇన్ ఫెన్ టోన్ నియ్యవలెను.
- 4 దంతములు పచ్చనప్పుడు ఇన్ ఫెన్ టోన్ మిక్కిలి భద్రమైన రక్షణము.

ఏజెంట్లు కావలయును
దాదా అందుకో, మద్రాసు.
ఆప్రికన్ షాఫ్, బెజవాడ.

ప్రకటన

నానావిధము లగు గాలితుపాకులు
తుపాకిమందు, కేపులు, తోటాలు
రవలు, గందకం, వగైరాలు
ధరలు సరసముగా దొరుకును.

ఎస్. వెంకటరంగం శెట్టి

నెం. 9, నైనాబజారు, మద్రాసు.

నానావిధములగు రివాల్యూర్లు
అరు లేక బిరుతోటాలు యొక్కమున్న
ప్రతిమము రూ. 3 సం.]

ధరలు సరసము

క్యాటలాగు ఉచితము

నాళము 32, 38, 32 అంగుళములలో దొరకును
చిన్నవి జేబులో పెట్టుకోగలిగినవికూడ దొరకును.

యన్. వి. రామానుజం శెట్టి అందు కంపెనీ,

నెం. 92 బ్రాడ్వే మద్రాసు.

ది గ్రేట్ ఈస్టర్న్ లైఫ్

అన్యూయెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

(ప్రెమియం నెటివ్ మెంబర్లులో (ఇంగ్లాండులో
ఇకాకార్పొరేటు చేయబడినది.) రిజిస్టర్డ్ చేయబడినది)

ఇది ఆదర్శ ప్రాయముగు పోలీస్ పోలీసీరద్దు
చేయకూడదు. శాశ్వతముగా పనికి రాకుండు చేయ
కూడదు. అను నిబంధనలు సహజముగనే యున్నది.

ధారాళమైన పద్ధతిపై పనిచేయ ఏజెంట్లు కావలెను.

ఆర్. వెంకటాచారి, ఛీఫ్ ఏజెంట్లు,

రిజర్ డ్డ్ నాన్, నేపేరి, మద్రాసు

రుక్కాంగదాచార్య, బల్లారి

మెసర్స్ బంగేర అండ్ కో,

మిషన్ నీధి, మంగళూరు.

మందరరాజన్ అయ్యంగార్,

ఏజెంట్లు, తెలుగుజిల్లాలకు నెం. 7 గణపతిమొదలిపేధి,

తిరువల్లి శ్రీశ్రీ, మద్రాసు.

ముఖ్యగమనింపు:—శ్రీ యు త కె. సాందర్భంగా
ను అయ్యంగారు ఆంధ్రజిల్లాలో సంచార మునర్త్యమువ్వాడు.
వారికి పుత్రము ఈవిధము విలాసమునకు వ్రాయవలెను. C/ఆ
ల్లా మునిసిఫ్ కాకవాడ.

నేషనల్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ
లిమిటెడ్

హెడ్ క్వార్టర్స్:—9, ఓల్డ్ కోర్టు హౌస్ వీధి, కలకత్తా.
(స్థాపితము—1906)

సంపూర్ణముగ హైదరాబాద్ కంపెనీ యొ, యిండులు
ముఖ్యము. "నేషనల్" లైఫ్ ఎన్సూరెన్సు కంపెనీకి మాత్రమే
ప్రథమ యువకాళము కలిగియున్నది.

ఎందుకనగా,
(1) ఇది చాలకాలముక్రిందట స్థాపించబడి, ఘనముగు
భారతీయుల యధికారము దుండీయున్నది.

(2) దీని మూలసనము, సుఖమైన కంట్రాక్టు పద్ధతులు,
ప్రపంచముంతటను పోలీసు కలిగియుండుట గొప్పవిశేషము.

(3) దీని ప్రీమియములేట్లు చాల తక్కువయై నగదు
సొంతి, అప్పులను సరసముగ యివ్వబడును.

లైఫ్ ఎన్సూరెన్సు కంపెనీకి కావలసిన ముఖ్యవిష
యము బలవంతులగు యువోగ్గీయులచే నడుపబడుటయే.

హైదరాబాదు నడుపబడు కంపెనీయందే ఇన్సూరర్
చేసి హిందూ దేశ పురోభివృద్ధికి తోడ్పడు.

ఆర్.జి. దాసు అండ్ కో.,
మానేజర్లు.

కే.యస్. గోపాలయ్య,
బ్రాంచి కార్యదర్శి,
బోర్డ్ ప్రెసిడెంట్, బ్రాడ్వే,
మద్రాసు.

“ఏర్ గన్ అను గాలితుపాకి”

ఇనాము 200 రవ గుండ్లతో

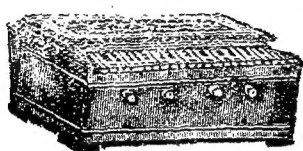

ఈ గుపాకి చూచుటకు పెద్దకుపాకివలెనే యుండును. కాల్పువపుడు కల్లుము కలుగునుగాని పొగరాదు. గవర్న మెంటు వారిలై నెన్ను అక్కరలేదు. గుమారు 80 మొదలు 50 యడుగులవరకు ఉండు పట్టులు వగైరాలను సులభముగ గురిపెట్టి కాల్పువచ్చును. నెం 1 పెద్దది రు 8. నెం 2 చిన్నది రు 5. ప్రతి కుపాకితోను 200 రవగుండ్లు ఇనాము పంపబడును. తపాలా ద్వారా ప్రత్యేకము. కుపాకికొలత 2½ అడుగుల పొడవు. ప్రత్యేకము రవగుండ్లు 200 గల ప్యాకెట్టు క్రయం 0-8-0. యన్. భాగ్యలక్ష్మి అందు కంపెనీ, పాడుకొండ, మదరాసు.

“బి” నక్ ప్లాట్

చాలకాలమువరకు మన్నును ఆనియు, మనోహరమైన నాథముగలదని ఖ్యాతిచెందిన,

B. HARRY & SONS,
50, Premchand Boral Street, Calcutta.

వారిచే తయారుచేయబడినది.

హార్ మోనియమునకు వలసిన సామగ్రిలలో పెద్ద మొత్తములో అమ్మువారలు.

క్రయకాపితాలకు వ్రాయుడు.

తెంగుకూరు ఏజంట్:-

మనమోహన్ హార్మోనియమ్ వర్క్సు,

చిక్ పెట - తెంగుకూరు.

ఆంధ్రుల నాంధ్రులు ప్రోత్సహింపక మరెవరు?

నూతన విద్యుద్బుక్తి యంత్రముచే శాస్త్రోక్తవద్ధతిని శ్రేష్ఠమైన ముక్కద్దములు తయారుచేసి ప్రజామోదము బడసిన రాధాబ్రదర్సు ఆంధ్రులుగాక మరెవరు? రాధాబ్రదర్సు, 174 బ్రాడ్వే, మదరాసు. RADHA BROS, 174, Broadway, Madra.

ఎంపైర్ ఆఫ్ ఇండియా

లైఫ్ అన్యూరెన్సు కంపెనీ, (లిమిటెడ్)

స్థాపితము. 1897

క్రమవృద్ధిని తెలుపు రికార్డు

సంవత్సరాంతము సంవత్సరాంతము

ఫిబ్రవరి 1925 ఫిబ్రవరి 1930

నూతన పాలీసీలు రు. 78,00,000. రు. 140,00,000

సంవత్సర రాబడి రు. 44,78,000. రు. 64,00,000

ఫండు మొత్తము రు. 246,00,000. రు. 356,00,000

వైముత్తములు కంపెనీ యభివృద్ధి, ప్రజాదరణ కలిగి యున్న వనుట బాగుగా తెలియపడుచున్నది.

పూర్తివివరములకు క్రిందివారికి వ్రాయుడు:-

మద్రాసు బ్రాంచి -

9, 10 సెకండులైన్ బీచ్, మద్రాసు.

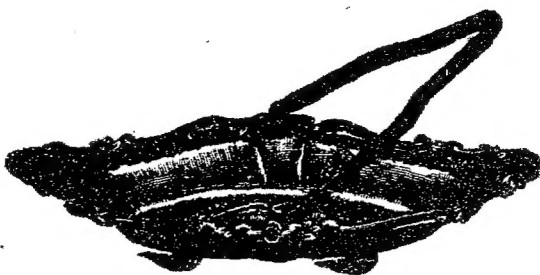
చ్యవన ప్రాశస్త్యము

శ్రీయ-దగ్గు-ఉబ్బసము-అశీర్వాదము-కళము-పురాణ జ్యోతిషము-మొదలగు వ్యాధులను ఖండించి బలమును కలిగించు ఔషధములలో యుత్తమమయినది. 6 20 కులము డబ్బి రు 1-4-0 వి. పి. చార్జిప్రత్యేకము పి-శి-వ అందు కంపెనీ, ఆయుర్వేద సమాజం పెరిచేసి నెల్లూరుజిల్లా.

తండ్రి విలాసము “ఉమ్మడియార్”

తెలిపాను నెం. “2802.”

నవీనము, నవనాగరికము, నవలావణ్యము, ఆకర్షణ

వగైరాలు విశిష్టమైన, పెండిసామానులను బంగారు నగలను మాత్రమే ప్రజల ప్రస్తుతము ఇష్టపడెదరు. గాన మేము ఓటిలో నొక్కటియైనను తప్పక అనుసరించుచుండుటలనునే మా వ్యాపారాభివృద్ధికి, కాక చారులు హెచ్చుటకు ముఖ్యకారణము.

ఒకసారి పరీక్షించిన అన్నియు నిపులముగా తెలియును.

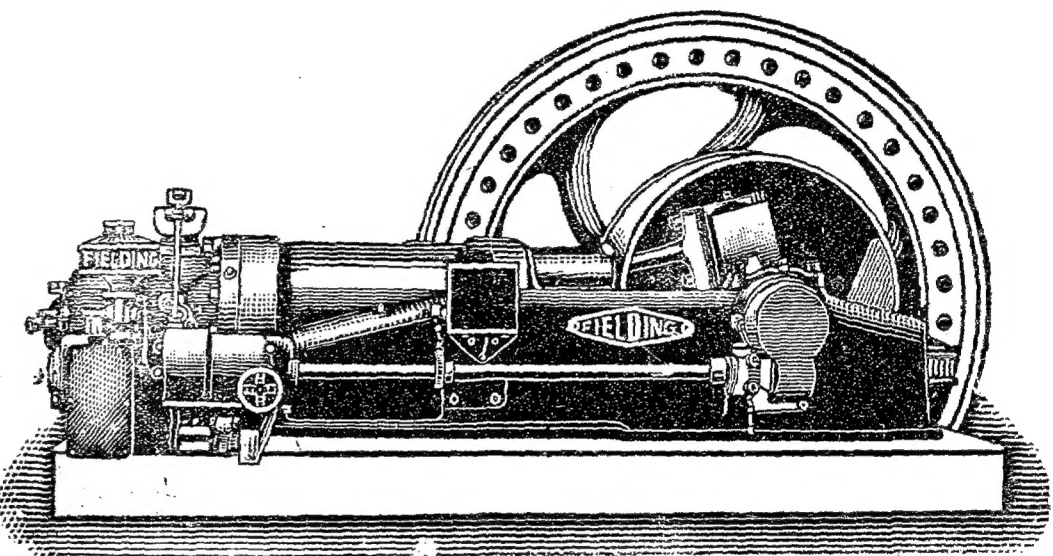
ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ,

నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

‘ఫీల్డింగు’

వేటెంటు కోల్డు స్టారింగు క్రూడాయిలు యింజనులు

యింజనులన్నిటిలోను బహుశ్రేయకరమైన యింజను

మెకానిజం బహుసులభము. యింజనులన్ని వాటి పాళ్లున్ను చాలా బలమైనవిన్ని తెంపరుగలవిన్ని అయివున్నవి

క్రూడాయిలు ఖర్చు బహు తక్కువ. 50 బి. హెచ్. పి. వరకున్న అన్ని పైజులలోను స్టార్టర్ ప్రొచబడును.

సోల్ యేజంట్లు:-

డి. యల్. శాస్త్రి అందు కో.,

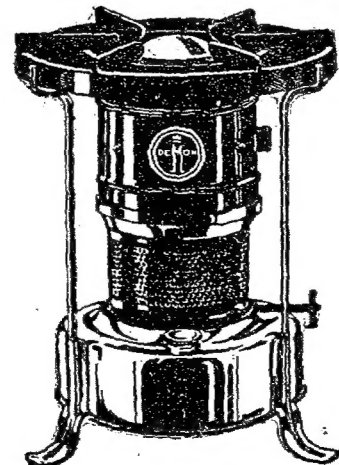
12, తింబుచెట్టివీధి మద్రాసు.

డి ట్ మార్కు

డె మన్

అద్భుతమైన వంట కుపయోగపడు “స్టవ్”

నెం. 48:- గట్టి ఇత్తడిపాత్రకలిగి, ప్రకాశమైన ఎనామెల్ బాడిగలది.

మొనర్పు: పొప్పట్ జమూల్ అండ్ బ్రదర్సు, గ్లాస్ వేర్ వర్తకులు, బ్రాడ్వే, మద్రాసు

బ్రాంచి:- 11, ఈవింగ్ బజారు రోడ్డు

సామాన్య కిరణనాయిలు యావిరిగామారి, వ్యవస్థమైన ఉపకరణముల మంటలు ఎక్కువ వేడితోనుండును. ఈ వ్యవస్థము వృధానోక, సరిగా పాత్ర కిందనే యుండగలదు. కొద్దిధరలో కుట్టమై, చక్కనిభోజనము, ఒక పెంటు నూనెతో 6 గంటలకాలము కాచుటలేక వంటచేసుకొనవచ్చును.

శస్త్రము లేదు. పంపుకొట్ట యవసరము లేదు. మసిలేదు. పొగలేదు.

సామాన్య ల్యాంపు మాదిరి ఉపయోగించవచ్చును.

సులభముగ తీసికొని వెళ్లదగియున్నది.

క్రిందివారివద్ద దొరక గలదు:-

గ్లాస్ వేర్ వర్తకులు, బ్రాడ్వే, మద్రాసు

బ్రాంచి:- 11, ఈవింగ్ బజారు రోడ్డు

కావలెను

పలుకుబడి, నమ్మకము, ఉదారస్వభావముగలవారు, "యూనివర్సల్ మ్యూజియల్ ఎయిడ్ అండ్ పూర్వహాస్ అసోసియేషన్ లిమిటెడ్" తరపున ఏజెంట్లుగ నుండి ప్రతి పట్టణమందును బీద గృహములను, పింజరపోలులను ఏర్పాటుచేయుటకు కావలయును. వేతనము యోగ్యతలనుబట్టియు, చేయు పనినిబట్టియు ఏర్పాటుచేయబడును. వెనుకటి యనుభవమును తెలుపుచు, యోగ్యతా పత్రములతో ప్రస్తుతము చేయుచున్న పని తెలుపుచు దరఖాస్తులను, మిస్టర్ ఎమ్. ఎల్. నాగన్న, చీఫ్ ఆర్గనైజర్, 289, తంబుచెట్టిపేథి, జార్జి టౌన్, మద్రాసు. కు పంపవలయును.

ఎంపైర్ హిందూ హోటల్

120

విక్టోరియా టెర్మినస్ కు ఎదుట

ఫోటో

బొంబాయి.

దివ్యమైనస్థలము, ఆదర్శనీయమైనట్టియు, పసరియైనభవనము, చైర్మడియు, ఎలక్ట్రిక్ దీపములు వీసనలు, గాలి ధారాళముగా వచ్చునట్టి గదులు మొదలగువాటితో అమర్చబడినవి. దివ్యమైన ఫర్నిచర్ కూడ గలదు. తంజిలిస్థానము, "ఫ్రెడ్".

టెలిఫోను నం. 22789.

THE EMPIRE HINDU HOTEL, Facing Victoria Terminus, Fort, Bombay.

అధ్యక్ష మాధుర్ బాబు గారి

శక్తి ఔషధాలయము

హిందూ దేశమంతటిలోను మంచిదియు, చౌకధరలకు, నమ్మకమైనవి దొరకగల ఆయుర్వేద ఔషధాలయము. మద్రాసు బ్రాంచి:—158 బ్రాడ్వే. జి. టి. మద్రాసు.

ఢిల్లీ బ్రాంచి:—చాందినీచౌక్.

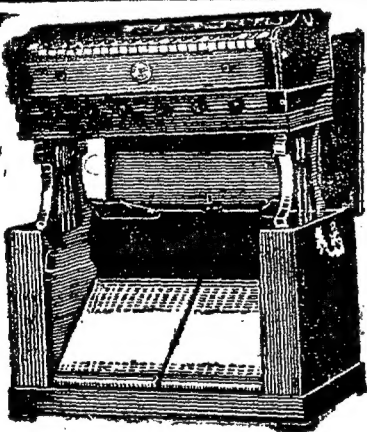
రంగూన్ బ్రాంచి:—209, లీవిన్ పేథి.

చ్యవన ప్రాశ:—జలుబు, దగ్గు, తయ, ఉబ్బనము మొదలైనవాటికి దివ్య ఔషధము ధర 64 తుల్య శీరు 1 కి రు 3/-

సిద్ధమకరద్వజ:—నరములకు బలమునిచ్చు ఔషధము తులం 1 కి రు. 20/-

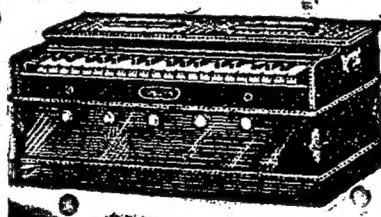
మాయుక్కి-ఉచిత జాబితాకొరకు ఒక అడా పోస్టుబిల్లును పంపుడు.

యం. యం. చక్రవర్తి, బి. వి. పోస్టోఫీసు అండు రిసీవరు.

భారతదేశమునందు

ముఖ్యమైన హార్మోనియం వర్తకశాల

రామచంద్రగారి సుప్రసిద్ధమైన "రామ్ - ప్లాట్" హార్మోనియములు మిక్కిలి మేలైనవి, దీర్ఘకాలమువరకు మన్నించు. మంచి నాదమును గలిగియున్నది.

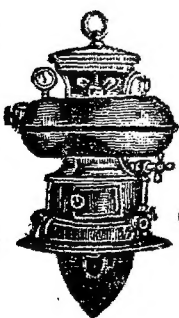
Manufacturers:

T. S. RAMACHUNDER & BROS., KALBADEVI ROAD, BOMBAY.

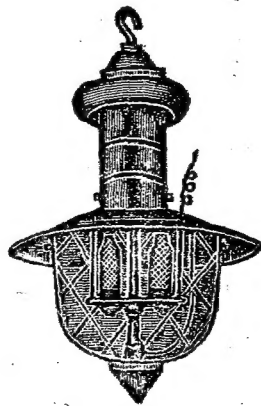
Telegrams: "MUSICAL"

మీకు కావలసిన గ్లాసు సామానులు దీపములు వగైరాలకు మావద్దకు దయచేయుడు

మీకవసరమైనవి తీసుకొనుటకు మేము సహాయము చేసెదము

మాకు వ్యాపారమునందు ప్రత్యేక అనుభవ ముండుటచే మీకష్టములను మేము నివర్తించేయ గలము, సంవత్సరమునందంతటను మావద్ద గొప్ప స్టాకు యుండును.

నవరించబడిన మాధరలకు వ్రాయుడు:—

మెసర్స్ అల్లిమహమ్మెద్ జిన్నా అండు కో., రత్నబజారు, మద్రాసు.

తెనాలిలో కలెక్టరు సభ

సభలో న్యాయవాదులు మున్నగువారు

తమ అభిప్రాయములను స్పష్టముగా వెల్లడించుట గుంటూరు, మే 27:—తెనాలిలో కలెక్టరుగారికి సభగావించిరి. నేడు మధ్యాహ్నము గం. 2-15 లకు డిప్యూటీ కలెక్టరు ఆఫీసులో సభసమావేశమయ్యెను. పట్టణములోగల చాల మంది స్టేడ్ గవర్నమెంట్, ఫిర్యాదులలోని రయతులకును అన్వేషము అంపబడెనుగాని సభకు 27 నురు మాత్రమే వచ్చిరి. అందరితో ను తహసీల్దారుగారు కలెక్టరుగారికి పరిచయము గలిగించిరి. శ్రీయుత డాక్టరు జమ్మల ఉత్తప్ప, గోగినేని రంగనాయకులు గార్లు బి. ఏ. బి. ఎల్. పూర్తిగా ఖద్దరునే ధరించియుండిరి. మీరు ధరించిన ఖద్దరుబట్టలు మీరు స్వయముగా వడికిన నూలు తో మీరునేనుకొనినవేనా? అని కలెక్టరుగారు డాక్టరుగారి నడిగిరి. మీకు కల యిబ్బందులను తెలుపుడని కలెక్టరుగారు వీమ్మలు సభికుల నడిగిరి.

శ్రీయుత రంగనాయకులు బి. ఏ. బి. యల్. గారు లేచి, తాగుడు మాన్పవలయుననియు, వెంటనే ఆధినివేశప్రతి పత్రి నియమలయుననియు కోరిరి.

ఇచ్చటి స్టేడ్ గవర్నమెంట్ న్యాయపరిశ్రమ శ్రీయుత రంగనాయకులు రావుగారు శాశ్వత జిరాయిత్ పద్ధతి యేర్పరపవలయుననియు ఇంగ్లీషునా రీ దేశమునందే యుండవలయుననియు చెప్పిరి.

మరియుక నకిలుగారు పగడాల కోటయ్యగారు ప్రభుత్వమువారు గాంధీ మహాత్ముని వెంటనే విడుదల చేయవలయుననియు రాజకీయ కైదీల నందరిని విడిచిపెట్టవలయుననియు, వెంటనే జైలునియన్ ప్రతిపత్తి నియమలయుననియు చెప్పిరి.

గవర్నమెంటు స్టేడ్ గవర్నమెంట్ శ్రీయుత కొండముడి కె. శ్రీరాములుగూడ పై యభిప్రాయములనే నూచించిరి.

శ్రీయుత కూచిపూడి కె. రామచానుగారు ఇంకొక వకీలు, మాటలాడుచు మీరు పరిస్థితులను సరళమైన మనస్సు తో గమనించి ప్రజల నిజాభిప్రాయమును ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేయవలెనని కోరిరి.

సభికులు సానికమలైన యిబ్బందులనుగూర్చి చెప్పిద రని తలచిరి. న్యాయ శాస్త్రములను తిరస్కరించినచో దేశ కేసులో అరాజకము ప్రబలును. తాటిగెలలును నరికివండునట్లు మీ యాశయము నెరవేరదు. హిందూదేశమునకెట్టి రాజ్యాంగ విధానము నీయదగునని బ్రిటిషునా రాలోచించుచున్నార. అస్సాములోని నాగాపర్వత ప్రదేశములలోనన్న పరిపాలన మును గుంటూరు జిల్లాలో ప్రవేశపెట్టవలయునని నేను కోరెను" అని కలెక్టరుగారు సమాధానము చెప్పిరి.

వకీలు శ్రీయుత కుకగంటి సీతారామయ్యగారు వెంటనే లేచి బ్రిటిషు పరిపాలనమునన్న స్వరాజ్య ప్రభుత్వము క్రింద నాగాపర్వతముల పరిపాలనము వదిలిపెట్టవలెనని మంచి యగునని చెప్పిరి. కలెక్టరుగారు తమ ప్రసంగమును సాగించుచు మద్యపాననిషేధముగూడ దగినదేగాని అది నెమ్మదిగా 2రుగవలసిన పనియని చెప్పిరి. శ్రీయుత వై. సుబ్బారావు, శ్రీరాములుగార్లు యువన్యాయములనుగూర్చి నడుపుచు, సైమన్ కమిషన్ నివేదికను సమాలోచించుటకు తగిన ప్రకారమైన పరిస్థితులను గల్పింపవలయునని కోరిరి.

అంతటితో సభ ముగిసెను. హనుమంతాలయంలో గం. 4-30 లకు మరొక సభ జరుపుటకై కలెక్టరుగారు మున్నగు వారు బయలుదేరి వెళ్లిరి. (జి. వి.)

స్త్రీల ప్రతకథలు

(నోములకథలు)

1-2-3 భాగములు అమృతమునకు సిద్ధముగా నున్నవి ఈ మాడు పుస్తకములయందును స్త్రీలు నిత్యమును పట్టు నోములు, వానికథలు, ఉద్యాపనములు 97 కలవు. ఈనోములు ప్రతి హిందూస్త్రీకిని ముఖ్యముగా కావలసినవే. ఈపుస్తకము లన్న, పనులు పాడుచేసికొని యిరుగుపొరుగువారి సాగ్రయించి తిరుగనక్కర లేకుండ తాను స్వయముగ కథ చెప్పుకొని అతలు తనకినవచ్చును. చదువు రానివారు నైతము ఎవరిచేసిన చదివించుకొని నోము పట్టవచ్చును. ఇది యింటింట నుండతగిన యిలువేల్పు. దీనివల భాగము 1-కి 0-6-0, 2 భాగములు ఒక్కసారి తెప్పించుకొనువారికి రూ. 1-0-0 మాత్రమే, పోస్తేజ ప్రత్యేకము. మొత్తముగా తీయు వర్తకులకు మంచి కమిషను ఇయ్యబడును.

బాలాంశ్రపు వేంకటరావు, గంధకర్త, పితాపురము.

బహుమానము 500 రూప్యములు

జగద్విఖ్యాతి
గాంచిన

తాయత్తు

లేక
గొప్ప

సరస్వతి కవచము—(రిజిస్టర్డు)

నెరవేరని పనులను నెరవేర్చ గలిగిన—యంత్ర మిది యొకటియే

ఈ గొప్ప హిందూతాయత్తు (సరస్వతి కవచము)ను గూర్చి శాస్త్రములందు సంస్కృత శ్లోకము లిట్లు చెప్పుచున్నవి:—

“సరస్వతీ ప్రకృతీని శక్తేష విషవాశని, జయసరస్వతీ కురుతి, ధాన్యమును ప్రసద” సరస్వతి కవచము నుపయోగించుటవలన భయములు, కష్టములు, గ్రహదోషములు తొలగును. ధన, ధాన్య సౌఖ్యములుగలిగి వర్ధిల్లుగలరు.

దీనివలన సర్వవ్యాధులు తొలగి, అన్ని విషయములందును జయమును చేకూర్చును. శరీరదారుఢ్యమును పెంచుచేయును. సరస్వతీదోషములు తొలగి, ఉద్యోగముందును, వ్యాపారముందును, చేతిపరిశ్రమలందును దిగ్విజయము చేకూరును. పుత్రులు లేనివారికి దీనిని ధరించుటవలన సంతానము కలుగును.

స్త్రీలకు

ఈ సరస్వతి కవచమును చెండు ప్రవాళములతో (ధర జత రు 1.) ధరించవలయును. స్త్రీలకు దేహరోగ్యమునిచ్చి, సంతానముకలిగి, సంసారముందు సర్వ సౌఖ్యముల నిచ్చును. స్త్రీలపాతిట వరప్రసాదాని యనదగినది.

గమనించవలయును:—సర్వవిషయములు రహస్యముగ నుంచబడును. యనుమతి వైనచే యోగ్యతాపత్రములుమాత్రం ప్రచురింపబడును.

ప్రత్యేక నోటీసు:—మేము పైన వ్రాసిన శ్లోకము శాస్త్రములనుండి ప్రచురించినది కాదని నిరూపించు వారికి రు 500 బహుమతిగా నివ్వబడును.

దీనిగూర్చి, రాజులు, నవాబులు, జమీందార్లు, మునీఫ్లు, వక్త్రులు, డాక్టర్లు, ఇంజనీర్లు, ఉపాధ్యాయులు మొదలైన వేలకొలది ప్రజలు యోగ్యతాపత్రముల నంపి యున్నారు. వ్యాజ్యములందును, పరీక్షలందును, అనురాగములందును, తప్పక విజయమును చేకూర్చును. దీని గొప్పదనమునుగూర్చి వ్రాయ శక్యముగాదు. ఒకపర్యాయముపయోగించిన మీకే తెలియగలదు. అన్ని కష్టదశలందు దీనిని వెంట యవశ్యముంచుకొనదగియున్నది. దీనివలన సౌఖ్యము, దీర్ఘాయువు పొందగలరు.

మిక్కిలి చౌక. కాని ఒక్కదానిని చేయుటమాత్రం యంత చౌకగాదు. దీనిని పంపకొలది మైల్లదూరముండి తీసుకొని రావలయును. కాని మేము వేలకొలది తమారు చేయుటచే యంత చౌకగ నివ్వగలిగితిమి.

ఒక రూపాయ, నాలుగు అణాలు మాత్రం

ప్రతిదానివెంటను ఉపయోగించు పద్ధతులు పంపబడును.

టోకు ధరలు:—8 కి రు 8-12; 6 కి రు 6-12; 12 కి రు 12-4; 25 కి రు 24; 50 కి రు 40; 75 కి రు 60; 100 కి రు 75; వెండి తాయత్తు 1 కి రు 2-8; బంగారపు తాయత్తు 1 కి రు 5; దీనితో ధరించుటకు పట్టుదారం గజం 1 కి 0-2-0 మాత్రం 8 తాయత్తులు కొనువారికి యొకటి యుచితముగా నివ్వబడును. [కము.

పోస్టేజి ప్యాకింగ్ హిందూదేశము, సిలీనుకు యుచితము. విదేశములకు 14 అ ప్రత్యే

ఉపయోగించువారు
చెప్పు విషయమును
జాగ్రత్త గమనించుడు.

వైద్యాధికారులు,

పోస్టు థాట్టరా (హుగ్లీ) నారాయణపురం 25-9-26.

ప్రియమైన యార్యులారా,

1926 సం॥రం ఫిబ్రవరి మాసముందు మీరు బాబులు కృష్ణదాసు, హరాలా డాక్టర్ గారి యడవుకు పంపిన తాయత్తులు. దీనిని. దానిలో నే నొకదానిని యుపయోగించి మిక్కిలి సంప్రప్తిచెందితిని. కావున మరీ నాలుగు పంపును.

విధేయులు,

(సం) డాక్టర్ డి. బేంద్రనాద్ దాస్
యమ్. బి. యస్.

47, ఆదియప్పనాయకపీఠి, మద్రాసు.
4-11-24

ఆర్యా,

మీయొక్క యద్భుతశక్తిగల తాయత్తును ధరించి డాక్టరు పరీక్షయందు దుర్భిణ్యపడలేతిని. అందున చెండవతరగతిలో కృతార్థుడనైతిని. కనుక మీ తాయత్తు యద్భుతశక్తిగలిగియున్నట్లు మరీయొక నాలుగు వి. పి. ద్వారా పంపును. విధేయుడు,

(సం) డా. సి. నాథముని యల్. యమ్. పి,
సర్జన్ ఆండ్ ఫిజిషియన్.

పోస్టు, బారియె, పోస్ట్ గమ్ 10-9-25

గౌరవనీయులారా,

మీరు పంపిన యమోఘమైన శక్తిగల రత్నము గత 3 సంవత్సరములనుండి యుపయోగించి కృతార్థుడనైతిని. కాబట్టి మరొకదానిని వి. పి. ద్వారా పంపును.

తమవిధేయులు,

(సం) బి. సి. చౌదరి
మెడికల్ ఆఫీసరు,

బంగాల్ ఆసుపత్రి, భాగల్ పూర్

పోస్టు. భాజీపూర్ పాబ్వా జిల్లా, బెంగాల్ 1-8-26

భగవదనుగ్రహము వలనను తమయొక్క రత్నధారణవల్ల లభించుటకే నాకు యుద్యోగముందు హెచ్చుబీతము చేయవలసి తెలుపుటకు సంకల్పమైనది. మీరు తెలిపినదంతయు నారము గనుక మరొకదానిని చెండు పగడములతో సహా పంపవలెను.

విధేయులు,

(సం) డాక్టర్ యస్. యమ్. రహమాన్
మెడికల్ ఆఫీసరు,

Press:—“TALISMAN” భాజీపూర్ ధర్మవైద్యశాల.

చూనార్ ఇ. వి. కైల్స్, రిఫర్ మేటరీస్కూల్,

8997.

19-6-1924.

ఆర్యా,

మీరు యిదివరలో పంపిన రత్న బాగుగ పనిచేసియుండుటచే దయయించి మరొకదానిని వి. పి. ద్వారా పంపవలెను.

తమవిధేయులు,

(సం) బ్రిజ్ వీరవీరీలాల్

మెడికల్ ఆఫీసరు.

కుస్తాక్ కాలీయరీ కునుండ పోస్టు మన్ భామ్ 11-7-22.

మొనర్స్ జి. డి. జోషి అండ్ కో, ఢిల్లీ

ఆర్యా,

మీయొక్క జగద్విఖ్యాతిగాంచిన రత్నము 11 మాసముల నుండి ధరించుచుంటిని. దీనిశక్తి వల్లించ శక్యముగాదు. నామన స్ఫునందుండు కోరికలన్నియు ఫలించినవి. నాకు సహాయకారి యగుటవలన నావిశ్రువునుకూడ ప్రోత్సహించుచున్నాను. మీ రత్న యద్భుతశక్తి గలిగియున్నది.

నేడే రు 25 మనియార్డరు ద్వారా సరస్వతిదేవిని పూజించుటకు పంపియుంటిని. మరొకదానిని పంపినయెడల మీ కెంతయో కృతజ్ఞుడను.

విధేయులు,

(సం) జె. జి. పిల్వన్.

ఇంగ్లాండు దేశపు ప్రజలు

ఆర్యా,

లండన్ 10-8-1926.

ఇందు వెంట 10- ఒకరత్న, పట్టుతాడుకొరకు పంపుచున్నాము.

నేను యిదివరలో యొకటి యుపయోగించి దాని ఫలితమును బొందియుంటిని. ఆలస్యములేక వెంటనే పంపుదురని యాశించుచున్నాను.

తమవిధేయులు,

ఆర్ట్ అండ్ డిస్కం ఎంబ్రాయిడర్ వర్క్స్,

14, నెటిల్స్ పీఠి కమర్షియల్ కోడ్,

లండన్ ఇ. సి. 1.

11195—జి. హెచ్. రిడెల్ ఎస్ కైర్

హైలెండ్ టెరెస్, ఇట్చెస్, సౌతంప్టన్ ఇంగ్లాండు 28-8-22

యాక్రిండి విధముగ వ్రాయుచున్నాడు:—

మీరు పంపినరత్న చాలయుపకారము చేసియున్నది. గాన మరొకదానిని పంపును, దీనిధర యిందుతో పంపుచున్నాను.

కాలమునకు దగిన నూతన యద్భుతము

ధవళేశ్వరం 12-8-27 (గోదావరి)

ఆర్యా,

మీరు పంపిన తాయత్తు నాకు యన్ని విషయములలోను తృప్తికరముగ పనిచేసినది. దీనియొక్క గుణము యొకేమాదిరిగ యున్నది. దీని శ్రేష్ఠమగు సరస్వతియే యంత నమ్మకమైన పనిచేయుచున్నది. కాబట్టి నేను నాన్న పితృలకుచేయు సలహాయమున నిరుపయోగమైన రత్నలనుచాచి మోసపోకుడి.

తమవిధేయులు,

(సం) పి. బి. సుబ్రహ్మణ్యం,

ఆస్సీసి ఇ. ఇ. యస్. లండన్,

మెకానికల్ అండ్ ఎలక్ట్రికల్ ఇంజనీరు

మునిసిపల్ కమిషనరు

ధనబాద్ 24-11-20

ఆర్యా,

మీరత్న గడచిన 4 సంవత్సరములనుండి ధరించుచుంటిని. దానిగుణముల విషయంలో వేలకు చెప్పవలసరములేదు

తమవిధేయులు,

(సం) నాథసింగ్,

మునిసిపల్ కమిషనరు,

పోలీసు యుద్యోగులు

కోర్టు ఆఫీసు డార్జిలింగ్ 8-1-27

ప్రియమైన పండిట్ గారు,

మీరు 1924 సంవత్సరం అక్టోబరుమాసమున పంపిన గొప్పరత్నము సంపూర్ణమైన విశ్వాసముతో ధరించి, లాభములను డిసెంబరుమాసములో బొందితిని. నేటి దినము తగినసామ్మను మనియార్డరు ద్వారా పంపియుంటిని. దీనిని సరస్వతీదేవి పూజార్థమై పంపియుంటిని.

ఇట్లు విధేయులు,

(సం) పహల్ వాక్ సిఘ్,

పోలీస్ కోర్టు యిక్ సెక్టరు, డార్జిలింగ్

హృషీకేశనారాయన్, డి. వి. జి. పోలీస్ ఆఫీసు

సెంట్రల్ రేంజి, బంకిపూర్, పాట్నా 26-11-24 తేది యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు.

“ఒకపర్యాయము తమరత్న నుపయోగించి, నాకోరిక లన్నింటిని నెరవేర్చుకొంటిని. దీనిని నాబంధు జనులకూడ ఉపయోగించి తృప్తిచెందిరి. కాబట్టి మరొకదానిని వి. పి. ద్వారాపంపును.

నిరుపయోగమైన వాటినిచూచి మోసపోకుడు. వివరములకు, టోకు ధరలకు వ్రాయుడు:—

D. JOSHI & Co., ORIGINAL INVENTORS AND SOLE PROPRIETORS, SARASWATI ASHRAM NO. 11, Peepul Mahadev, DELHI.

శ్రీ పురుష సాఖ్య రహస్య మార్గములు

త్యరపడుడు!

వెంటనే వ్రాయుడు!!

పనాహతులకు మాత్రమే!!!

వెల 0-4-0 మాత్రమే. ముందుగా అయిదవ అంకం పోస్టుచీట్ల నంబరవో వి. పి. చార్జీలు లేవు.

జర్మనీ, ఇంగ్లాండు, ఫ్రాన్సు, ఆమెరికాదేశ పద్ధతు లీ గ్రంథముగా వివరింపబడినవి.

మనోల్లాసినిడిపో పోస్టుబాక్సు నెం 407రు
తిరువళ్ళికేడే, మద్రాసు

వెండి, బంగారు వస్తువులు

కావలసినప్పుడు యితరచోట్లకు పోవుటకు మునుపు, మానవత్వము ప్రజలకు సహాయముచేయుట, తరువాత స్వల్పలాభము పొందుట, ఒకసారి మావద్ద లావాదేవీచేసిన మీకు తూర్తిగా తృప్తిగల్గునని మా దృఢనమ్మకము. కాసుబంగారుకు, నీమెండికి తూచీ నిచ్చెదము.

ప్రదర్శన గదులు:—

శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాయెలరీ కంపెనీ,

మాన్యుఫ్యాక్చరింగు జ్యాయెలర్సు అండ్

డైమండు మర్చంటుస్, బెజవాడ.

యెచ్చేని లక్ష్మీనారాయణ చౌదరి,

ప్రాప్రైటరు.

ఓగిల్స్ క్రాడాయిలు పంపింగు సెట్టు

ప్రసిద్ధిగాంచిన చెరీన్ ట్రయింపు కెంటిన్యూగల్ వాపులతో సమకూర్చబడినవి.

(ఇంగ్లాండులోనే తయారు చేయబడినవి)

పొలములకు, తోటల

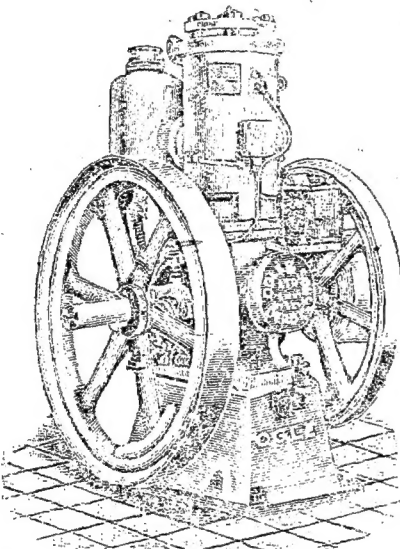
కు యింత స్వల్పఖర్చుతో

కావలసినంత నీరుసప్లయ

చేయుటకు వీటికన్న ప్రత

స్తమైనవి వేరెవ్వియు లేవు.

ధరలుఅతి సరసము.

ఇతరము లగు అమెరి

కను, జర్మను కిర్చనాయలు

యింజనులవలె గాక యెంత

కాలమైనను మరమ్మత్తు

కోరకయే చాల తృప్తికర

ముగా పనిచేయునవి. వీటి

కన్న వేరెవ్వియు లేవని

నొక్కి చెప్పగలము.

ఎంత మట్టి క్రాడాయిలతో నై నను పనిచేయును. డ్రయివరు లేకుండా రైతులుగాని, కూలీపనివాడుగాని సులభముగా నడుపుటకు సాధ్యమైనవి. రెండే నిమిషములలో స్టార్టు అగును. ధరలు, వివరము వగైరాలకు నేడే వ్రాయుడు. 3 హార్సుల మొదలు 10 హార్సుల వరకుల యింజనుల పంపులు మా స్టాక్లో సిద్ధముగా వున్నవి.

మద్రాసు రాజధానికి పోలు ఏజెంట్లు:—

ఎం. పై. రు. యిం. జ. నీ. రిం. గు. కం. పే. ని.

808 లింగ్ చెట్టివీధి, మద్రాసు.

వ్రాించి ఆఫీసు:—బెజవాడ.

నెం. 1

స్వాతంత్ర్య యోధుల చిత్ర పటములు

(చిత్రకారులు: చావలి నాగేశ్వరరావుగారు)

శ్రీయంత పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ, పండిత జహార్లాల్ నెహ్రూ, దేశభక్త వెంకటప్పయ్య, శుభాష్ చంద్ర బోస్, పట్టాభి శీతారామయ్య మొదలగు సుప్రసిద్ధ నాయకు లీ పటములను గురించి వర్ణనందించినవారు.

మహాత్మా గాంధీ, లోకమాన్య తిలక్, లాలా లజపతిరాయ, దేశబంధు చిత్రరంజనదాసు, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ, సర్దారు వల్లభాయి, మహర్షి సాంబమూర్తి, పండిత జహార్లాల్ నెహ్రూ, శుభాష్ చంద్రబోస్, దేశభక్త వెంకటప్పయ్య మున్నగు 25 గురు స్వాతంత్ర్య యోధులపటములు త్రివర్ణములలో బహు రమ్యముగ వివిధ సైజులలో చిత్రించబడినవి.

ఖరీదు 0-8-0, 0-6-0, 0-2-0 మాత్రమే.

పురమొదిరములు, స్థానిక సంస్థలు, జాతీయ పాఠశాలలు మొదలైనవాటికి అసలు చిత్రములు (Original Paintings) సరసమైన ధరలకు తయారుచేసి యివ్వబడును.

ఆంధ్ర దేశమునం దన్ని చోట్లను మంచి పలుకుబడి, సమర్థత గల యేజెంట్లు కావలెను.

సర్తకులకును, మొత్తముగాకను వారికిని మంచి కమిషను ఇవ్వబడును.

వివరములకు:—

THE ANDHRA CHITRASALA,
LAKSHMI BHUVAN,

GUZDER PARK, BOMBAY. 2

రాజమండ్రి

జాతీయ పతాకోత్సవము

మే 28:— రాజమండ్రి యువజన సమితియొక్క ఆదరణ క్రింద జాతీయ పతాకోత్సవము ఈనెల 27 వ తేదీ అమావాస్య నాడు జరిగినది. గుండువారిపీఠిలోనున్న యువ జన సమితి కార్యాలయమునొద్దనుండి వందలకొలది యువకులును పెద్దలను జాతీయ పతాకములను బట్టుకొని జాతీయ గీతములు పాడుచు ఊరేగింపుగా బయలుదేరిరి. క్రమముగా ఉత్సవములో రెండు వేలకుపైగా వృద్ధులు, యువకులు, బాలురు స్త్రీలు పతాకములతో ఊరేగింపులో చేరిరి. ఉత్సవము గుండువారిపీఠిలో బయలుదేరి మెయినురోడ్డుగుండా పాత చౌకువరకువెళ్లి అచ్చటి నుండి సప్పావారిపీఠిగుండా శ్రీకృష్ణానీమహాలక్ష్మిరోడ్డు, శ్యామ లాంబరోడ్డు, జండాపంజా రోడ్డు, లక్ష్మీవారపుపేట రోడ్డు టంగురోడ్డు, రంగిరజు పేటరోడ్డుమీదుగా గోదావరియొడ్డున శ్రద్ధానందపూటునొద్దచేరెను. క్రమక్రమముగా పట్టణములో నున్న వివిధ భాగములలోనుండి ప్రజలు ఖద్దరుధారులై జాతీయ పతాకములు పట్టుకొని ఊరేగింపులో చేరిరి. ఉత్సవములో పతాకములు విక్రయించబడెను. ఈ ఉత్సవములో మా పుర ప్రజలు ఎక్కువ ఉత్సాహము కనుపరచిరి.

బహిరంగ సభలు

నిన్న సాయంత్రము 6-30 గంటలకు శ్రద్ధానందపూట్ల ములో పతాకోత్సవము చేసిన పిమ్మట గొప్ప బహిరంగసభ జరిగెను. ఆ సభలో బరంపురంవాస్తవ్యులకు వరహగిరి వేంకట జోగయ్యపంతులు, పండిరి మల్లిఖార్జునరావు, మద్దూరి శ్రీ రామకృష్ణ, దువ్వూరి సుబ్బయ్య, అరవ వేంకటస్వామి గార్లు ప్రస్తుతిపరిశీతులను గురించియు, నిర్బంధవిధానమును గురించియు, ఖద్దరును గురించియు, జాతీయ పతాకమును గురించియు, పతాకరక్షణను గురించియు సువన్యసించిరి.

బహిరంగ సభ

క్రియలు పాలకోడేటి నూర్యప్రకాశరావు, డాక్టరు కె. ఎల్. నరసింహారావు గార్లును అధినందించుటకు 28 తేదీ సాయంత్రము రాజమండ్రి శ్రద్ధానందపూట్లములో డాక్టరు శివరాజు వెంకటరామారావుగారి అధ్యక్షతక్రింద గొప్ప బహిరంగసభ జరిగెను. సుమారు 4 వేలమంది స్త్రీపురుషుల హాజరైరి. డాక్టరు రామారావుగారు పుర నాయకుల అరెస్టుగూర్చియు, విచారణశీతులనుగురించియు వారు చేసిన సేవనుగూర్చియు వివరముగా చెప్పి, ప్రజలు తమకర్తవ్యమును నెరవేర్చవలసినదని హెచ్చరించిరి. డాక్టరు పాలకోడేటి గురుమూర్తి గారున్నూ, అరవ ఆదినారాయణమూర్తిగారున్నూ, డాక్టరు ఆచంట పరబ్రహ్మంగారున్నూ మద్దూరి శ్రీ రామకృష్ణగారున్నూ దేశబాంధవి దువ్వూరి సుబ్బయ్యగారును ప్రజలకర్తవ్యమునుగురించి ఉద్బోధనచేసిరి.

పట్టణ కౌన్సిల సభ

అరెస్టు అయిన నూర్యప్రకాశరావు లక్ష్మీనరసింహారావుగార్లపాసే పండిరి మల్లిఖార్జునరావుగారి పట్టణ కౌన్సిల సభ కార్యదర్శిగా నిన్న సాయంత్రము డాక్టరు రామారావుగారియంట జరిగిన సభలో ఎన్నుకొనిరి.

(స్వకీయ విలేఖరి)

బాలసరస్వతి పుస్తకభాండాగారము

మాజేరు, (దివి తాలూకా)

బాలసరస్వతి పుస్తకభాండాగార చక్రధర్వారి కోత్సవము ఈనెల 31 వ తేదీ శనివారముసాయంత్రం 5-30 గంటలకు జరుగను.

శ్రీయంత కావూరి కోదండరామయ్యచౌదరి (వెసిడెంటు డిప్టీ కలెక్టరు కేవలం కాన్సిల్) గారి రథ్యతులుగా నుండుటకు దయతో సంగీకరించిరి.

మాజేటి రామచంద్రరావు,

కార్యదర్శి.

అమృతమునకు

కరటిన్ అండ్ హార్వే ఎఫ్ ఎఫ్ టుపాకి మందు ఇంగ్లాండులో తయారుచేయబడినది పాసు 1 కి రు 1-6-0 లు న్ను, ఇంగ్లీషువారిచే తయారుగాబడిన జాయిన్ ఎస్. యల్. కాప్స్ నెం 26 పాసు 1 కి అ 12.

సీసపు రవ్వలు నెం 8 సర్వవిధములైన వేలకలకుపయోగపడునవి పా 1 కి అ 5 చొ॥ అమ్మబడును. నెం 1.

స్పెస్సర్ అండ్ కో. లిమిటెడ్., మద్రాసు.

ఇంపీరియల్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా

ఇందువలననే తెలియజేయడ మేనునగా యీక్రింద తెలుపబడినవారు యీ బ్యాంకికి యివ్వవలసిన బాకీసామును చెల్లించక, పదకవయ్యే 8-5-1930 లేదీ రిజిస్టరుయొత్త ములక్యారా తెలిపియున్న సామును చెల్లించకపోవుటచే వారితాలూకు తనఖాయంబడిన పరకులను, క్రింద తెలుపబడిన లేదులందు వరుసక్రమముగ వాటిగోడొనులముందు బహిరంగ వేలము వేయబడును.

దేవతం కోదండరామయ్య బ్రదర్సువారి పేరుతోనున్నవి

బుధవారం 4 జూన్ 1930. ఉదయం 8 గం|| గంటలూకులూ—20 (ఇరువది) పుట్టు గింజలు తీసిన (పత్తి, 25పక్కా) పుట్టు గుంటూరులోబమ్మ రామారావుగారి, గోడొడలో నెం. 181/882 నుంచబడినవి.

గురువారం 5 జూన్ 1930. ఉదయం 8 గం|| గంటలూకులూ—225 (రెండవందల ఇరువది ఐదు) పుట్టు విడిపత్తి గుంటూరులో మానె నరసింహయ్యగారి నెం. 13/404 గోడొడలో నుంచబడినవి.

గురువారం 5 జూన్ 1930-ఉదయం 9 గం|| గంటలూకులూ—245 (రెండు వందలపాబడి ఐదు) పుట్టు విడిపత్తి గుంటూరులో కొల్లిపర కొటయ్యగారి జిన్నింగ్ ఫ్యాక్టరీలో నెం. 5 గోడొడలో నుంచబడినవి.

ఆదివారం 8 జూన్ 1930 మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు ఆమ్మనబ్రోలులో—5400 (ఐదువేలపాబడి నవంబరు) బస్తాలు పొట్టు తీయని వేరుశనగ విడిది బంగోలుతాలూకా ఆమ్మనబ్రోలు గ్రామంలో నెం. 1. గోడొడలో నుంచబడినవి.

దేవతం కోదండరామయ్య బ్రదర్సు అండ్ మద్ది శీతారామయ్య కంపెనీ పేరుతోనున్నది

శనివారం 7 జూన్ 1930 ఉదయం 10 గంటలకు మారుతూకలో—550 (ఐదువందల ఐబది) బస్తాలు పొట్టు తీయని వేరుశనగ విడిది నరసారావుపేట తాలూకా చిలక బూరుపేటమీదుగా పోవు మార్గమునం దుండు మారుటూరు గ్రామంలో నెం. 1. గోడొడలో నుంచబడినవి.

శనివారం 7 జూన్ 1930 సాయంకాలం 4 గం|| చిలక లూరుపేటలో :—1900 (వందొమ్మిది వందలు) బస్తాలు పొట్టు తీయని వేరుశనగ విడిది నరసారావుపేట తాలూకా చిలక బూరుపేటలోని ఇంటూరు శివయ్యగారి నెం. 1 గోడొడలో నుంచబడినవి.

శనివారం 7 జూన్ 1930 సాయంకాలం 5 గం|| చిలక లూరుపేటలో :—2540 (రెండువేల ఐదువందల నలుబది బస్తాలు పొట్టు తీయని వేరుశనగ విడిది నరసారావుపేటతాలూకా చిలకలూరుపేటలో పనుచుర్తి గోపయ్యగారి నెం. 1 గోడొడలో నుంచబడినవి.

శనివారం 7 జూన్ 1930 సాయంకాలం 6 గం|| చిలక లూరు పేటలో:—2580 (రెండువేల ఐదువందల ముప్పది) బస్తాలు పొట్టు తీయని వేరుశనగ విడిది నరసారావుపేటతాలూకా చిలకలూరుపేటలో బమ్మ వెంకటరత్నంగారి నెం. 1. గోడొడలో నుంచబడినవి.

ఇంపీరియల్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా మద్రాసు. 28 మే 1930 } డబ్లియు. బి. మేక్ బిన్ కార్యదర్శి, కోశాధికారి.

నూతన ఏజెంట్లు

యీదిగువ స్థలములందు నదరు స్థలములపేరులకు ప్రక్కన తెలిపియుండువారిని ఏజెంట్లుగా నియమించియున్నాము. గాన దయయుంచి చందాదారులు వారికి చందాలను ప్రతినెల 5 వ తారీఖులోగా వారికి చెల్లించి వారిమూలముగా పత్రికలను స్వీకరింప ప్రార్థితులు.

రామచంద్రపురము:—శ్రీయత చాగంటి రామయ్యగారి, రామచంద్రరావుగారు.

పితాపురం:—శ్రీయత టి. పశ్యనారాయణయ్యగారు.

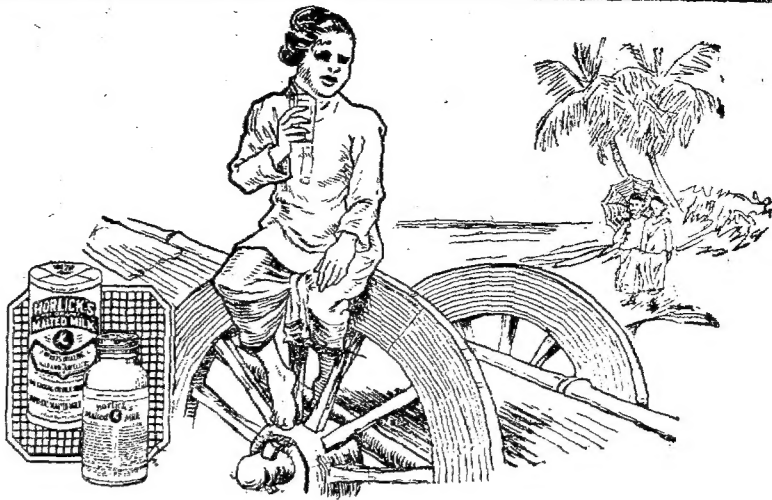
అనకాపల్లి:—శ్రీయత జి. వి. రమణయ్య అండు రామయ్యగారు.

నంద్యాల:—శ్రీయత యెలూకుల యెల్లయ్యకెట్టిగారు.

వెద్దాపురము:—శ్రీయత ఆర్యయ్యల మూటయ్యగారు.

రేపల్లె:—శ్రీయత ఎం. వి. ఎల్. ఎల్. ప్రసాద

రావుగారు. వ్యవస్థాపకుడు.

జిల్లాకంటటిలోను మా పిల్లవాడు శృంగారపురుషుడు

మట్టుప్రక్కల నుండు వారు సహితము సంతోషించు నటుల తండ్రి తనకొమారుని దారుఢ్యమును చూచి గర్విం చగలడు.

కాని యదాగముగ ఎంత మంది జిల్లాలోనుండు మగ పిల్లలు యందముగ నున్నా రో యోచించగలరా?

కాని నీవు, తండ్రివై, ఈ విషయమును గూర్చి యదా ర్థము చెప్పదలచిన చెప్పగలవు. మీకొమార్డు దారుఢ్య

ము గలిగి తండ్రికి చేయవల సిన విద్యక్తధర్మమును నెర వేర్చకలుగుటకు హార్లిక్కు మాల్టెడ్ మిల్క్—అద్భుత మైనది. ఇది ఆంగ్లేయగోషీ

రమునుండి తయారుగాబడిన బలము నిచ్చు ఆ హార్ మై యున్నది.

మీ కుమారుని బలవంతు నిగ చేయుటలో నాలసింప కుడు.—నేడే హార్లిక్కును యిచ్చినందులకు మీ ముల్ల మీరే యభినందించుకొని, మీ కొమారులనుకూడ అభి నందించుడు. హార్లిక్కు తయారైనపుడు గూడ చేతితో అంటబడియుండలేదు.

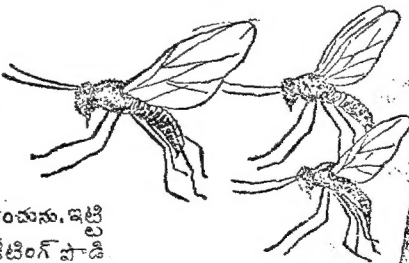

గుండుమ్మగుండెవద్దను దుకాణములందును హార్లిక్కు స్టాక్లో యుంచబడును.

మీరు ఈగలు, దోమలవలన బాధపడు సమయమున

కిటింగ్స్ పొడిని నిప్పు లపైవల్లి గవియంతయు పొగబాగునట్లు చేయుడు. అప్పుడు వెంటనే

యీపురుగులన్నియు నశించును. ఇట్టి కీటకముల జంతువులలో కిటింగ్ పొడి యద్యుతముగ పనిచేయుగలదు. కాబట్టి పర్యటనములందు యిట్టిదానిని యింటియందుంచుకొనవలెను.

KEATING'S

పొడి డబ్బాలతో ఆమ్మబడును. నల్లలను, దోమలను, ఈ గలు మొదలైన వాటిని తొలగించును.

ఇండియా ఏజెంట్లు:—
T. S. R. GILLET
Stronach House,
Graham Road,
Bombay.

రాజమండ్రి

సూర్యప్రకాశరావు, లక్ష్మీనరసింహరావుగార్లకు
2½ వందల కఠినశిక్ష

మే 28:—నేటి ఉదయము సూర్యోదయమైనప్పటినుండి యు మాపురమందు పోలీసు అలజడి ఎక్కువగానున్నది. దర్యాప్తు చేయగామాపుర కాంగ్రెస్ సంఘ కార్యదర్శులగు పాలకోడేటి సూర్యప్రకాశరావుగారికిని, డాక్టరు కాశీభట్ల లక్ష్మీనరసింహరావుగారికిని అరెస్టువారంట్లు పట్టుకొని పోలీసువారు వచ్చినారని తెలిసెను. పోలీసు డిప్యూటీ మాఫరిం డెంటుగారున్న సర్కలు యిస్సెక్టరుగారున్న కొందరు సబ్ యిస్సెక్టరుగారు, కనిష్టేలులున్న వీరిద్దరియిండ్లవద్దను మోటారులతో సబ్బులతోను వచ్చివిడిచిరి. సూర్యప్రకాశరావుగారు ఆభ్యంగనస్నానముచేయుచుండిరనిని లక్ష్మీనరసింహరావుగారున్న సముచేయచున్నారనిని పోలీసువారికి తెలియజేయబడెను. స్నానమైన పిమ్మట వీరిద్దరిని పోలీసువారు అరెస్టుచేసి, మెయినుకోర్టును విడిచి క్యామరాంబోడ్డుమీదుగా సబ్ కలెక్టరుగారి కచ్చేరికి తీసికొనివచ్చిరి. కలెక్టరుకచ్చేరివద్ద ఈ యూరిలో నున్న రిజిస్ట్రేషనరీ పౌజున్న మూలముపోలీసు పౌజాకొంతయున్న యూరోపియను సార్జెంట్లున్న బారులదిరి నిలబడిరి. మేడమీననున్న కోర్టులోనికి ప్రజలను కొద్దిమందిని తప్పరానివ్వలేదు. బాయింటు మేజిస్ట్రేటుగారు సుమారు 8 గంటలకు కోర్టును వచ్చిరి.

సూర్యప్రకాశరావుగారి కేసు

మొదట పాలకోడేటి సూర్యప్రకాశరావుగారి కేసు విచారణచేయబడెను. రాజమండ్రి సర్కిలులో స్పృహలు దూర్చి సబ్ యిస్సెక్టరుగారైన ఎన్. సత్యనారాయణగారు న్నూ, నమ్మయ్య అను హెడ్డు కానిస్టేబులు న్నూ, అప్పల స్వామి యను కానిస్టేబులు న్నూ సాక్ష్యము యిచ్చిరి. 28-5-1930 సం॥ తేదీనిని, 25-5-30 సం॥ తేదీ

నిని సూర్యప్రకాశరావుగారు నోటీసులు ముద్రించి ప్రచురించి రనియు, ఆనోటీసులలో ప్రభుత్వకాసనములు ధిక్కరించుటకు వాలంటీరులు కావలెననిని, కాకినాడలో ఉప్పుకొత్తారల మీద దాడిచెడలుటకు వాలంటీరులు సిద్ధముగా నుండవలెనని సూర్యప్రకాశరావు గారు బోధించిరనిని, సూర్యప్రకాశరావు గారు స్వయముగానున్న పీరాజు అను తన నౌఖరు ద్వారానున్న ఈ నోటీసులు పంచిపెట్టించిరనిని సాక్ష్యము జెప్పిరి. ఈ సాక్ష్యమున కేమిచెప్పెదవని మేజిస్ట్రేటు సూర్యప్రకాశరావు గారిని అడిగెను. పీరాజు అను నౌఖరుతోడి జబ్బుగానున్నందున పీరాజు నెలవుమీద నుండెననిని, పోలీసువారి సాక్ష్యములో నిది యొక్క గొప్ప అబద్ధమనిని ప్రకాశరావుగారు చెప్పిరి.

అంతట మేజిస్ట్రేటు గారు ప్రకాశరావుగారి మీద యిండియను పీనలు కోర్టుయొక్క 127 సెక్షను క్రిందను మద్రాసు ఉప్పుచట్టముయొక్క 74 వ సెక్షను క్రిందను సూర్యప్రకాశరావుగారిమీద చార్జీచేసెను. ప్రకాశరావుగారు తాను దోషినే అని చెప్పెను. అంతట మేజిస్ట్రేటు వెంటనే జడ్జి మెంటు వ్రాసి సూర్యప్రకాశరావు గారిమీద సేరము రుజువు అయినదనిని, రెండు సం॥ లు కఠినశిక్షనున్నూ, రూ. 1000 జరిమానాయున్నూ విధించితినిని జరిమానా చెల్లించనియెడల 6 మాసముల కఠినశిక్ష విధించితినిని చెప్పెను. ప్రకాశరావు గారు తన్నేక్షానులో వేసినారని అడుగగా ఆసంగతి యిప్పుడు చెప్పనని మేజిస్ట్రేటు చెప్పెను.

సూర్యప్రకాశరావు గారు బి. ఏ. (మద్రాసు యూని వెర్సిటీ) పరీక్షయందు తీర్చులేరి. వీరు డాక్టరు గురుమూర్తిగారి తమ్ములు. పరపతిసంఘములయందు చాలాకాలమునుండి కృషి సలుపుచున్నారు. చాలాకాలము నుండి రాజమండ్రి పట్టణ కాంగ్రెస్ సంఘ కార్యదర్శిగానున్నారు. తూర్పుగోదావరిజిల్లా కాంగ్రెస్ కమిటీకి కార్యదర్శిగా ఎన్నుకొనబడిరి. కాంగ్రెస్ పత్రికకు ప్రస్తుతము సంపాదకులుగా నున్నారు. వీరికార్యదీక్షకును దేశాభిమానమునకును మేరలేదు. కాని వీరు దుర్బులులు. వీరిని ఏ క్లాసునందు వేసినది చెప్పకపోవుట విచిత్రము.

డాక్టరు లక్ష్మీనరసింహరావుగారి కేసు
డాక్టరు నరసింహరావుగారివైనగూడ పై రెండు సెక్షనులక్రిందను కేసుపెట్టి సబ్ యిస్సెక్టరుగారినిని, అప్పల స్వామి అను కనిష్టేలును సాక్షులుగా తనిఖీజేసిరి. ప్రకాశరావుగారి కేసులోవలెనే సాక్ష్య మియ్యబడెను. లక్ష్మీనరసింహరావుగారు తనవృత్తి ప్రస్తుత ప్రభుత్వవిధానమునెడల అసహాయత కలుగజేయుటయు, ఉప్పుకొత్తారలపై దాడి చెడలుటయు ననిని, తాను ఈ కేసులో ఎట్టిజోక్యము కలుగజేసుకోననిని నరసింహరావుగారు చెప్పిరి. నరసింహరావుగారికి 2 సం॥లు కఠినశిక్షయున్నూ, రూ. 1000 లు జరిమానాయున్నూ విధించిరి. జరిమానా చెల్లించనియెడల 6 మాసముల కఠినశిక్ష అనుభవించవలె ననిరి.

కాంగ్రెస్ నాయకులిద్దరిని అరెస్టుచేసి శిక్షించినందులకు ఈపట్టణములో దుకాణములు చాలవరకు మూయబడెను.

శిక్ష వేసినపిమ్మట నాయకులిద్దరిని, కోర్టువద్దకు హాజరైన సుమారు 2000 మంది ప్రజలు నిలబడియున్న సూర్యము ద్వారా గాక, వెనుకమార్గముద్వారా సెంట్రలు జైలుకు తీసుకొనిపోయిరి.

జిల్లా పోలీసు మాఫరిం డెంటున్న జిల్లా మేజిస్ట్రేటును ఈదినమున జాయింటు మేజిస్ట్రేటుగారి కోర్టుకు హాజరైరి.

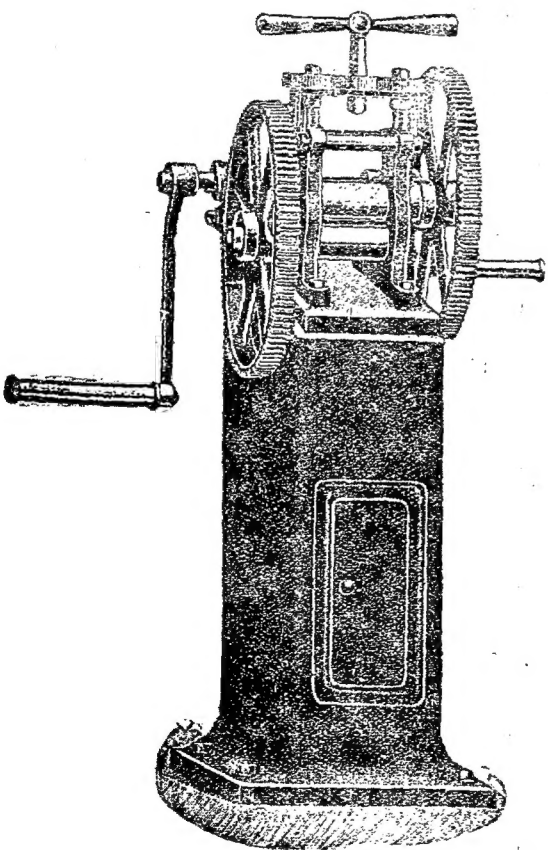
క్రియంత సూర్యప్రకాశరావుగారి గౌరవార్థమై ఈ పురమందున్న హిందూసమాజము ఈసాయంత్రము మూయబడెను.

(స్వకీయవిలేఖరి)

విదేశవస్త్ర బహిష్కారము

కాశీ, మే 28:—126 దుకాణములలో 94 దుకాణములు పరకును సీలుచేసి స్థానిక కాంగ్రెసుసంఘమువారికి తాము లిచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

నగలవర్తకులు, బంగారపు పనిచేయువారలు

“సన్ బ్రాండ్”

రోలింగ్ మిల్లును తీగెలు తీయుటకు, పల్లెముల చేయుటకును కొనుడు.

ఎక్కువ పదనుచేయగలిగి గుండ్లముగ తిరుగుచు ప్రకాశమైనకాంతి నివ్వగలవు.

స్వీయింగ్ ఫ్లె సూక్రాప్రెస్సులు,

చేతి బ్లవర్లవలన

మీ మజూరి ధరలు తగ్గగలవు.

సోల్ ఏజెంట్లు:—

బాట్లీ బాయి అండ్ కో.,

4/153, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1930 నవంబరు 31-న తేదీ శనివారము

1. ధాన్యములు

రియ్యములు

చిరుమల రేణుమి	,,	క 45 కలది	12 8 0	13 4
రేణుమి	,,	డిబ్బో 42	12 14 0	18 0
శివీ	,,	డిబ్బో 46	14 0 0	15 8
కాసులు	కా.	164	8 12	9 0
కచ్చెలు	,,		17 14 0	18 0

2. ధాన్యము వస్తువులు

కందులు	కచ్చె 1-1	204	12 12 0	16 0
కందులు	,,	డిబ్బో	18 4 0	4
కందులు	,,	డిబ్బో	8 4 0	4
కందులు	,,	డిబ్బో	16 12	17 8 0
కందులు	,,	124	7 4 0	8

3. నూనెవస్తువులు

కందులు	కచ్చె 1-1		11 5 0 3	11 0
కందులు	,,	1-1	14 0 0	15 8
కందులు	,,	1-1	88 0 0	41 0
కందులు	,,	1-1	99	జులై 96
కందులు	,,	1-1	90 0 0	92 0 7

4. చిల్లరవస్తువులు

కందులు	కచ్చె 1-1		95 0 0	97 0 0
కందులు	,,		54 0 0	56 0 0
కందులు	,,	(చిల్లర) 1-1	98 0 0	105 0 0
కందులు	,,	1-1	29 0 0	85 4 0
కందులు	,,	1-1	40 45	
కందులు	,,	1-1	29 0 0	49 0 0
కందులు	,,	1-1	24 12 0	25 0 0
కందులు	,,	1-1	29 0 0	38 0 0

5. ధాన్యము

కందులు	కచ్చె 1-1		20 0 0	81 0 0
కందులు	,,		24 0 0	80 0 0
కందులు	,,		24 0 0	80 0 0

6. నూలు

కందులు	కచ్చె 1-1		6 5 0	
కందులు	,,	కచ్చె	8 10 0	
కందులు	,,	కచ్చె	5 4 0	
కందులు	,,	కచ్చె 10 పా	9 6 0	
కందులు	,,	కచ్చె	6 1 0	
కందులు	,,	కచ్చె	18 4 0	
కందులు	,,	కచ్చె	8 4 9	
కందులు	,,	కచ్చె	4 12 0	
కందులు	,,	కచ్చె	6 2 0	
కందులు	,,	కచ్చె	6 8 0	

7. తోమాములు

కందులు	కచ్చె 100 కులం	1-1	51 8 0	57 18 0
కందులు	,,	1-1	27 18 0	22 0 0
కందులు	,,	1-1		18 10 8
కందులు	,,	1-1	226 0 0	280 0 0
కందులు	,,	1-1	810 0 0	818 0 0

8. కలగలు

కందులు	కచ్చె 1 రం		10 0	
కందులు	,,	14 రం	1 10 8	
కందులు	,,	25 రం	1 0 9	
కందులు	,,	55 రం	1 8 0	
కందులు	,,	1 అంద	1 8 8	

కందులు	కచ్చె 1 రం		3 4 0	
కందులు	,,	1 రం	1 0 8	
కందులు	,,	1 రం	1 2 0	

ఎలక్ట్రిక్ పవరు చే మెషినులందు

అనేకరకముల నాణ్యతైన వెండిసామానులు తయారుచేయబడుచున్నవి. టోకుగా కియవానికి, వర్తకులకు ప్రత్యేకసౌకర్యములు గలవు. ఉత్తరములు వ్రాసిగొని, లేక ఖద్దనగాని వివరములు తెలుసుకొనుడు.

అన్నిరకముల బంగారు, వెండి, సీమకమలములు, కెంపులు, పుష్పరాగములచే తయారు కాబడిన నగలు గలవు.

పరిశ్రమకాల:-
226, గోవిందప్పనాయక వీధి,

ఉమ్మడి బంగారుచెట్టి అందు నన్ను.

సీమకమలములు, బంగారు, వెండినగల వర్తకులు, 28, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

వాంఛించినందులతో ఆటలాడుకొన

నిమ్మ.....అయితే

పిల్లలు ఆటలాడుకొనుచే, పోగొట్టుకొనిన శక్తిని ప్రతిదినమున క్యాకరు ఓట్లు ఆహారమునిచ్చి పురలనింపుడు.

క్యాకరు ఓట్లు శక్తిని కలుగజేయు పదార్థము లతో నిండియున్నది. మాంసమును, ఎముకలను వృద్ధిపొందించు అనేకపదార్థములు అందు ఇమిడి యున్నది. స్వాభావికముగానే రుచిగల అహారము. సులభముగా తయారుచేయబడినది. సులభముగా శీర్షముగను. విశేషద్రవ్య ఖర్చుపెట్ట బనిలేదు. ప్రతిదినము క్యాకరు ఓట్లు వాడి అన్ని పిల్లలు ములవారను అరోగ్యమును కాపాడుకొనుడు.

Quaker Oats

క్యాకరు ఓట్లు చేతితో తాకబడుటలేదు.

2678

20 దినములలో

నీ తూకము 5 పౌనులు హెచ్చును. క్రొత్తశక్తి, నూతన వికాసము, నరముల పటుత్వము, దేహమనోబలములు పెంపొంద గలవు. ఏవిధముచే కలిగిన నిస్సత్తువనైన నెదిరింపగల దాద్యతను ప్రసాదించెడు

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి

ను సేదే ప్రారంభింపుడు. ఒక్కసీసాకే గుణమగుపడి తీరును. ముప్పదివత్సరములుగ అనేకులచే ఉపయోగింపబడుచు సంతృప్తి కరముగ నున్నదని ప్రశంసింపబడుచున్నది. సీసా 1-కి రు 3-4-0. మీకెమిస్తులవద్దగాని, మీపట్నమునగల మా ఏజంటువద్దగాని దొరకును. యోగ్యతాపత్రపట్టికతోగూడిన కేటలాగు ఉచితము.

ఆయుర్వేదాశ్రమము

151, గోవిందప్పనాయక వీధి, తపాలుపెట్టె 287, మద్రాసు.

మైసూరు ఎస్టేటు అందు మాధులకు సోల్ ఏజంటు:

సి. వి. శాస్త్రి అందు కో, అనన్యారోడ్డు, బెంగళూరు సీటీ.

శ్రీవీరేశలింగము పంతులుగారి

వర్ణంబు

ఆంధ్రసంఘ సంస్కరణసభ

శ్రీవీరేశలింగము పంతులుగారి వర్ణంబు శ్రీకృష్ణమాన శు॥ ౪ శనివారము సంఘ సంస్కరణసభ హితకారిణి సమాజమువారి యాచరణమున 28.5-30 తేదీన ఆనందోద్యానవనమున జరిగెను. ఉదయము 6 గం॥ శ్రీపాలపత్రి నరసింహముగారు ఈశ్వరోపాసన జరిపిరి. 8 గం॥ సంఘసంస్కరణ సభ ప్రారంభింపబడెను. సుమారు ఖూర్చులు పురుషులు స్త్రీలు సమావేశమయిరి. శ్రీవరహగిరి జోగయ్యపంతులుగారు అధ్యక్షోపన్యాసము చేసిరి. ఆందు సంఘసంస్కరణ చతుర్విధము లనియు, వర్ణభేదము, అస్పృశ్యత్వ, వివాహము, స్త్రీవిద్య, యీ నాలుగు విషయములలో సంస్కరణగావించ వలెననియు తెలిపిరి. గతవత్సరసమావేశపువృత్తాంతమును హితకారిణి సమాజమువారి 1929 సం॥ కార్యనివేదికను తత్సమాజ కార్యదర్శి చేసిరి. సభ మధ్యాహ్నము మరల జరుపనుద్దేశ్యమున నప్పడు తాత్కాలికముగ నిలుపుచేసిరి.

మరల మధ్యాహ్నము 2½ గం॥ సంఘసంస్కరణ సభ జరిగెను. అందు ఈ క్రింది తీర్మానములు గావించబడెను.

1. కారదా బాల్యవివాహ నిరోధచట్టము సరిగా అమలులోకి వచ్చుటకు అవసరమైన కార్యవిధానములు వీరరచుటకును, అందుకు కావలసిన నిధిని ప్రోత్సహించుటకును తగిన ప్రయత్నములు చేయవలసినదిగా యీ సభవారు హితకారిణి సమాజ కార్యనిర్వాహక సంఘమువారిని కోరుచున్నారు.

2. మద్యపాననిషేధమునకై సంఘసంస్కరణ సంఘములు పట్టుదలగా పనిచేయుట ధర్మము గాన రాజకీయములకు సంబంధము లేకుండగనే యీ ఉద్యమమునకు సంస్కరణదారు తోడ్పడవలెనని యీ సభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

3. సాంఘిక పారిశుధ్య ఆదర్శములను యువజనులలో వ్యాపింపజేయుటకై తగిన ప్రయత్నములు చేయుటకు యీ క్రింది విధులను సభ్యులుగల నౌక యువసంఘమునియమించుటకు తీర్మానించడమైనది.

డాక్టరు రఘుపతి వెంకటరత్నము నాయుడుగారు

పాలపత్రి నరసింహముగారు

పెద్దాడ రామస్వామిగారు (సమావేశకర్త)

దామెర్ల వెంకటరావుగారు

తెలికిచెర్ల రామమూర్తిగారు

4. సంఘసంస్కరణోద్యమ వ్యాప్తికి సాయపడునట్లు ఆంధ్రదేశములోని వివిధ ప్రాంతముల సంఘసంస్కరణ వారు చేయు ప్రత్యేక సంస్కరణ కార్యవిశేషములు ఎప్పటికప్పుడు హితకారిణి సమాజకార్యదర్శిగారికి తెలియజేయుచుండవలసినదని యీ సభవారిచే ప్రార్థింపబడుచున్నారు.

విధమున సమకూర్చబడిన వృత్తాంతమును సంఘటిపరచి హితకారిణి సమాజకార్యదర్శిగారు సంవత్సరాంతమున నౌకనివేదిక ముందు సంవత్సరసభలో సమర్పించ ప్రార్థింతులు.

నాటి సాయంకాలము 6 గం॥ పురమండలమున శ్రీవరహగిరి జోగయ్యపంతులుగారి యధ్యక్షతన వర్ణంబు సభ జరుపబడెను. అధ్యక్షులు ప్రారంభోపన్యాసము చేసిరి. నాటి రామమూర్తి పంతులుగారు వ్రాసిపంపిన వార్తాములు చదువబడెను. కవితలకై శ్రీమతి పులవత్రి కమలావతిదేవిగారు తాము రచించిన పద్యములు పాడిరి. శ్రీపాలపత్రి నరసింహముగారు శ్రీవీరేశలింగము పంతులుగారు మత సంస్కరణగా నెట్లుపనిచేసిరో విపులీకరించిరి. శ్రీమతి ఆదుర్తి భాస్కరమ్మగారు పంతులుగారు సంఘసంస్కరణగా నాంధ్రదేశమున మహాయోధులై చూపిన సాహసము, అపూర్వమైన సేవగూర్చి ముచ్చటించిరి. శ్రీపాలకోడటి గురుమూర్తిగారు పంతులుగారికి రాజకీయాభిప్రాయములలోగల ఉన్నతాదర్శముల గూర్చి గంభీరోపన్యాసము గావించిరి. శ్రీచిలకమర్రి లక్ష్మీనరసింహముగారు పంతులుగా రాంధ్రసారస్వతమునకు పలిపిన కృషి పథికుల కరింగించిరి. శ్రీదామెర్ల వెంకటరావుగారు పంతులుగారి స్మారక చిహ్నమును కొని ప్రతినియొక్క యావత్కృతగూర్చి యుపన్యసించిరి. శ్రీ పెద్దాడ రామస్వామిగారు పంతులుగారి జీవిత సూత్రమును సంస్కరణ గూర్చి మాట్లాడిరి. శ్రీమున్నంగి నరసింహశర్మగారు తాము రచించిన శ్రీపంతులుగారి గుణవర్ణన (చిత్రవపు) చదివిరి. సమాజ కార్యదర్శిగారి వసనములతో సభ ముగిసెను.

హితకారిణి సమాజము, కామరాజుహనుమంతరావు, రాజమండ్రి. 29-5-30

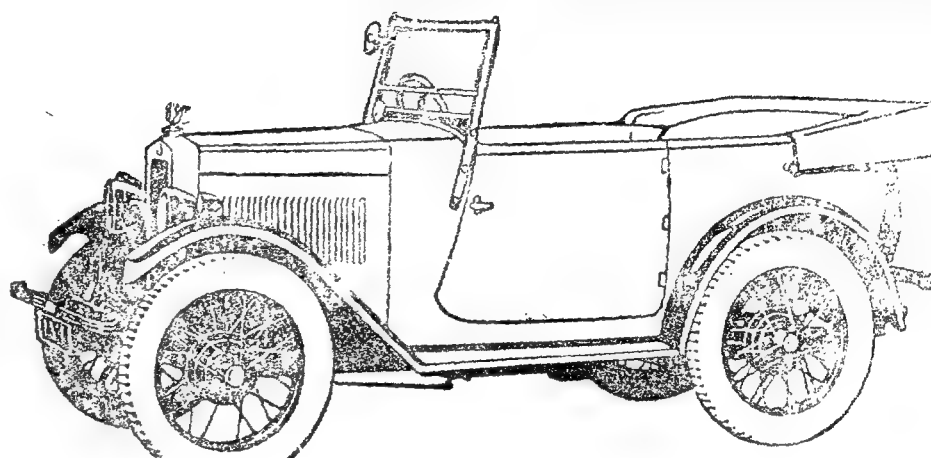
కార్యదర్శి.

నమ్మకముగ పనిచేయుట

మా కారదాదర్శకు సమైచేయునగలు వెండిసామాగ్రిలందు మా పూర్తి విశ్వాసముంచి పనులుజేయుదుము. మా బేరములన్నియు మా పూచీవైననే యధారపడియున్నవి. దీనివలన తమకు యిష్టమునగలను వామిచ్చు సౌకర్యముకలదు.

మాకు వజ్రములు, నగలయందు గల 100 సంవత్సరముల యనుభవమును వినియోగించుకొనుటవలన మీరే లాభము కలుగగలరు.

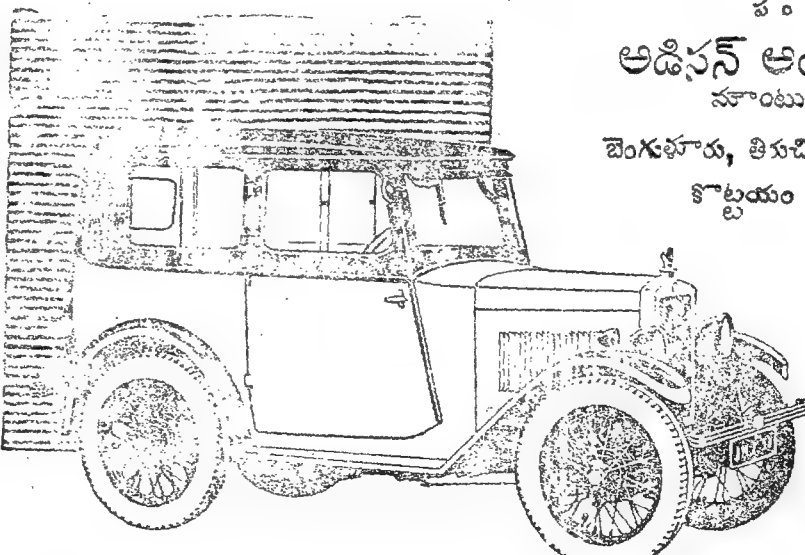
ను రాజ్ మల్ లల్లూ ధాయి అండు కో.,
వజ్రముల ఎగుమతిదార్లు, వెండిపనుల తయారజేయుటయందు నిపుణులు
818, ఎస్.వై.నోడ్,
మద్రాసు.

మోరిస్ మైనరు యుంచుకొనుటవలన మీకు సంతోషముగ నుండగలదు

మోరిస్ మైనరు చిన్నమోటారు యొనప్పటికిని బేబీ మోటారు మాత్రము కాదు. దాని శక్తి, యంత్రములు ప్రయాణముచేయునపుడు మితవ్యముగ నుండునటుల తయారు చేయబడియున్నది. హిందూదేశమునకు తగినట్లుగ విశాలముగనుండియున్నది. మోరిస్ మైనరునందు చిన్న సంసారము సౌకర్యముగ ప్రయాణముచేయ నగును; దీని దృఢమైన ఇంజను యంతటి దూరప్రయాణమైనను సులభముగ చేయగలిగియున్నది.

MORRIS MINOR

MORRIS MOTORS, LTD., COWLEY, OXFORD, ENGLAND

అడిసన్ ఆండ్ కో, లిమిటెడ్
నాంటురోడ్డు, మద్రాసు
బెంగళూరు, తిరుచినాపల్లి, మధుర, కల్లికోట్టి,
కొట్టయం నందుగూడ గలవు.

మోరిస్ మైనరు వ్యాపారమునకు లేక సుఖమైన ప్రయాణము చేయుటకు తగియున్నది. దీని యందు, బాగ్గేజీ, సముద్రముగను సులభమైన ప్రయాణము చేయనగును. మేము సంతోషముగ మీదిని ప్రయాణము నివ్వగలము. గమక మీరెప్పుడు సయితముగలకొరెంపగోరెదము.

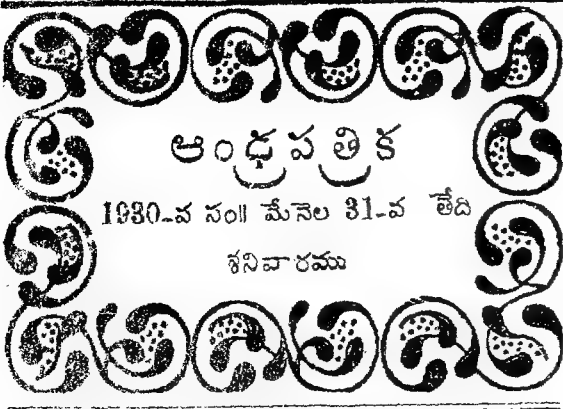
వీరేశలింగం పంతులుగారి వర్ణంబు

ఈకళ్యాణి నగ రాంధ్ర జనసంఘపు యాజమాన్యమున సంఘకార్యాలయమునందొక సభ కావించబడెను. సభకు పలువు రాంధ్రులు విచ్చేసిరి. శ్రీ చెలూరి వేంకటేశ్వరుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. సభయందు శ్రీనాయుపేటల వెంకట సుబ్బారావుగారు పంతులుగారు వీరేశలింగము పంతులుగారి జీవితసంస్కరణ గూర్చి మాట్లాడిరి. శ్రీమున్నంగి నరసింహశర్మగారు తాము రచించిన శ్రీపంతులుగారి గుణవర్ణన (చిత్రవపు) చదివిరి. సమాజ కార్యదర్శిగారి వసనములతో సభ ముగిసెను.

మును వివరించినది. ప్రతి ఆంధ్రుడును స్వయంఘోషిస్తూ తోడ్పడి పంతులుగారు నిర్దేశించిన సంఘ సంస్కరణము నాడ ర్పముగా గొని తదాచరణానిగ్నుమానై సఫలయంతు పన్నెందులతోడను వినుటతోడను తృప్తినిండక కావ్యాలయమొనర్చి కృతకృత్యులైదురుగాకయని సుచిరి.

పంతులుగారి ఆత్మకాంత్యము దెనుకొనగల సభ ముగింపబడెను.

మండలమున
కార్యదర్శి.

క్రొత్త ఆర్థి నెన్సులు

సైమనుకమిషను రిపోర్టు త్వరలో వెలువడుననియు, రాండుటేబిలు సమావేశము గూడుననియు, నొకవంక ప్రకటింపుచు, వేరొకవంక మామూలు చట్టములు తొలగి వానిస్థానమున ఆర్థి నెన్సు లేర్పడుట బట్టి, భావినంస్కరణముల స్వరూప మెటులుండునో యూహించుట సులభసాధ్యము. ఇంతకు పూర్వము, బెంగాలు ఆర్థి నెన్సు, లాహోరు కేసు ఆర్థి నెన్సు, పత్రికల ఆర్థి నెన్సులు అమలులోనికి వచ్చెను. కాని ఇంతటితో తృప్తి చెందక, రాజప్రతినిధి గారు మరి రెండు క్రొత్త ఆర్థి నెన్సులను ప్రయోగించినట్లు నేటి వార్తలు దెలుపుచున్నవి. క్రొత్త ఆర్థి నెన్సులు బొంబాయి రాష్ట్రమునకు వెంటనే వర్తింపజేయబడినను, ఇతర రాష్ట్రములకు గూడ వీనిని త్వరలో వర్తింపజేయుటకు వీలుగలదు. రాష్ట్రములు గోరిన చాలును. రెంటిలో నొక ఆర్థి నెన్సు పికెటింగును నిషేధించుటకును, రెండవది పన్నుల నిరాకరణమును నిషేధించుటకును బూనుకొనుచున్నవి. పికెటింగువలన విదేశవస్తు విక్రయమును నిరుత్సాహపరచుటకును, మద్యపానమును నిరుత్సాహపరచుటకును సాధ్యమగుచున్నవి. ఈ 7-వ ఘటములును వాంఛనీయములు గావని నిషేధింపబడదగినవనిగాని, దేశాభిమానులు ఎంచజాలరు. అతివాదులు, మితవాదులము లేక ఎల్లరును ఈ ప్రయోజనములను చూచునే యున్నారు.

స్వరాజ్యమును బ్రీటీషు ప్రభుత్వమువారు పెంటనే ప్రసాదించక, దానిని సంపాదించుటకు చేసిడి ప్రయత్నములనుగూడ నిరోధించుటవలన, ప్రజలలో నెట్టిసంతృప్తి గలుగజాలదు. విదేశవస్తుబహిష్కారమును, మద్యపాననిహ్యమును, ప్రజలు స్వప్రయత్నములచే సాధింప వీలగునని, యిటీవల వెల్లడియయ్యెను. విదేశవస్తువిక్రయమును మాని, స్వదేశవస్తుములను విక్రయించుటకు వర్తకులు పలుతావుల మనఃస్ఫూర్తిగ నమ్మించిరి. ఇటులనే ప్రజాభిప్రాయ ప్రాబల్యముమూలమున, మద్యపానమును గూడ మానుకొనుటకు పలువురు వాగ్దానము జేయుచున్నారు. ఈ రెండుపనులను పాలకులు స్వయముగ నిర్వహించెద రనునాశ కవకాశము లేదు. దేశీయవస్తువులకు మారుగ, బ్రీటీషు వస్త్రాభిమానము జూపుట కిటీవల ఏర్పాటులు జరిగియుండెను. మద్యపాననిషేధము గూర్చి ఫల్ప్రదమగుచర్యల పవలంబించుట కేరాష్ట్రప్రభుత్వమును ఇంతవరకు బూనుకొనలేదు. మద్రాసు ప్రభుత్వము వారు ప్రచారము నలుపుటకు ఏర్పాటులు గావించిరిగాని, శుష్కప్రచారమువలన ప్రయోజన ముండ

దని, తేలేను. కల్లంగడుల పికెటింగువలన చాల ప్రయోజన ముండు నని, వెల్లడియినది.

ఆర్థి నెన్సు ప్రయోగముమూలమున ఒక్క ప్రశ్న యుదయించుచున్నది. భారతీయులు తమ బాగును తాము చూచుకొనుట నేరమా? తమ తేమమును తాము కాపాడుకొనుట నేరమగునా? భారతీయులకు స్వపరిపాలనార్హత లభించినగాని, వారికి స్వరాజ్యము చేకూరదని అధికారులు చాటుట పరిపాటి యయినది. కాని స్వశక్తిమూలమున ప్రజలు స్వపరిపాలనార్హతను బడయనొందినపుడు, వారికి నిరోధముల గల్పించుట జూడ, స్వపరిపాలన మెన్నటికిని లభించుటకు వీలులేదని నిరాశ గలుగక మానదు. హిందూదేశమునుండి అరువదిమూడు కోట్లరూపాయలు విదేశవస్తుములక్రింద వెలువలకు ప్రవహించుచున్నపుడు, ఏదేశభక్తులకు సంతాపము గలుగకుండును? హిందూదేశమునందు ప్రత్తి విరివిగ పండును. ఇతర దేశములకు గూడ హిందూదేశము ప్రత్తి నెగుమతి జేయుచున్నది. ఈ దేశములో నేత పనులందు సమగ్రులు పలువురు గలరు. మిల్లునేత కన్న, మగ్గములనేత సాగునుగ నుండునని, యంగీకరింపబడుచున్నది. రాటములద్వారా నూలుదీయులలవాటు కొంతకాలముక్రిందట దొలగిపోయినను, మరల గాంధీమహాత్ముని ప్రబోధము మూలమున రాటపు పరిశ్రమ తలయెత్తినది. వ్యవసాయదారులకువయోగించెడి అనుబంధపరిశ్రమలలో రాటమే ముఖ్యమయిన దని గుర్తింపబడెను.

రాటమువలన కాటకము దొలగు ననియు, కఱపురోజులలో అన్నములేక అల్లాడెడి బీదలకు రాటమే పరమప్రయోజనకారి యనియు, నిరూపణయయ్యెను. ఇట్టిపరిశ్రమకు ప్రోత్సాహ మొనగూచో, దేశమునకు సరిపోవు వస్తుము లిక్కడనే తయారగుటయేగాక, బీదలకు కడుపునిండ తిండి లభించి, వెలువలకు బోవుచున్న ధనప్రవాహము నరికట్టుటకు వీలగును. కాని, స్వదేశవస్తుధారణకు ప్రజలు బూనకముందు, విదేశవస్తువిక్రయమును, విదేశవస్తుధారణమును నిరుత్సాహపరచుటవలన యవసరము గలదు. ఇక్కార్యమునకు పికెటింగు అనుకూలసాధనమని తెలుపనక్కరలేదు. పికెటింగును నిరోధించుట, మద్యపానమునకును, విదేశవస్తువిక్రయమునకును, శాశ్వతజీవితము నొనగుటకు కారణభూతమగును. ఇకమీద మాంచెవ్వరు లాంకుపైరులు సంతృప్తి జెందగలవు. విదేశవస్తుములను విక్రయించువారికి, పూర్తిలాభము గలుగును. మద్యపు రాబడి పెరిగి, త్రాగుడు వ్యాప్తిగాంచును. రాజప్రతినిధిగారి ఆర్థి నెన్సు మూలమున పికెటింగు నిరోధింపబడుచో, హిందూదేశాభివృద్ధికి తీరని ఆటంక మేర్పడగలదు.

ఇయ్యది అధినివేశస్వాతంత్ర్యము హిందూదేశమునందాచరణలో నున్నదనుటకు నిదర్శనము గాజాలదు. పన్నులనిరాకరణముగూర్చి ప్రోత్సాహపరచుట గాని, ప్రభుత్వసేవకులను రాజీనామా నీయగోరుటగాని, నిషిద్ధములని ఆర్థి నెన్సులు చాటుచున్నవి. పన్నుల నిరాకరణము స్వకమాండోశనలో నొకభాగ మని, నాగరికదేశములందు గుర్తింపబడుచున్నది. ఆలివియరు ప్రభువు గారుగూడ దీనిపట్ల సుముఖత జూపిరి. ఇంతయ

గాక యిట్టి సంచలనమును నిరోధించుటకు శాసనము లుండనే యున్నవి. మరల ఆర్థి నెన్సు లేల? కాంగ్రెసుసంచలనమును పూర్తిగ నరికట్టుటయే దీని యుద్దేశ్యమని, రాజప్రతినిధిగారి ప్రకటనము దెలుపుచున్నది. కాంగ్రెసు సంఘములను అక్రమసంఘములని ప్రకటించి, వానిని అణచివేయవలయునని, వీలు ప్రభువుగా రిటీవల ప్రభువులనభిలో చాటిరి. ప్రస్తుతపు ఆర్థి నెన్సు, పీల్చప్రభువుగారి కోర్కెను నెరవేర్చగలదు. ఎంతకాల మిట్టి ఆర్థి నెన్సులద్వారా పరిపాలించుట జరుగునో తెలియదు. ఇట్టిస్థితి, పాలకుల కేమాత్రము గౌరవము గాజాలదు. ప్రస్తుత పరిపాలనావిధానముపట్ల ప్రజలకు సుముఖత లేదని, ఆర్థి నెన్సులును, తదితరనిర్బంధవిధానమును చాటుచునే యున్నవి.

కాంగ్రెసు కార్యక్రమముయొక్క ముఖ్యోద్దేశ్యమేమి? ప్రజలకునత్యంతస్వరాజ్యసిద్ధిని చేకూర్చుటయే గద. పాలకు లిందుకు సమ్మతింపకపోవుటచే, దార్జన్యరహితమార్గమున ప్రజలు గమ్యస్థానము జేరుటకు కాంగ్రెసునభి తగిన మార్గములను సూచించెను. కాంగ్రెసుసంచలనము నరికట్టదలచుచో, పాలకుల కొక్కమార్గమే కలదు. ప్రజాశయములను నెరవేర్చుట దప్ప వేరొక ఫల్ప్రదమగు మార్గము కనుపింపదు. దీని నవలంబింపక, బౌద్ధ్యాచిహ్నములను నిర్బంధప్రయోగముచే నణచివై వ నెంచుటవలన, కాంగ్రెసు ఉద్యమము మరింతవ్యాప్తిగాంచుట తటస్థించునుగాని ఊహింపనేరదు. ఐర్లెండులో నిట్టి మార్గములు చిరకాల మవలంబింపబడి తుదకు విఫలమయ్యెను. స్వాతంత్ర్యప్రదానమువలననే, ఐర్లెండు శాంతిగాంచెను. హిందూదేశమునందు మాత్రము నిర్బంధమార్గములు జయము గాంచు ననుట కెట్టి యాధారముగనుపింపదు. భారత దేశములోపేరెన్నికగిన నాయకులు నిర్బంధింపబడినను, వీరి అనుచరులు పలువురు నిర్బంధింపబడుచున్నను, స్వరాజ్యోద్యమము ఊహించుటకు మార్గం పెచ్చుపెరుగుచున్నది. ఇంకను తీవ్రనిర్బంధములను ప్రయోగించుటవలన ఫలముండు ననుట భ్రమ దప్ప వేరు గాదు. మొదట హిందూదేశముపట్ల సద్భావమును గనుపఱచి, ఆశలను పురికొల్పిన ఇర్విస్సు ప్రభువుగారే ఇట్టిమార్గము నవలంబించుటయు, లేదని ప్రభుత్వ పరిపాలన క్రిందగూడ నిట్టి తీవ్ర స్వేచ్ఛానిరోధము కొనసాగుటయు, కాలవైపరీత్యమునకు నిదర్శనములు. అయినను ఇట్టి ఆర్థి నెన్సులను, ఇతర ప్రతిబంధకములను అవలంబిగ దాటి, భారతభూమి త్వరలో స్వాతంత్ర్యగమ్యస్థానము జేరునని నమ్మెదము.

రాండుటేబిలు సమావేశము

సైమనుకమిషను రిపోర్టు ముగిసినది. త్వరలో ప్రచురము గానున్నది. దీనినివిచారించుటకు రాండుటేబిలుసమావేశము త్వరలో గూడునున్నది. నిర్బంధవిధానము రాజకీయవాతావరణము నావరించి యున్నది. దీనిమూలమున రాండుటేబిలు సమావేశము అనుకూలఫలము నొనగ నని తలచువారరుదుగ నుండును. మితశాసనపత్రికయగు "లిడరుపత్రిక" గూడ, రాండుటేబిలు సమావేశము సనమయమున విడనాడుటయే మేలనియు, దీనిపట్ల శ్రద్ధవహించెడివా

32460

అంధకారము

అనుబంధము

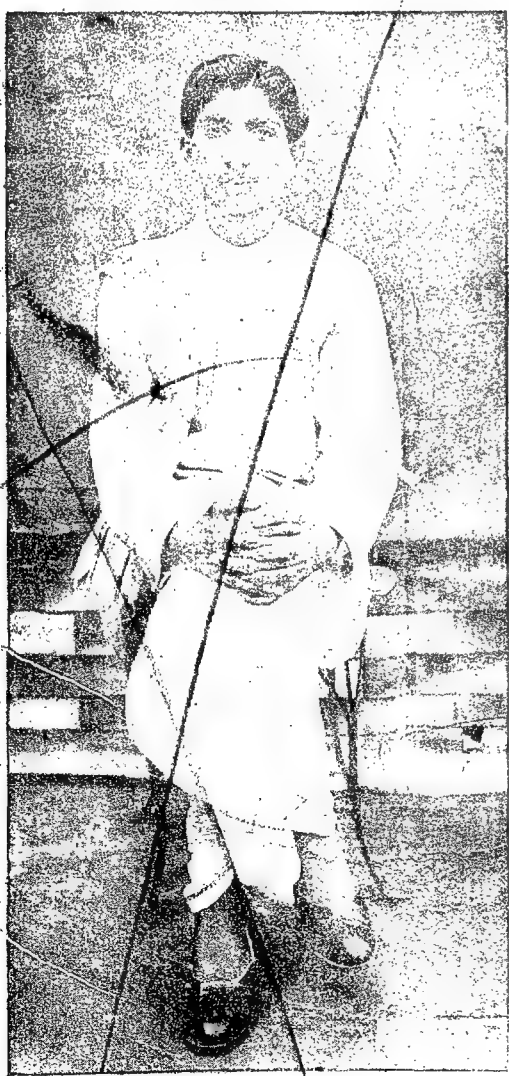
చెన్న వట్టణము 1930-వ సం॥ మే నెం 31-న తేది కనివారము

మదరాసు గోమాతస్వత్రి ప్రొత్తనూపరింతుండెంటు

మిస్ టి. మధురంగారు డా॥ బీడనుగారిస్థానే
నియమింపబడిరి

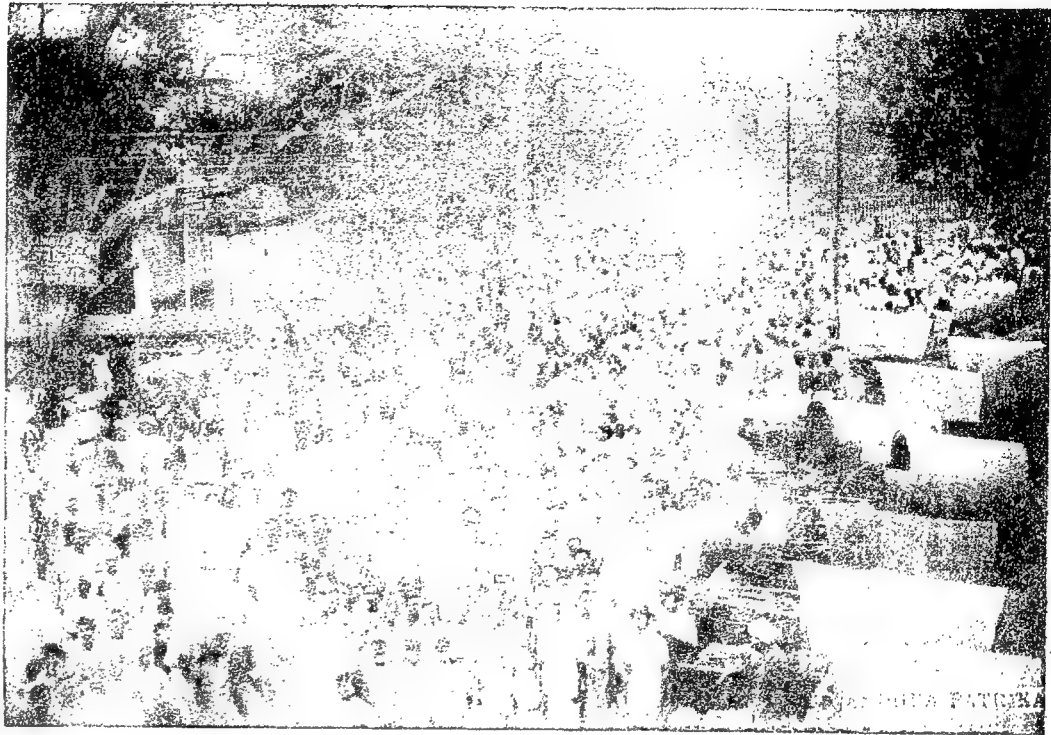
ఉప్పుసత్యాగ్రహ నిర్బంధితులు

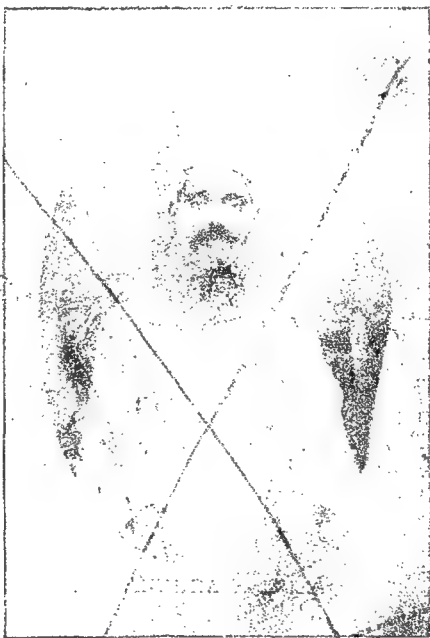
దువ్వూరు బలదామరెడ్డిగారు
మొపాడు (నెల్లూరు జి.) గ్రామ కాంగ్రెసు
సంఘాధ్యక్షులు. సత్యాగ్రహమునందు 4 నెలలు
విడిపైదు విధించబడెను. (జి. వి. ఎస్.)

భారత శాసనసభ

జూలై మొదటి వారమున జరుపబడుట
జూలై నెల మొదటి వారములో భారత శాసనసభ
సమావేశమనని తెలియచున్నది. (అ. పి.)

రాజమండ్రిలో జాతీయపతాక మహోత్సవము (27-న తేది)

శ్రీయుత పాలకోడేటి సూర్యచక్రారావుగారు
రాజమండ్రినగర కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి.
ఉప్పుసత్యాగ్రహ మొనర్చినందుకు 2½ సం॥ కఠిన
శిక్ష విధించబడెను. (వి. శాస్త్రి.)

శ్రీయుత పులుగుర్ల సూర్యప్రసాదరావుగారికి శిక్ష
శ్రీయుతులు భూపతిరాజు సోమరాజు లచ్చిరాజు
గార్ల అరెస్టులు.

భీమవరం మే 31:- సాబ్ సబ్ ఇన్స్పెక్టరు పవనికి
రాజీనామా యిచ్చిన శ్రీయుత పులుగుర్ల సూర్యప్రసాదరావు
గారిని నిన్న పాలకోడేటిలో అరెస్టు చేసిరి. 6 నెలలు కఠిన
శిక్ష విధింపబడెను. శ్రీయుత సోమరాజు, లచ్చిరాజుగార్లను
సిద్ధాపురములో అరెస్టుచేసిరి. ఇంకను కొందరిని అరెస్టుచేసెద
నని తెలియచున్నది. ఈ తాలూకాలో నిర్మాణ కార్యక్రమ
ము బాగుగ కొనసాగుచున్నది. వాలంటీరు దళముల గ్రామము
లలో తిరిగి ప్రచారము గావించుచున్నారు. గ్రామస్థులు విశ్వి-
తి యత్నాహముతో నారికి స్వాగత మిచ్చుచున్నారు. వలం
టీరు అస్పృశ్యులు నివసించు చోట్లకు గూడ బోయి ఇచ్చటి
వీధులను తడుచుచు త్రాగుడు మానుటకు వాటినుండి వాగ్దాన
ములు గొనుచున్నారు.

అని భీమవరం కాంగ్రెసు ప్రచురణ పంపుమునుండి
శ్రీయుత బి. వాగధూమరావుగారు కంటివార్త నంపిరి.

ఐ. లక్ష్మీకాంతరావుగారు
గుంటూరుజిల్లా కట్టంపూడి నివాసులు. 9 నెలలు
కఠిన వారములు పైదు శిక్షవిధించబడెను.

దేశ బాంధవి దువ్వూరి సుబ్బమ్మ గారికి శిక్ష

ఆరు నెలలు విడిపైదు వేయబడుట
కాకినాడ, మే 31:- శ్రీమతి సుబ్బమ్మగారికి 6 నెలలు
విడిపైదు వేయబడెను. (శ్రీ పి.)

శ్రీయుతగాడేపల్లి సూర్యనారాయణ శర్మగారికి
శిక్ష

కాకినాడ, మే 31:- శర్మగారికి రాజమండ్రినగరము
నందు రెండేండ్లు కఠినశిక్ష వేయబడెను. (శ్రీ పి.)

శ్రీ చరకువాడ నరసింహంగారు

నెల్లూరు జెయిలునుండి కడలూరు మార్పుట
మదరాసు, మే 31:- శ్రీయుత చరకువాడ నరసింహం
గారిని నెల్లూరునుండి కడలూరు జెయిలునకు నిన్నటిరోజున
నూర్చిరి నెల్లూరుజెయిలులోనుగూడ నీ, లరగలి పై దిబ్బ చూయు
బ్బందుల పొరయినట్లే తెలియచున్నది.

రాజప్రతినిధిమరిరెండు క్రొత్త ఆర్డినెన్సులను చేయుట

- (1) పన్నుల నిరాకరణమును, (2) ఉద్యోగుల బహిష్కరణమును
(3) పికెటింగును నిరోధించుటకే ఈ ఆర్డినెన్సులు చేయబడెను

జూలై నెల మొదటివారమున భారతశాసనసభ జరుగును

పన్నుల నిరాకరణమునుగూర్చిన ఆర్డినెన్సు

ఈ ఆర్డినెన్సునుగూర్చి రాజప్రతినిధిచేసిన ప్రకటన
సిద్ధా, మే 30:—రాజప్రతినిధిచేత క్రొత్తగా ఆమోదించబడిన 2 ఆర్డినెన్సులు చేతుల మీదకు ప్రత్యేకపు గజెటు (గజెట్ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్)లో ప్రకటింపబడినవి.

అక్రమ ప్రోత్సాహమునుగూర్చిన ఆర్డినెన్సు

"1930 ఆక్టోబరు 15 తేదీన ఆర్డినెన్సు" అను పేరుగల యీ ఉత్తర్వు ప్రజలు చెల్లించవలసిన కొన్ని పన్నులను వారు ప్రభుత్వమునకు చెల్లించవలసిన వారికి దుర్భేధము చేయుచు ప్రయత్నములు నిరోధించుటకై ప్రకటింపబడినది.

భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ

ఇటీవల అలహాబాదులో జరిగిన భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభలో "కొన్ని రాష్ట్రములలో కొన్ని ప్రత్యేక పన్నులను చెల్లించకు ముందుగా పన్నుల నిరాకరణోద్యమమును ప్రారంభించుటకు దీని సమయ మిప్పుడు వచ్చియున్నది" అనునొక తీర్మానము ఆమోదించబడినది. ఈ తీర్మానము ఆమోదించబడక పూర్వము గుజరాతులో భూమినిస్తును చెల్లించ కుండుటకు ఒక ఉత్తర్వును ప్రారంభించబడినది. ఇతర రాష్ట్రములలో కూడ భూమినిస్తును యితర పన్నులను చెల్లించవలసినవారు వానిని చెల్లించకుండ జేయుటకు ప్రయత్నములు జరుపబడినవి. ఇప్పుడు భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘములో యీ తీర్మానము ఆమోదించబడుటచేత యీ పన్నుల నిరాకరణోద్యమమును గూర్చి జనసామాన్యమునకు బోధించుట మూలమున యీ పన్నుల నిరాకరణమును మరల తీవ్రముగా కొనసాగించుటకు వారు పూనుకొనినది. అటుల వారు సామాన్య ప్రజలకు బోధించి యీ పన్నులను చెల్లించకుండుటకు చేయగలిగినచో, పరిపాలన, ప్రభుత్వ సైన్యమునకు కూడ గొప్పవిపత్తు కలుగించుట నిశ్చయము. ఇప్పుడు చెల్లించవలసిన నిశ్చయించబడుచున్న పన్నులు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు మూలాధారములైయున్నవి. ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వములకు సరిగా నిర్వహించుటకు యీ ఆదాయములపైనే రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల వారు ఆధారపడియున్నారు. గాన ప్రజలు ఈ పన్నులను చెల్లించకుండుచో, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు ఆదాయము చాలా తగ్గిపోవును. ఈ ప్రయత్నములో కాంగ్రెసువారు కొంతవరకు కార్యసిద్ధిని బడయగలిగినచో ప్రస్తుతము రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారు ప్రజలమేలు కొరకు చేయుచున్న ప్రయత్నములయొక్క లక్ష్యములను ప్రజలు కోల్పోవుట యే సమస్య. పన్నుల నిరాకరణము యొక్క మొదటి ఫలితము గును. దొరతనమునకు రావలసిన పన్నులను చెల్లించుటకు ప్రజలు నిరాకరించినచో ఏదొరతనమువారును మిన్నకుండబారునటు నిశ్చయము. కావున రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములను ఇట్టి దుర్భేధములను ఎదుర్కొనినచో పన్నులను రాబట్టుకొనుటకు వారికి చట్టము ప్రకారము గల సర్వాధికారములను వారు పూర్తిగా వినియోగించక తప్పదు. అందువలనకూడ కాంగ్రెసువారి ప్రోత్సాహమువలన పన్నులను చెల్లించుటకు నిరాకరించు వారికి అధికముగ దురవస్థ కలుగించును. కావున ప్రభుత్వముయొక్క మేలుకొనుటకు కాంగ్రెసువారు ఎవరికి యిట్టి దుర్భేధములను చేయవలెనో అట్టి ప్రజల మేలు కొరకు ను కూడ యీ ఉత్తర్వు మును ప్రారంభమున విజ్ఞప్తి చేయుచున్నది. ఈ ఉత్తర్వును అతిదాహరణముగ ఫలితములతో కూడియుండుటచే దీనిని వినియోగించుటకు ప్రయత్నములు చేయవలెను. ఇప్పుడున్న చట్టములో పన్నులను చెల్లించుటకు నిరాకరించేవారిపై ధర్మినివర్తక జరపుటకు అవకాశముకలదు. గాని, రాజకీయ కారణములచేత పన్నుల నీయవలసిన వారికి దుర్భేధము చేయుటచేత వారిని గూడ చర్యజరపుటకు యిప్పుడు చట్టములో అవకాశము లేదు.

ఈవిషయము లన్నిటినిబట్టియు ప్రభుత్వమును ప్రభుత్వమునకు పక్షముల కుద్దేశించబడిన ఉత్తర్వునుపైని వెంటనే దృఢమైన చర్యజరపుట తప్పవనర మగుటవలనను, యీ ఆర్డినెన్సును ఆములులో పెట్టుటవలనను నేను నిశ్చయించితిని.

ప్రజలు చెల్లించవలసిన పన్నులను చెల్లించవలసిన వారికి దుర్భేధములను చేయవలసినవారు తగినచర్యజరపుటకు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు పూర్తియైన అవకాశము దీనివలన లభింపగలదు.

వ్యవసాయపు భూమిపన్ను మున్నగు పన్నులు

ప్రస్తుతము కాంగ్రెసువారు నిరాకరింపదలచు చున్న పన్నుల (హ్యూస్) పట్టికలో చేరకపోయినను అగ్రికల్చరల్ లాండు రెంటు మున్నగువానినిగూడ నిరాకరింపవలె నని వారు తెలిపియుండుటచేతను, పన్నుల నిరాకరణోద్యమము అములులో పెట్టుబడియుండల కొన్ని రాష్ట్రములలో ప్రజలు అట్టిపన్నులనుగూడ నిరాకరించుట నిశ్చయ మగుటవలనను, వ్యవసాయపు భూమిపన్ను మున్నగు నితరపన్నులనుగూడ యీ ఆర్డినెన్సు క్రింద చేర్చబడి మంచిదని నేను నిశ్చయించితిని.

ఈ ఆర్డినెన్సు దుర్వినియోగము చేయబడదు

ఈ ఆర్డినెన్సును ఋజు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములవారు యిప్పుడు భూమిపన్ను పద్ధతిని ఎంతమాత్రమును మార్చరు. రైతుల కిదివరకు కానించుచుండిన సదుపాయమును అనగా పన్నులను తగ్గించుట ముజరాయిచ్చుట మున్నగు పద్ధతులనుగూడ ఎంతమాత్రమును తొలగింపబడవు.

భూస్వాములు రైతులవలన పన్నులను రాబట్టుకొనుటకును, పన్నులను చెల్లించుటకును యీ ఆర్డినెన్సు ప్రకారము రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారు భూస్వాములకు ఎట్టి సహాయమును చేయరు. ప్రభుత్వమును ప్రభుత్వమునకు కుద్దేశించవలసిన రాజకీయోద్యమమువారు పన్నులను చెల్లించవలసిన ప్రజలకు బోధించవలసివి. వారి ప్రయత్నము కొనసాగినచో సంఘముయొక్క ఆర్థికనిర్మాణమునకుంతకుమూడ మహా అనర్థము కలుగును. కావున వారలు ప్రజలకుబోధించి పన్నులనిరాకరణోద్యమము కొనసాగింపజేయుకుండుటకుమాత్రమే యీ ఆర్డినెన్సు ప్రత్యేకముగా జేయబడినది. కాన, యీ విషయము అందునిమిత్తమే వినియోగించబడునుగాని మరెందులకు వినియోగించబడదు. ప్రభుత్వ సైన్యమును, సక్రమాభివృద్ధిని భంగపరచుటకు సాధ్యముపట్టినవారిని నిరోధించగోరువారందఱునకూడ యీ ఆర్డినెన్సును బలపరచగలరు.

(సం) ఇర్విన్,
వై సర్వాయ్ ఆండ్ గవర్నర్ జనరల్.
* * * *

2. ప్రజలను భయపెట్టుటను నికెటింగును నిరోధించునట్టి ఉత్తర్వు

1930 ఏప్రిల్ 15 తేదీన ఆర్డినెన్సు
కొందఱు ప్రజలను బెడరించి తమ కార్యములను సాధించుకొనుచుండుట వలన అట్టివారిని నిరోధించుటకే యీ ఆర్డినెన్సు చేయబడినది.

రాజప్రతినిధి ప్రకటన

"ఈ దేశమున సత్కారహోద్యమము ప్రారంభించబడినప్పటి నుండియును కాంగ్రెసువారు తమ ఆజ్ఞలను ప్రజలు కొనసాగించునట్లు చేయుటకుగాను పెక్కువిషయములలో పికెటింగు మున్నగుపద్ధతుల నవలంబించు చున్నారు. "పికెటింగు మున్నగు పద్ధతులను యింకను తీవ్రముగా అవలంబింపవలెను." అనునొక తీర్మానము యిటీవల అలహాబాదులో జరిగిన భారత కాంగ్రెసు సంఘ సభలో ఆమోదించబడినది. అనేక విషయము

లలో ప్రజలపాస్వతంత్ర్యమును నీలముగా భంగపరచెడి పికెటింగు దేశమునంద పెక్కుతావులలో పికెటింగుమున్నగుపద్ధతులు యీ మధ్యలో లంబించబడుచున్నవని వా ప్రభుత్వమునకు తెలిసిన సమాచారము లనుబట్టి స్పష్టమగుచున్నది.

విదేశవస్తువులను సారాలను బహిష్కరించుట

విదేశవస్తువులను సారాలను అమ్ముకుండ జేయుటకే ముఖ్యముగా పికెటింగును ప్రజలను భయపెట్టుట బాధించుట మున్నగు పద్ధతులను గూడ యిప్పుడు విస్తారముగా నవలంబించుచున్నారు. ఈ ఉద్దేశములతో సక్రమమైన పద్ధతులను ఎవరైనా అవలంబించినచో గౌరవనీయ వానినిగూడ నిరోధించుట వా ప్రభుత్వముయొక్క సంతకమునకర్హమగునూడ ఎంతమాత్రమునకూడ. భారతదేశమునందలి దేశీయపరిశ్రమలు బాగుగా అభివృద్ధిపొందవలెననియే ప్రభుత్వము వారు కోరుచున్నారు. దేశీయపరిశ్రమల సభివృద్ధి పొందించుటకు ప్రజలందఱును దేశమునందు తయారైన వస్తువులనే ధరించవలెనని ప్రజలకు బోధించుటకు దేశీయబదరికీకూడ హక్కుకలదు. మద్యపానమును వదలివేయవలెనని బోధించేవారిపైనే వా కత్తిరికమును గౌరవించుటగాని మరెట్టిభావమును లేదు. ఈ ఆశయములు ఉచితమైనవేయినను, వీనిని సాధించగోరువారు ప్రజలకు నచ్చజెప్పి వారిని లోబరచుకొనుటకు బదులుగా వారిని భయపెట్టుట బెడరించుట మున్నగు ప్రయత్నముల వలన ప్రజలు తమ ఆభిప్రాయములను, నెరవేర్చునట్లు చేయగోరుట మాత్రమే ఆక్రమము. ఇటుల చేయుట ప్రజలను భీల్ల జేయుటయేయగును. ఈ ఆశయములను నెరవేర్చగోరువారు యిట్టి అక్రమపద్ధతుల నవలంబించు నెడల విదేశవస్తువులు, సారాలు మున్నగువానిని అమ్ముకొనవలెయు కొనగోరునట్టి యీ ప్రజలకు సహజముగా కలియున్న హక్కులను కాపాడుట దొరతనమువారికి ముఖ్యకర్తవ్యమే యగును.

ప్రభుత్వోద్యోగులను బహిష్కరించుట

ప్రభుత్వోద్యోగులు తమ ఉద్యోగములకు రాజీనామాలు నిచ్చునట్లు వారికి యిచ్చిగించుటకును, లేదా ప్రభుత్వోద్యోగులు తమ పనులను సరిగా నెరవేర్చకుండ జేయుటకునుగూడ సత్కారము ఉద్యమమును ఏర్పరచినవారు పెక్కు అక్రమ పద్ధతుల నవలంబించుచున్నారు.

అటులరాజీనామాలునిచ్చినట్టియును, తమపనిని సరిగా నిర్వర్తించుచున్నట్టియును, ప్రభుత్వోద్యోగములను లొంగదీయుటకు వీరు పలువిధములగు బాధలను వారికిగలిగించుచున్నారు. ప్రభుత్వోద్యోగములను, సాంఘికముగాగూడ బహిష్కరించుచున్నారు. దేశమునందు పెక్కుస్థలములలో ప్రభుత్వోద్యోగుల యొడ్డక పికెటింగ్ చేయబడుచున్నది. అట్టి ప్రభుత్వోద్యోగులకును వారి బంధువులకును అపద కలంక జేయబడుననియును, వారి ప్రాణ విత్తములకు నష్టము గలిగింపబడుననియును, వారిని భయపెట్టుట లేఖలను వ్రాయుచున్నారు. వారికి కావలసిన ఆహారపదార్థములు మున్నగు వానిని లభింపకుండ జేయుచున్నారు. వారు నివసించుటకు యొడ్డు దొరకకుండ జేయుచున్నారు. వారికి రాకపోకలకు బండ్లుమున్నగువిదొరకకుండ జేయుచున్నారు. ఈపద్ధతులు గుజరాతులో ప్రబలతమగునీటికి వచ్చియున్నవి. కాని యితర రాష్ట్రములలోకూడ యీపద్ధతులు అవలంబించబడుచున్నవి. సాధారణ పరిస్థితులలో ప్రజల నిట్లు బెడరించుటచాలా ఆరుదురక జరుగుచుండును. దాని నణచివేయుటకు మామూలు నిబంధనలే చాలును. అటులగాక యిప్పుడు పలువిధములగా ప్రజలను బెడరించి లొంగదీయుటకు అసహాయోద్యమము వారు గట్టి ఏర్పాటులను చేసియున్నారు. ప్రభుత్వమును ప్రభుత్వ జేయుటకు వారవలంబించుచున్న విధానములలో నిది యొక్క ముఖ్యవిధానమై యున్నది. కావున ప్రజల పాస్వతంత్ర్యమునకు భంగపరచుట యీ అక్రమపద్ధతుల అతి తీవ్రముగను అతి తీవ్రముగను నణచి జేయుట ప్రభుత్వమునకు ముఖ్యకర్తవ్యమై యున్నది. అందువలన సత్కారముల యొరకగా ప్రజలను బాధించకుండ జేసి ప్రజల నందరిని కాపాడుటకును, వారు ప్రభుత్వోద్యోగులను బహిష్కరింపకుండ చేయుటకును, ఆర్డినెన్సును అములు జరపుట అవసరమని నేను భావించితిని.

ఈ ఆర్డినెన్సు దుర్వినియోగము చేయబడదు

(1) దేశీయములకు పరిశ్రమలు మున్నగువానిని వృద్ధిపొందించు ఆభిప్రాయముతో ఎవరైన ఒక ఆర్థికోద్యమమును ప్రారంభించ కొరవత్తును సక్రమమునట్టి ఏర్పాటును నిరోధించుటకును, దానికి చిట్కాలు గలిగించుటకును, (2) రాజకీయములతో

సంబంధము లేనట్టి న్యాయమైన కార్యక్రమాల వివరమునను యీ ఆర్డినెన్సు దుర్వినియోగము చేయబడదు. ప్రస్తుతము సత్యాగ్రహ ఉద్యమ నాయకులు జరుపుచున్న కొన్ని ఆక్రమ చర్యలను నిరోధించుటకు మాత్రమే యీ ఆర్డినెన్సు చేయబడినది.

ఈ ఆక్రమప్రయత్నములు విరమింపబడగానే యీ ఆర్డినెన్స్ తొలగింపబడును. ఈ ఆర్డినెన్స్ యొక్క అధికారమును వినియోగించవలసిన అవసర మెంతయుగలదో అచట మాత్రమే ఉపయోగించుటకు తగినరీతిలో యీ ఆర్డినెన్స్ వ్రాయబడినది. ఏరాష్ట్రమునందుగాని సత్యాగ్రహమునందు యీ ఆర్డినెన్సును అమలుజరుపుట ముఖ్యావసరమని భారత ప్రభుత్వమునకు గట్టి నమ్మకము కలిగినదేగాని, ఏరాష్ట్రమునందుగాని, దీనినవలంబించుటకు అనుమతి నీయదు. ఒకరాష్ట్రమునందు దీనినవలంబించుటకు ఆరాష్ట్రములో ఏభాగములందు యీ ఆర్డినెన్సును అమలు జరుపుట ముఖ్యావసరమని రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములవారు భావించెదలగా, ఏభాగములో ప్రభుత్వోద్యోగులబహిష్కారించుట, వారికి బంధువులు గలిగించుట మున్నగు పనులు తీవ్రముగా జరుగుచున్నట్లు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమునకు గట్టి నమ్మకము కలుగునో ఆట్టి భాగములందు మాత్రమే యీ ఆర్డినెన్సు అమలుజరుపబడును. న్యాయమైన తమపనులను నిరోధము లేకుండ జరుపుకొన గోరునట్టి ప్రజలకు రక్షణము నొసంగుటకు ప్రభుత్వోద్యోగులకు కావలసిన సదుపాయములు వారికి లభింపకుండ బహిష్కరణము జరుపబడుచుండుటచే ఆట్టి ప్రభుత్వోద్యోగులకు కాపాడుటకును రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు కావలసిన అధికారముల నిర్వహించుటకు నా ముఖ్యకర్తవ్యమని నేను భావించుచున్నాను.

(సం. ఇర్రిగ్)

వైస్ రాయ్ అండ్ గవర్నరు జనరల్,
(అ. ప్రె.)

రెండు ఆర్డినెన్సులను బొంబాయి రాష్ట్రమున వెంటనే అమలులోపెట్టుట

—(సం.)—

ఈ రెండు ఆర్డినెన్సులు తక్షణమే బొంబాయి రాష్ట్రములో అమలులో పెట్టబడునని రాజప్రతినిధి ప్రకటించెను. (అ. ప్రె.)

ఈ ఆర్డినెన్సుల ముఖ్యోద్దేశము

బ్రిటను దేశపు వర్తకసంఘములను తృప్తిపరచుటకే నీర్మా, మే 80 :—అంగ్లో యండియనులు బ్రిటను దేశపు వర్తకసంఘములవారు ప్రోత్సాహపరుచుటవలననే రాజప్రతినిధి మరల రెండు ఆర్డినెన్సులను ప్రకటించెను. వీకటింగు చేయుట నేరమని ప్రకటించబడెను. పన్నుల నిరాకరణమును ప్రభుత్వోద్యోగుల రాజభక్తిని భంగ పరుచుటను ఆడచి చేయుటకుగూడ ప్రత్యేకాధికారము యేర్పరచబడెను. నేడు జరిగిన రాజప్రతినిధి కార్య నిర్వాహక సంఘ సభలోనే యీ ఆర్డినెన్సులు కడపటిసారి ఆమోదింపబడెను. జూలై నెలలో

భారత కాపసభను జరుపవలెననిగూడ యీ సభలోనే నిశ్చయింపబడెను. కాంగ్రెసు సంఘములు ఆక్రమసంఘములని ప్రకటించడమే లేక అలహాబాదులో యిటీవల జరిగిన భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘము సభలో నామోదింపబడిన విధానము ఆక్రమముని నిర్ధారణ చేయుదునా అను విషయమును గూర్చి చాలసేపు చర్చ జరిగిన విషయమునే ప్రస్తుతమునకు యీ పద్ధతి అవలంబింపబడెను. వీనివలన కైపు స్త్రీటులోను మాంచెడ్డలోను లాంకు ప్రెయిలోను గలవారికి మనశ్శాంతి కలుగగలదు. (హిందూ ప్రత్యేక విలేఖరి.)

భారత సోదర, సోదరీమణులకు

మహాత్మా గాంధీగారి నామలిఖిత పోటీపరీక్ష

దేశీయపరీక్షకు కొరకు ఆతి బీదలను రక్షించుటకు ఇందు గలంబందిన వారి చందాలవలన బీదలకు ధర్మదాత దేశీయ ధారక కాశీనాథుని వాగ్దేవరావు పంతులుగారి పేరట ఖద్దరు బట్టలను ధర్మము చేయబడును. కనుక భారత సోదరసోదరీమణులెల్లరున్న దేశాభిమాను లెల్లరును ఈ పోటీపరీక్షయందు పాల్గొని ప్రోత్సహించు సమ్మతమైనారము.

భారతీయులెవ్వరిని "మహాత్మా గాంధీ" అను నామమును తెల్ల కాగితములమీద ఒకకోటికి పైగా వ్రాసినవారికి మొదటి ప్రైజు రు. 1000-0-0 ఇవ్వబడును. ఒక కోటి వ్రాయువారికి ,, 800-0-0 ,, 500 లక్షలు పైగా వ్రాయువారికి ,, 500-0-0 ,, 10 లక్షలు పైగా వ్రాయువారికి ,, 200-0-0 ,, 1 లక్షకు పైగా వ్రాయువారికి ,, 200-0-0 ,, 50 వేలకు పైగా వ్రాయువారికి ,, 100-0-0 ,, 10 వేలకు పైగా వ్రాయువారికి ,, 50-0-0 ,,

వీటిని వ్రాసి కవరులో పంపుచూ ప్రతి ఒక్కొక్కరు ప్రవేశ రుసుము రు. 1-0-0 మనీయర్ల ద్వారా పంపండి. డి|| 10-6-80 తారీఖులోగల పంపవలెను. తమరు పంపినవెంటనే జవాబు పంపబడును.

ఈ విలాసమునకు పంపుడు. తారీఖును మరువకుడు.

డాక్టర్ టి. సుబ్బారావు,
ప్రాప్రైటరు, సంజీవినీడిపో, ఏలూరు, (తూర్పు గోదావరి.)

బెజవాడ ప్రెస్ పనివారల సంఘము

బెజవాడలోని అన్ని ప్రెస్ అశీసుల పనివారలు 25 మే అదివారము ఉదయం 7-80 గంటలకు గవర్నరు పేటలో రామ మోహన బ్రెజ్రిహాలునందు సమావేశమై "బెజవాడ ప్రెస్ పనివారల సంఘము" ను స్థాపించి ఈక్రింది కార్యక్రమమును జరిపిరి.

క్రియుతులు ఆరికవల్లి లక్ష్మీనరసింహారావు పంతులు డి. ఏ. వి. యల్. గారు అధ్యక్షులుగను, పాణుకుపాటి పెంకటనాగభూషణంగారు కార్యదర్శిగను, వి. రామచంద్రగారు సహాయకార్యదర్శిగను ఎన్నుకొనబడిరి. పదుగురు సభ్యులతో కార్యనిర్వాహక సంఘము ఏర్పడెను. ఈసంఘమునకు వలయు నిబంధనలు వై. రావు తయారు చేయుటకు 5 గురు సభ్యులు గల నోక ఉపసంఘము ఏర్పాటు చేయబడెను. ఇంకా యితర తీర్మానములు కొన్ని గావించబడెను.

వి. రామచంద్రన్,
సహాయకార్యదర్శి.

బెన్ను గారి ప్రకటన

నేతనా గారి యభిప్రాయము

బొంబాయి, మే 28:—బెన్ను గారి ప్రకటనమును గూర్చి సర్ ఫిరోజ్ నేతనా గారి ట్టు జెప్పిరి. మేము బెన్ను గారి ప్రకటనము నా గుర త తో నిరీక్షించుచుంటుమి. కాని అది ఒక్క మెట్టయినను ముమ్ము ముందుకు తీసికొని జనుటలేదు. వారు చెప్పిన ముఖ్యవిషయము, హిందూ దేశము కథినివేత స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించగోరువారు ఆరాజకపరిస్థితులకు దానిని దించగూడదని మరి అట్టి ఆరాజకము నాసిపోవలెనని ప్రభుత్వపు కోర్కెయనియు కాని బాధ్యత అల్లడలకు కారకులయినవారిపై గలదనియు బెన్ను గారు చెప్పిరి. కాననోల్లంఘనోద్యమమునకు బాధ్యులైన వారు దానిని విరమించుటకు సిద్ధులే. అట్టి సమయములో కాంగ్రెసు వరకుల నంగీకరింపవలెనా యనునది ప్రభుత్వము నిశ్చయింప వలసియున్నది. గాంధీ-స్టోకోంబు సంభాషణలు సక్రమమైనవి కావని బెన్ను చెప్పెను. ఎందుకు సక్రమముగానో చెప్పలేదు. ఏమైనను సరే రాజీ ద్వారము తెరువబడినపుడు, అవకాశమును కోల్పోవుటవలన, ఆరాజకము ప్రబలియెడల బాధ్యత ప్రభుత్వపు నెత్తిమీదనే యుండును. రెండవ మెట్టు రాండు పేటలు సమావేశమని బెన్ను చెప్పెను.

కాని కాంగ్రెసువారు లందు చేరని యెడల, రాండు పేటల్ సమావేశ మొక పెద్ద ప్రమాదమని మరల నేను నుడువుచున్నాను. ఇండియా మంత్రిగారే ప్రజా సామాన్యమునకు తృప్తియు అల్పసంఖ్యకులకు భద్రము నొసగని రాజ్యాంగము స్పృహ యని చెప్పినారు. అల్పసంఖ్యకులు, అధికసంఖ్యకులను పేర్లకు చెల్లుబాటులు ఈ దేశమున లేవు. అధికసంఖ్యకు లనబడు హిందువులు కొన్ని రాష్ట్రములలో అల్పసంఖ్యకులగుచున్నారు. కాబట్టి ప్రభుత్వము వీరిహక్కులనుగూడ సంరక్షింపవలెను. కావున పరిష్కారమునకు సర్వసత్తా సమావేశ మవసరము. దీనిని మితవాదుల ముల్లంఘించుచున్నను ఫలితముండుటలేదు. హిందూమహాసభ సహకారము లేనందున రాజీదుర్లుటము. బెన్ను గారు భారతీయుల హితవు నడిగినాడు మేము సరియైన హితవు నిచ్చితిమి. గాంధీగారిలో రాయబారము జరుపవలెను. బెన్ను గారు నా హితవు నంగీకరింపనిచో తప్పు మాదికాదు. బెన్ను గారు, హిందూ దేశమును స్వలాభమున కై పీల్చవలెనను పక్షమువారి వాదములను బహిరంగముగా నిరసింపించుటకు మేము వారి సభినందించుచున్నాము. అట్టివాదమును దైర్యముతో ఖండించిన ఇండియా మంత్రిులలో ఇతడు ప్రథముడు. అందుకు అభిలభారమును కృతజ్ఞత కలిగియున్నది. (ప్రె. ప్రె.)

సత్యాగ్రహ వసూళ్లు

డా|| టి. యస్. యస్. రాజన్ గారిట్లు వ్రాయువాడు:—కొందరు స్వలాభపరులు, అసజ్జత కేయే సత్యాగ్రహనిధి పేరట డబ్బు దండుచున్నట్లు తెలియపర్చినది. శ్రీ రాజగోపాలాచారిగారు ఎన్నుకై నియమించిన వారైన యస్. యస్. రాజన్ ఎ. చైర్మన్ గాధ అయ్యర్, కె. ఎస్. టి. వి. కల్యాణసుందర మొదలియగువారు, వీరికిగాని వీరిని నియమితులైనవారికిగాని వేదారణ్య శివర నాయకునకుగా అతనిచే నియమితుడైన వానికిగాని మాత్రమే చందాల నివలెనని పాఠాలను ప్రార్థించుచున్నాను. (ప్రె. ప్రె.)

విజేట్టు కావలయును—సుఖవైన ఏర్పాటులు, వివరములకు వ్రాయుడు.

దీనివలన రక్షప్రాప్తము	తులు	మీ రక్షమును అనవసరముగ	ఇది తయారుచేయబడిన విధమును
పుచ్చుకొనిన వెంటనే	గల	రక్షములముచే నష్టపరచుకొనక	పరిక్షించిన మీదటనే మార్కెట్టు
దు. ఇది బెన్ను నీన	గ	వెల రూ 1-0-0. స్తంభ క్ పోస్టజ్ ప్రత్యేకం.	నందు యుంచబడెను. ఇది యీ
ములుగ విభజించబడియుండు.		నుపయోగించుడు.	భయంకర వ్యాధిని కుదుర్చుటకు

అడ్రసు:—PRABHURAM ANANT PHARMACY, Bhuleswar, BOMBAY.

హనుమాన్ సము

లోక ప్రసిద్ధమైనది. సమానమైనది పేరులేదు. చర్మవ్యాధులకు సరికొల్పినది. ఎచ్చటను దొరకును.

యస్. రంగనాథం శెట్టి అండ్ బ్రదర్స్ నెం 12, బందరు వీధి, మద్రాసు.

సాహిత్యవార్తలు

రాజకీయాలు:—ది. బి. టి. రంగాచారియార్ గారు బెంగళూరునుండి నేటియంతయును మద్రాసుకు వచ్చిరి. జే. యస్. వెంకటరెడ్డి గారు వాల్తేరునుండి నేటి ఉదయమున మద్రాసుకు వచ్చిరి.

యం. యస్. యం. రైల్వే ఉద్యోగుల సంఘము:—దై సంఘపు సాధారణ ప్రతి మాసిక సమావేశము, రాజోపు సోమవారము 4-15 గం. పెరంబూరునందు, జరుగును. కంపెనీ పరివాండ్రు తీర్మానముతో సెలవు నొసగు నిబంధనలకు కంపెనీ అధికారులు కొన్ని నిర్బంధములుచేసిన విషయమును నిరసించుటకు యీ సభ జరుపబడును.

చెన్నపురి సత్యాగ్రహము

144 వ నెక్సునును మీరుట

విదుగురు వాలంటీర్లు ఎరెస్టు కాబడుట

చెన్నపురి, మే 31:—నిన్నటి సాయంత్రము చెన్నపురి సత్యాగ్రహ శిబిరమునుండి విదుగురు వాలంటీర్లు చెన్నపురిలో నమలులో నున్న 144 వ నెక్సు కాయు త్రెరువును మీరుటకు తిరుచిక్కోడయందలి తిలకుఘాటునకు బయలుదేరిరి. దైత్రాట్టుకోడ్డునుండి వీరు బారులు దీర్చి సముద్రతీరమునకు బయలుదేరిరి. చెన్నపురి యువజనసంఘ సభ్యులగు ఓ. పి. రామస్వామిగారు వీరికి నాయకత్వము వహించురని యెంచబడినది. కాని, వారు వచ్చియుండలేదు.

సముద్రతీరమును చేరిన వెంటనే వాలంటీర్లు మీటింగు చేసి, మాట్లాడుటకు యత్నించిరి. ఈలోగా పోలీసులు వచ్చి, వారి నెరెస్టు చేసిరి, పిమ్మట వారు పోలీసు కమిషనరు కార్యాలయమునకు గొంపోబడిరి.

* * * *

స్వదేశీ ప్రచారము

చెన్నపురిలో నిటీవల స్వదేశీ ప్రచారము గావించుచుండిన శ్రమకులు ఎం. కృష్ణబాయి పి. కామేశ్వరమ్మ గార్లును చెన్నపురి యువజనసంఘ సభ్యులగు జోషానాగారును మరి ఇద్దరును కేరళ తమిళరాష్ట్రములలో స్వదేశీ ప్రచారము గావించు నిమిత్తమై చెన్నపురినుండి పాలఘాటునకు వెదలిరి. వీరు మరల ఖాసు 15 వ లేదినాటికి చెన్నపురి చేరుకొందురు. పిమ్మట జామేశ్వరమ్మగారు ఆంధ్రదేశమున ప్రచారమును గావించు పనియున్నారు.

చెన్నపురియందు స్వదేశీ ప్రచారము

మహిళా సమాజమువారి విజ్ఞాపన

మహిళా స్వదేశీసంఘ కార్యదర్శులు యిటుల వ్రాయుచున్నారు:

స్వదేశీ ప్రచారమునకుగాను స్త్రీల సంఘము స్థాపితమైన నుండి స్వదేశీ ప్రచారకార్యమునందు చెన్నపురి ప్రజలు యీ సంఘమువారికి తగిన ప్రోత్సాహము నొసగిన విషయము ప్రజలకు తెలియజేయుటలో మాకు సంతసము కలుగుచున్నది. కొన్ని వారముల నుండి యీసంఘమువారి కేసిన ప్రచారకార్యమును క్రింద పేర్కొనుచున్నాము. వెనుకటికన్న యికమీటును యీసంఘమువారికి చెన్ననగరవాసులు అధికముగ తోడ్పడకొరచున్నాము.

తిరువల్లి క్లెజి, మెలూపూరు, సాపుకారుపేట, నుంగం బాకం, ఎమ్మాలవలదు స్త్రీల బహిరంగసభలు జయప్రదముగా జరుపబడినది. ఆయా ప్రాంతములందలి స్త్రీలు పెక్కుమంది యీసంఘము వాడైరి. నూలువడుకు తరగతులు స్థాపించుటకును యింటింటికి వెళ్లి స్వదేశీ ప్రచారము గావించుటకును, స్త్రీలు స్వదేశీదుస్తులనే ధరించెదరను ప్రమాణపత్రములను సంతకములు దీనికొనుట మొదలగు కార్యములు జరిపించుటకు ఆయా ప్రాంతములలో ఉపసంఘములు ఏర్పరచబడినది. తిరువల్లి క్లెజియందు సాపుకారుపేటయందును నూలువడుకు తరగతులు ప్రారంభించుటకు చాలమంది స్త్రీలు నూలువడుకుటకు నేర్పుకొనుచున్నారు. ఎమ్మాల నందును యితర

సర్ సి. నెటల్వాడుగారి అభిప్రాయము

బెన్ను ప్రకటన సంతృప్తికరముగాదు

బొంబాయి, మే 28:—సర్ చిమ్మలూ నెటిలవాడుగారు తిబరులు పార్టీ నాయకులు పార్లమెంటులో ఇండియానుండి ప్రకటనగూర్చి యిట్లు అభిప్రాయము చెలిపిరి.

బెన్నుగారి ప్రకటన చలినీళ్లుజల్లివట్టున్నది. ఇండియా యొక్క గౌరవమును అధినివేశస్వత్వమునియు దానిచేరుటకు గల ప్రతిబంధకములగూర్చియు తిరిగియిప్పుడు పేర్కొనుటవలన ఎవరికిని ఉత్సాహ మధికముకానేరదు. బాధ్యతగల పెద్దలను సభకావ్యవస్థించితిమి. ఇంతకన్న యెక్కువేమి చేయుగలముటని రాజకీయవేత్త మాట. చేయదగినదియు యితరకాలము అక్రమచేయబడినదియు యేమన అనవసరమును అపొనలనుబాపి బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ధర్మముగ ప్రవర్తించునన్నారని నమ్మకము కలిగించుటకై భారతదేశమునకు నిజమగు అధినివేశ రాజ్యాంగవిధానము నిర్ణయించుటకే ఉద్దేశంపబడినది స్పష్టముగ ప్రకటించవలెను. అట్లుజేయుటకు మారుగ కార్మిక ప్రభుత్వమువారు వైస్రాయిగారు చరిత్ర ప్రసిద్ధముగ నైసును నివేదిక కొరకై నేచియున్నారు. నైసునుకమిషను సభ్యుల నెంచుటలోనే ఘోర మొనర్చి దాని బలపరచుటకు టోరీ ప్రభుత్వమువారు నిరంకుశ పద్ధతుల ననుసరించుట వలన భారతదేశములో పెద్దలెల్లరును ముఖ్యపక్షము లన్నియును దానితో తమకెట్టి సంపర్కముండరావని బహిష్కరించియుండిరి. ఆ అపరాధమును దిద్దుటకే దేశములో వివిధ పక్షములవారి సహకారమును బడయుటకు కార్మిక ప్రభుత్వము వారు రాండు టేబిలు సభ పద్ధతి ననుసరించిరి. ఇప్పుడు మరల నైసును కమిషను సభ వారి నివేదికకు ప్రాముఖ్యతనొసంగ జూచుట బుద్ధి తక్కువ పని. అందుకొరకై, విశ్వాసము కల్గించునట్టి ప్రకటన జేయ నాలసింతుట వెలెదనను.

గాంధీ ఉద్యమముయొక్క అర్థము

గాంధీగారి శాసనోల్లంఘన ఉద్యమముతో, మిరంత యేకీభవించునన్ను, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ఇండియాకు కనడ ఆస్త్రేలియానుండి స్వాతంత్ర్యముయొదలచిరనుటకు సత్వముకాదనియు, ఆ మాటయందు ప్రజలకు విశ్వాసములేదనియు ఉద్యమము జెలుపుచున్నది. గాంధీగారి ఉద్యమమునుబలపరచు ప్రజలసంఖ్యనుబట్టి అట్టి అనిశ్వాస మెంతిస్తారముగ వ్యాపించియున్నదో తెలియగలదు. శాసనోల్లంఘనద్యమము నెదుర్కొనుటలో కేవలము సామాన్యులగు రాజ్యాధిక శాసనాధికారి మునే యెదుర్కొనుటలేదనియు, ఒకపెద్ద జాతీయోక్త వ్యాయమును ఆకాశరంగముల నడచినే యయ్యించుచున్నామనియు, బెన్నుగారు గుర్తించియుందురు. ఈ ఆకాశరంగములను ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరవులతో బలపరచుముగ అణచినేయజాలరు. దీనినెదుర్కొనుట కొకపే మార్గముగలదు. ఆ జాతీయోక్తయోజనమునకు మూలకారణములను గుర్తించి సంతృప్తిపరుచవలెను. జాతీయోద్యమమును నడపించుచున్న నాయకులతో సంప్రదించి వారివిశ్వాసమునకు పాత్రులగుటలో గౌరవహీని యేమియులేదు. కాని ప్రభుత్వమువారిపట్ల నట్టి సూచనయేమియు నగుపడదు. అట్లే గాంధీగారును వారి అనుచరులునుగూడ, జాతీయోక్తయో మెంత గంభీరమయినదో ప్రజల స్వాతంత్ర్యవాంఛ యెంతతీవ్రముగనున్నదో తగరీతి ప్రదర్శించుటైనదిగనక యింక కాంతముగ రాయబారములు జరుపుట కవకాశమిచ్చి తమకార్యము విరమింపవలెను.

జాత్యోన్నత్య భావము

భారతీయ ప్రజలు గుస్థిరము గుత్తమ పరిపాలనక్రింద కాంతముగ తమ దినచర్యల నిర్వర్తించుకొనుచున్నారని బెన్నుగారు భ్రమపడుచున్నారు. బొంబాయి నగరమున యితర చోట్లను పరిసరము లిట్లు లేవు. గతరెండు మాసములనుండి హర్బాల్ను ఉత్పనములు తప్ప వ్యాపార

విధముగ కదిన్చునది, యం. హెచ్. దాధాభాయి సతిగార్ల ప్రయత్నమువలన నూలువడుకుతరగతి స్థాపితమైనప్పటినుం. స్త్రీ వాలంటీర్లు ప్రతిరోజును యింటింటికివెళ్లి స్వదేశీ ప్రచారము జేయుచున్నారు. ఇటీవల ఈసంఘమునకు చేరిన కొందరు స్త్రీలు తిరువల్లూరునవెళ్లి అచట సభజరిపిరి. స్వదేశీ ప్రచారము యిప్పటికన్నను ద్వీగుణీకృతముగ గానింప నీ సంఘమువారు ప్రయత్నించుచున్నారు. చెన్నపురి స్త్రీలందరు ఈసంఘమువారికి స్వదేశీ ప్రచారకార్యమందు తగువిధమున తోడ్పడవలసిని కోరుచున్నాము. ఈసంఘమున చేరగోరు స్త్రీలు చెన్నపురి మహిళా స్వదేశీసంఘము కార్యదర్శులకు (38/35 సింగరాచారిపేట, తిరువల్లి క్లెజి) వ్రాయవలెను.

మేమియు సాగుట లేదు. ఉద్యమమునందు స్వయముగ పాల్గొననివారుగూడ, అసీరమత్తులై యెట్టి ఆర్థిక రాజకీయా సం తృప్తి కిది బహిష్కరిస్తూ అట్టి దానియందు సానుభూతి జాపుచున్నారు. స్వజాతి అధికృత ప్రదర్శనములు చేయరాదని బెన్నుగారు ఉత్పన్నాదర్శములను బోధించి పొరు తెల్లగు సరి సమానాధికారములు గలవారని నూచించుట బాగుగనే యున్నది. ఈ దేశములో ప్రతివొంటను ప్రతి వ్యాపారమునందు జాత్యాధికృత తల నూపుచున్నది. భారతీయులకు దక్షిణాఫ్రికా మున్నగు, సామ్రాజ్యంతరత దేశములలో సమాన హక్కులొసంగకున్నాడు. భారతదేశమును కొల్లగొని విధానమువోయి చాలకాల మయినదనియు, తన దేశము లిట్టి అశను యొకను వెట్టుకొనినచో ఇండియాలో బ్రిటిషువారి దినములు లెక్కింపవలసి యుండుననియు బెన్నుగారు నిజముపల్కిరి. భారతదేశమున అన్ని వ్యాపారములందు ఇన్నురెన్ను, మెర్కెంటైలు నాకాకాళి బాంకింగు పరిశ్రమలు మున్నగునాని అన్నింటియందు యావిధానమే అనుసరించబడుచున్నది. భారతీయులు దీనియంతయునే కోరుచున్నారు. భారతీయులు స్వపరిపాలన బడసినపిదపనే యిదిచక్కబడగలదు. అందులకే కనడా, ఆస్ట్రేలియా, దక్షిణాఫ్రికా లవంటి స్వాతంత్ర్యముగల అధినివేశస్వత్వమును కోరుచున్నారు. నూతనవిధానము స్థిరమయ్యెను అవసరమును కొన్ని విషయములను అని క్రమేపాగలవు. అట్టి స్వాతంత్ర్యము వెంటనే యిప్పుడే యిప్పుడే యిప్పుడే యిప్పుడే గాని, బాల్టిముగారు జెప్పిన “దేవుని ముద్దుబిడ్డలు” ప్రపంచశ్రేయమువారని వాయిదాలపై కొంచెమిచ్చుకొంచెముగ నిచ్చుట కంగీకరింపరు.

“కాలముగడచిపోవుచున్నది. బ్రిటిషువారు ఆలసించిన కొలది పరిస్థితులు విపరీతమయిచున్నవి. భారత దేశమునకు నిజమగు మిత్రుడు ఇర్విన్ ప్రభువునకు దైవము తోడ్పడి సామ్రాజ్యము జాపుగాకయని ప్రార్థించుచున్నాను. ఆరె.

స్టోకోంబుగారు మహాత్ముని సందర్శించుట

ఇది నిజముగా పొరబాటు అభిప్రాయమునవలననే జరిగెనా? లేక ఇది సమాధానప్రయత్నములకు సంబంధించినదా?

మహాబలేశ్వరు, మే 27:—“స్టోకోంబుగారు గాంధీ మహాత్మునితో సంభాషించుట కేవలము పొరబాటుగా అభిప్రాయపడుటవలననే జరిగినది” అని యిండియానుండి ప్రకటించెను. “స్టోకోంబుగారు గాంధీజీతో మాటలాడుటకు అనుమతినిచ్చుటయును దానిని ప్రకటించుటయునుగూడ గొప్ప తప్పిదములే” అని బ్రిటిషు దేశమునందలి కన్సర్వేటివు పక్షము వారు తలచుచున్నారగాన బెన్నుగారు యిట్టి ప్రకటనచేయుట వలన యితడుగూడ కన్సర్వేటివులతో యేకీభవించినట్లుతేలుచున్నది.

స్టోకోంబుగారు మహాత్ముని సందర్శించుటకును పిమ్మట ఆ సంభాషణను ప్రకటించుటకును బొంబాయి ప్రభుత్వము హోము మెంబరు గౌ. హెల్ప్సు గారు తనబాధ్యతమీదనే అనుమతినిచ్చియుండ లేదనియును బొంబాయిగవర్నరు ఆమోదమునుబడసియే స్టోకోంబుగారికి అనుమతి నిచ్చెననియును తెలుపుటకు బలపదాధారములు పెక్కులున్నవి. బొంబాయిగవర్నరు సర్ ప్రెజిడెంటు పెక్కుగారును రాజప్రతినిధి యిర్విన్ ప్రభువుగారును ఆత్యధికముగ సహకారభావమును సన్నిహిత సంబంధమును కలిగియుండియే పనిచేయుచున్నారనుటలో నెట్టిరహస్యమును లేదు.

“నాకును రాజప్రతినిధికిని అత్యంత సన్నిహిత సహకార సంబంధములు కలవు” అని యిండియానుండి బెన్నుగారే తెలిపియున్నారు.

ప్రస్తుతస్థితిలో భారతసమస్యను సరియైన రీతిని పరిష్కరించుటకు బ్రిటను భారతప్రభుత్వములవారు గట్టిప్రయత్నములను చేయుచున్నారనియే తెలియుచున్నది.

- (1) హత్యలు మున్నగు నేరములు సలిపియుండని రాజకీయ ఖైదీల నందరిని వదిలివేయుట.
  - 2 ఆర్థి నెన్నల నన్నిటిని రద్దుపరచుట.
  - 3 రెండు టేబిలు సభయొక్క అసకాశమును ఉద్దేశమును గూర్చి ఒక ప్రకటనను చేయుట.
  - 4 సత్యాగ్రహ ఉద్యమమును విరమించుట.
  - 5 గాంధీ మహాత్ముడు రెండు టేబిలు సభలో పాల్గొనుట.
- నైసును సంఘమువారి నివేదిక జూనునెల 24 వ తేదీని ప్రకటించబడునగాన ఆపుడే యావిషయము లన్నిటిలోను సమాధానము కుదరగలదు. స్త్రీ ప్రెస్

పత్రికల బహిష్కారము

కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని ప్రకటన

యంగు ఇండియా నవజీవన పత్రికలు ప్రచురింప వచ్చును

పత్రికా కాపన నిరసనకు గాను భారతదేశమునందలి బాహ్యపత్రికలన్నియు ప్రచురించుట మానవలెననియు, యిందుకు విరుద్ధముగ ప్రచురించువానిని బహిష్కరించవలెననియు భారత కాంగ్రెసు అధ్యక్షులగు పండితమోతీలాలు నెహ్రూగారు ప్రకటించియుండిరి.

యంగు ఇండియా పత్రికయు, నవజీవన పత్రికయు మాత్రము కాంగ్రెసు గెజటులుగా పరిగణింపబడుననియు అందు చేసిన ప్రకటించబడవచ్చుననియు వారు తెలిపిరి. (శ్రీ. పే.)

లాహూరుకు త్రుకేసు

అపూర్వపు బయలుపెట్టినరహస్యములు

లాహూరు, మే 30:—లాహూరు కుట్రకేసులో నేరము లనుబయలు పెట్టుటకు అప్రూపకముగా నుండిన రామకరణరావు కోర్టువారి యెదుట ఒక క్రొత్తరికాదు. బయలుపెట్టెను, ఉర్దూ భాషలో ఒక పెద్ద వాగ్దాతమును (వాసి ఆకాశముల కట్టను పోలీసువారే అప్రూపరచేతికిచ్చి ఆ వాగ్దాతమును చదివి కంత్తము చేయవలసి నదిగా కోరిరట. ఇట్లు పోలీసువారి బండిలోనే ఉండుటకు, ఇతని బండిఖానాకు అధికారము వహించియుండిన పోలీసుఅధికారి వశమందు యీ ఉర్దూగ్రంథవాగ్దాతము గల గ్రంథము ఇంతకాలము ఉండెను. అప్రూపకరికకు పోలీసువారు తయారుచేసిన యీ వాగ్దాతము కట్టను అప్రూపర చేటిదనము కోర్టువారియెదుట దాఖలుచేసెను.

తాను ఇకముందు నుండియు పోలీసువారి బండిలో ఉండకాలనియు కోర్టువారి బండిలో ఉండగోరుచున్నాననియు కోర్టువారితో చెప్పుకొనెను. కోర్టువారు అతని కోరికను అంగీకరించిరి. (అ. పే.)

బొంబాయి పోలీసు ఉద్యోగస్థుని బర్తరపుచేయుట

కోర్టువిచారణ లేకుండ బర్తరపు చేయబడెను.

బొంబాయి మే 31:—పైసాని పోలీసు స్టేషనులో సాక్షిలుగానున్న షెర్షా హా అనునతడు తన తాలూకు మక్కును ఒకడు వీధిలో కొట్టినందులకై అతనిని చెబ్బలు కొట్టి హింసించియుండెను, అందువల్ల జమీన్దారులగుంపులుగా తేరిరి. తుపాకులు కాల్చబడెను.

దాని కంతకును కారణభూతుడైన యీ పోలీసు ఉద్యోగస్థునిపై నేరారోపణ కోర్టులో విచారించునండ అతనిని అత కారలు బర్తరపు చేసినట్లుగా తెలియుచున్నది. మోటారు డ్రైవర్లవద్దనుండి యితడు బలవంతముగా లంచములు తీసికొనుచుండినట్లుగా 1930 ఫిబ్రవరి, మార్చి నెలలలో నేరారోపణ చేయబడెను. ఇందుకోరికగూడ నేరవిచారణ జరుగలేదు.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ

ము. కృష్ణరావుగారు అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడుట

ధర్మపకు వాలంటీరులను సంపుట

తెజవాడ, మే 29:—ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము నిన్న సాయంకాలము శ్రీ ముట్నూరు కృష్ణరావుగారి అధ్యక్షతన జరిగెను. 21 సభ్యులు వివిధజిల్లాల ప్రతినిధులు వచ్చిరి.

వి. వెంకటరత్నం గారు రాష్ట్రసంఘాధ్యక్ష పదవి కోసంగిన రాజీనామా అంగీకరింపబడెను. ముట్నూరు కృష్ణరావుగారు అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడిరి. కొండా వెంకటపయ్య పంతులుగారు కృష్ణరావుగారిని రాష్ట్ర నియంతగ నియమించుటను సంఘము వారంగీకరించిరి. వర్ధింగు కమిటీవారి తీర్మానసారము ప్రతి ఆదివారమునాడు ఉప్పు సత్యాగ్రహ మొనర్చుట తీర్మానించబడెను. జిల్లాలో ఉప్పు సత్యాగ్రహము రాష్ట్ర నియంత అనుజ్ఞ లేనిది జరుపరాదని తీర్మానించబడెను. కాంతముగ పి కెటింగుచేసి సారాపాటులు పొడకూడదని ప్రజలకు బోధించవలె నని తీర్మానించిరి. (శ్రీ. పే.)

శ్రీయుత మణిలాల్ గాంధీ మున్నగు వారిని నాసిక్ జైలుకు మార్చుట

నయ్యుక్త రాష్ట్రములు

మిరట్లో 144 సెక్షను మిరట్, మే 30:—మహమ్మదీయుల మోహరం పండుగ యిప్పుడు జరుగుటచే మిరట్ నగరములో పదిరోజుల వరకు 144 సెక్షను అమలు పరుపబడినట్లు తెలియుచున్నది. (అ. పే.)

భదోహి జిల్లాలో 144 సెక్షను బెనారస్, మే 29:—బెనారస్ సంస్థానమునకు జెందిన భదోహి జిల్లాలో పన్ను లెక్కన చేయుటచే ఆయెక్కువ పన్నును చెల్లింపవలసివచ్చుటకు ఆందోళనము జరుగుచున్నది. అందుచే పై జిల్లాలో నెప్పుటను బహిరంగసభలను జరుపకుండ 144 సెక్షను ప్రయోగింపబడెను. జూలై 8 వ తేది వరకు ఈ సెక్షను అమలులో నుండును. (అ. పే.)

వంగరాష్ట్రము కరపత్రములను నిషేధించుట

కలకత్తా, మే 30:—“సత్యాగ్రహిగాన్” (సత్యాగ్రహులపాటలు) అనుసాంఘికకవిత్రయము “బంగ్లా యవబంధుగన్” (వంగీయ యవకవిత్రయ) అనుబెంగాలీ కరపత్రమును రాజద్రోహకరము లను కారణమున బెంగాల్ ప్రభుత్వమువారు పినిసి రెంటిని నిషేధించిరి. (శ్రీ. పే.)

కరాచినుండి ఒకదళము దర్భనకు బయలుదేరుట

వారిని వేలకొలదిదళము వీడ్కొల్పుట కరాచీ, మే 30:—ప్రాసెనరు హెచ్. డి. మారి వారిగారి నాయకత్వముక్రింద 20 మంది వలంటీరులు నిన్నరాత్రి రైలులో కరాచీనుండి దర్భనకు బయలుదేరిరి. వేలకొలది ప్రజలు కరాచీరైలుస్టేషనువచ్చి జయజయధ్వనులతో వారిని సాగనంపిరి. నిన్న సాయంకాలము యీ వలంటీరులు పట్టణమునందంతటను ఊరేగించిరి. వాగ్దాత పుష్పమాలను చేసిరి, పిమ్మట గొప్ప బహిరంగసభ జరిగినది. సింధుకలకాలలో బి. ఏ. తరగతి విద్యార్థి షేఖరు బి. మొత్యవగారును లక్ష్మీచందు (షికారుడు) గారుగూడ వలంటీరులలో నుండిరి. చాలమంది స్త్రీలుగూడ వచ్చి వలంటీరుల పాటలందు గంతువుతో బొట్టుపెట్టి ఆకీర్షించిరి. (అ. పే.)

గంజాముజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

బరంపురం, మే 30:—గంజాం ఆంధ్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ పల్కాసలో జూను 8 వ తేదీన జరుగును. (స్వ. వి.)

నెల్లూరు తాటిమట్టలను సరికినందుకు 7 గురు వాలంటీర్లకు నోటీసులు

నెల్లూరు, మే 31:—నెల్లూరు సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారు పి. కో॥ 117, 147 సెక్షనులక్రింద శ్రీయుతులు మేమరెడ్డి నుందరరామిరెడ్డి వరదరెడ్డి కోదండరామిరెడ్డి పట్టం బలరామరెడ్డి, గండవరం హనుమారెడ్డి, డేగ వెంకరెడ్డిగార్లకు తాటిమట్టలను సరికినందుకై నోటీసులు పంపిరి. కేసువిచారణ జూన్ 2 వ తేదీ నాడు జరుగును. వీరందరను మైసాడు వాలంటీర్ల శ్రీయుత వెంకరెడ్డిగారు గొప్ప పలుకుబడిగల రైతు. (స్వ. వి.)

కావలెను హిందూదేశములో తయారుచేయబడిన శ్రేష్ఠ మైన అగ్నిపుల్లలకు ఉత్తరసర్కారులలో సబ్ ఏజెంట్లుగ పనిచేయుటకు కావలెను.

ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు ఆంగ్లేయభవలోనే జరుపవలెను.

వివరములకు:— పోస్టుబాక్సు నెం. 451, మద్రాసు.

రాయజూడా బగతరాంగారి రాజీనామా

భారత కాపనసంఘసభ్యులను సుత్యజించుట

లాహూరు మే 31 నేను మార్చి నెలనుండియును విక్రీణి వ్యాధిగ్రస్తుడనుగా నుండుటచే ఏపనియునుగూడ చేయబాలకుంటినిగాన యిప్పుటివఱకును రాజీనామాను పంపబాలక పోతిని అని తెలియజేయుచు భగతరాంగారు రాజీనామా లేఖనుపంపిరి. (శ్రీ. పే.)

గాజేపల్లి సూర్యనారాయణ శర్మగారు చేసిన నేరము

రాజమండ్రి, మే 31:—ప్రజలు ఉప్పు కొలతలవద్ద సత్యాగ్రహ మొనరింపవలెనని 18-5-30 వ తేదీన రాజమండ్రి ప్రభుత్వమునందు శ్రద్ధానందపట్టుమున జరిగిన బహిరంగ సభలో శర్మగారు బోధించిందులకు పి.కో॥ 148, 127, ఉ॥ చి॥ 74 సెక్షనుల క్రింద రాజమండ్రి జాయింటు మేజిస్ట్రేటుచే శర్మగారికి రెండేండ్ల కఠింశిక్ష వేయబడెను. (స్వ. వి.)

నిన్న రాత్రి గోదావరీస్టేషను ప్లాటుఫారముమీద ఎక్స్ప్రెసు లోనుండి దిగగానే గాజేపల్లి సూర్యనారాయణశర్మగారిని అరెస్టుచేసిరి.

దేశబాంధవి దువ్వూరి సుబ్బమ్మగారి అరెస్టువివరములు

రాజమండ్రి, మే 31:—దేశబాంధవి సుబ్బమ్మగారిని నేడు ఉదయమున 6 గంటలకు పి. కో॥ 157 సెక్షనుక్రింద అరెస్టుచేసిరి. నేడే జాయింటు మేజిస్ట్రేటుకోర్టులో విచారణ జరిగినది

“నా కర్తవ్యమును నేను నెరవేర్చితిని. నేను నేరము చేసితిని” అని నాకు తెలియదు. అని సుబ్బమ్మగారు కోర్టులో తెలిపిరి. “కాంతి శివరము మాయంటికి మార్చబడెను.” అని 28-5-30 వ తేదీ బహిరంగసభలో సుబ్బమ్మగారు నడివిరని సార్లు హాండు సబు యినస్పెక్టరు తెలిపెను. 28-5-30 వ తేదీ నుండి సుబ్బమ్మగారి పాతకాలలోనే వలంటీరులు నివసించుచున్నారని” అని సర్జిలు యినస్పెక్టరును ఒక కనిష్టేటును తెలిపిరి.

“నేను ఏ నేరమునుగూడ చేయలేదు. పూర్వస్వరాజ్యమునుబడయుట నా ముఖ్యకర్తవ్యము” అని సుబ్బమ్మగారు కోర్టులో తెలిపిరి. ఆమెకు ఆరు నెలల విశిక్ష వేయబడెను. (స్వ. వి.)

మండపేటవాస్తవ్యులగు శ్రీయుత వెలగల వీరయ్యగారికి శిక్ష

కాకినాడ, మే 31:—శ్రీయుత వీరయ్యగారికి రెండేండ్ల శిక్షయును 1000 రూపాయలు జూర్మానాయును, చెల్లింపవలెనని మరీ 6 నెలలు శిక్షయును విధింపబడెను. (శ్రీ. పే.)

9 మంది వలంటీరులను అరెస్టుచేయుట

ధిల్లీ, మే 30:—స్వరాజ్యలక్షణమును విక్రయించినందులకు 9 మంది వలంటీరులు అరెస్టుచేయబడి రని మీరటునుండి తెలిపానువార్త వచ్చినది. (శ్రీ. పే.)

(నయ్యుక్త రాష్ట్రములు) ధిల్లీలో పి కెటింగు చేయుట

ధిల్లీ, మే 30:—ధిల్లీలో విదేశేష్ప్రముల దుకాణముల వద్ద స్త్రీలు మరల త్వరలోనే పి కెటింగు ప్రారంభించెదరు. (శ్రీ. పే.)

నరసాపురంలో శ్రీయుతులు పెన్సర్స్ చినరాజు లక్ష్మీవతిరాజు, చెరుకు నరసింహారాజుగార్లకును

మరియొక సత్యాగ్రహిని శిక్షలు

నరసాపురం, మే 31:—నరసాపురం సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారు నేడు పై సువురికిని శిక్ష విధించిరి. పాలకొల్లులోని ఆ బాగ్గీ కంప్రెస్టరుచే వాలంటీర్లు మూడు తాటిచెట్ల గలలను నరికిరనియు, మాలపల్లెలో ఏడుచెట్లకు కట్టిన కుండలను ప్రబద్ధలుకొట్టిరనియు కేసుతీసుకొని వచ్చెను. పి. కో॥ 26 సెక్షను క్రిందవారికి చెరి మూడు నెలలు కఠింశిక్ష విధింపబడినది. ముద్దాయి లందరను ప్రభుత్వమువారి కాపనములను ఛిక్కిరించుటచే తమ పృత్తియని చెప్పిరి. మహాత్మా గాంధీకి జయ అను జయజయధ్వనులతో వాలంటీర్లు శిక్షను స్వీకరించిరి.

శ్రీయుత అతులచంద్రకుమార్ గారికి శిక్ష

మల్దా, మే 30:—ఇచ్చటి కాంగ్రెసు ప్రచారకులలో ముఖ్యుడైన శ్రీయుత అతులచంద్రకుమార్ గారికి పి. కో॥ 117 సెక్షనుక్రింద 15 నెలలు శిక్ష విధింపబడెను. (శ్రీ. పే.)

శ్రీయుత ఫణిభూషణదాస్ గుంటూరుకి శిక్ష

పురూతియా, మే 30:—“ముక్తి” అను పేరాగల వారపత్రికసంపాదకులగు శ్రీయుత ఫణిభూషణదాస్ సుప్రకారికి రాజద్రోహకరములగు వ్రాతలను వ్రాసినందుకై పి. కో॥ 108 సెక్షనుక్రింద ఒకయేడాది విశిక్ష వేయబడినది. (శ్రీ. పే.)

డక్కా గడబిడలు

ఇంకను కొట్లాటలు జరుగుచుండుట

డక్కా, మే 30:— ఈ రోజు నగరము ఇదివరకుకంటె చాలా తాత్కాలికముగా నున్నది. కాని పిగులు పాడువారిన యాకారము ను దాటి పులుసు, మహమ్మదీయులును తమతమ శ్రేణులలో తిరుగుచున్నారు. రాత్రి నాల్గంటకు పోలీసుల ఒక మహమ్మదీయుడు కత్తితో పాడువబడెనని తెలియుచున్నది. ఈ రోజు పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరుజనరలు డక్కానుండి వెడలిపోయెను. గూఢాదులు ప్రత్యేక పోలీసులును పిగులను కాపలా కాయచున్నారు. (అ.ప్రె.)

కొట్లాటలు గ్రామములకు ప్రాకుట
(శ్రీ.ప్రె. తం.)

డక్కా, మే 30:— డక్కాకు పరిసరమున నున్న పెట్రోగో, మిర్పూర్, మోటు అల్, మున్నగు గ్రామములలో కొట్లాటలు జరిగినట్లు తెలియుచున్నది ఇచ్చట హిందువులయిండ్లు తగులబెట్టబడినవి. ఒక గ్రామములో కొట్లాటలో యిద్దరు మహమ్మదీయులు చంపబడిరి. ఇంకొక గ్రామములో యూనియన్ బోర్డు ఆఫీసు తగులబెట్టబడినది. మద్యశాల అను పట్టణమున సిటిఫికేషన్ నూపరింపెందులకు మృత్యుముఖమునండి అతికష్టమువీధి తప్పించుకొన గలిగెను. ఆయన రివాల్యూరు లాగుకొని ఆయనను ఒకగుంటలోకి నెట్టి కొట్టిరి అతని సాయమునకు వెళ్లిన యిద్దరు బిరోపీయులు గూడ కొట్టబడిరి. ఆయుధపాణులను పోలీసులు వచ్చినతరువాత ప్రభాసమాహులు వెడలిపోయిరి. నిన్న 50మందిని అరెస్టులుచేయబడినది. వీరిలో చాలమంది మహమ్మదీయులు. పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు వారి ఆజ్ఞాసారముగా వీరు అరెస్టుచేయబడిరి.

ప్రవిడరాష్ట్రము

వేదారణ్యములో సత్యాగ్రహము

శ్రీయుతులు భారతీయ సుబ్బరామయ్యగారు
వేదారణ్యమునకు వలంటీరుగా వెళ్లదలచుట

చెన్నపురి, మే 30:— నేను 1-6-30 ని యిటనుండి బయలుదేరి వేదారణ్యమునకు వెళ్లి వలంటీరుగా చేరి అహింసాత్మకముగ సత్యాగ్రహమున పాల్గొనదలచితిని. అని అంబేద్కరు వెంకటాచార్యులనుండి సుబ్బరామయ్యగారు మాకు వ్రాసిరి.

వడాలా కొత్తారులవద్ద సత్యాగ్రహము

వరాలీలో నిర్బంధమునందున్న వారు సత్యాగ్రహ మొనరించుట

వారి కీపుడు సరియైన ఆహార మియ్యబడుచుండుట బొంబాయి, మే 30:— వడాలా మున్నగు స్థలములలో అరెస్టుచేయబడి వరాలీలో నిర్బంధమునందుండు వలంటీరులు మున్నగువారికి ఆహారము నియ్యకపోవుటచే వారిలో 830 మంది సత్యాగ్రహ మొనరించుటకు నిశ్చయించిరి. అందువలన నిన్న సాయంకాలము వారందరూ తమ సంచలను పట్టుకొని వెలుపలకు వచ్చి అనరణ్యలో కూర్చుండిరి. వారిని లాటిలతో కొట్టినను వారిపైని కుపాకులును కాల్చినను గూడ వారు చలించలేదు. ఈ రీతిగా ఒక గంటసేపు వారందరూ కూర్చుండిరి. అందువలన తెలిపాన ద్వారా 100 సంభాషణలు జరిగిన పిమ్మట వారికి సరియైన ఆహారమియ్యబడినది. అటు పిమ్మట వారందరూ మరల లోనికి పోయిరి. (శ్రీ.ప్రె.)

వడాలాలో సత్యాగ్రహము

బొంబాయి, మే 30:— వడాలా కొత్తారులవద్ద మరల నింకను సత్యాగ్రహము ప్రారంభింపబడలేదు గాని 1-6-30 అదివారమునాడు అచట గొప్పయెత్తున సమిష్టి సత్యాగ్రహము జరుపబడునని తెలియుచున్నది. ఇదివరకు రెండుసార్లు అచట జరుపబడిన సత్యాగ్రహముకంటె యీసారి చాలా తీవ్రముగా జరుపబడునని గూడ తెలియుచున్నది. (శ్రీ.ప్రె.)

ఆర్కోణములో సత్యాగ్రహప్రచారము

ఆర్కోణము, మే 30:— సత్యాగ్రహ వాలంటీరు టి.ఆర్. వెంకటేశ్వరగారు ఆర్కోణములో 29-30 వ తేదీలలో రెండు సభలు జరిపిరి. వెంకటేశ్వరగారు విదేశీవస్త్ర బహిష్కరణము గురించి మద్యపాన నిషేధము గురించి ఉపన్యసించిరి. పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరుగారు సభలోనికి వచ్చి కొంత అల్లరి చేసిరి గాని సభ కాంతముగ జరిగిపోయినది. శ్రీమతి దుర్బాబాయి అయ్యగారిని చూచుటకు వెంకటేశ్వరగారు రేపటిదినము వెల్లూరు వెళ్లెను. (బి.వి.)

కరాచీలో పికెటింగు

శ్రీ వాలంటీర్లు విదేశీవస్త్రముల దుకాణములవద్ద పికెటింగు నల్పుట

కరాచీ, మే 30:— ఇంతకు ముందు ప్రమాణము చేసిన వాల్ట విదేశీవస్త్రముల దుకాణములవారను అందుకు విరుద్ధముగ విదేశీ వస్త్రములను తెప్పించుకొని అమ్మిరి. అందుచేత నేడు శ్రీవాలంటీర్లు ఆ వాల్ట దుకాణముల వద్దను పికెటింగు ఆరంభించిరి. పికెటింగు కార్యక్రమ మంతయు శ్రీమతి లీలావతి, పార్వతీదేవిగార్ల నాయకత్వముక్రింద జరుగుచున్నది. ఈవాలంటీర్లు శ్రీమతి పార్వతీ గిద్దానీ, కుందేబాయ్, సామాబాయ్ కస్తూరిబాయ్ గార్ల నాయకత్వము క్రింద వాలంటీర్ల దళములుగా నేర్పడి పికెటింగు సాగించుచున్నారు. పగటిపూట ఒక్కొక్క దళమువారు మాడుగుంటలపై పికెటింగు సలుపదలచిరి. (శ్రీ.ప్రె.)

అభ్యంతరుగారి నిర్బంధము - హారతాళము

నాగపూరు, మే 30:— అభ్యంతరుగారి నిర్బంధము ననుసరించి నిన్నటిదినము నాగపూరు వాస్తవ్యులు సంపూర్ణముగ హారతాళము జరిపిరి. అభ్యంతరుగారి చిత్రపటము ఊరేగింపుతో నగరవిధులందు తీసికొనిపోబడినది. సాయంకాలము నేతృ పూనమచంద్రగారి అధ్యక్షతన ఒకసభ జరిగెను. డాక్టరు హోల్గ్రూడు, ధనాలి, ధర్మాధికారి, పండిత కుందరలాలుగార్లు ఉద్యమమును బలపరచవలయుననియు విదేశీవస్త్రములను సరకులను బహిష్కరించవలయుననియు ఉపన్యసించిరి. (అ.ప్రె.)

మిరటలులో జాతీయపతాక సత్యాగ్రహము

మిరటలు, మే 30:— పోలీసువారు జాతీయపతాకమును తీసికొనుటచే 10 మంది వలంటీరు దినమంతయు పోలీసు స్టేషను ఎదుటనే కూర్చుని యుండిరి. జాతీయపతాక విచ్చిన గాని పోషునిరి. సాయంకాలము పోలీసువారు పతాకమును తిరిగి ఇచ్చిరి. పిమ్మట పౌరసభ జరిగెను. వలంటీరులను ఆశించించుచు పలువురు పన్యసించిరి. రెండు బంగారు ఉంగరములను వేలమువేయగ 700 రూపములు వచ్చినది. ఈ మొత్తము సత్యాగ్రహనిధి కివ్వబడినది.

మోహరం ఉత్సవముల సందర్భమున మిరటలు నగరమున 144 స్వేక్సు 10 దినములు అమలునందుంచబడినది. (శ్రీ.ప్రె.)

ఉద్యమమునందు పాల్గొను విద్యార్థుల

తర్ఫుడులు బాండుల నివ్వవలెను

సిర్సెట్టు, మే 30:— బహిష్కరణోద్యమమునందును ఉత్సవములందును పికెటింగునందును తమ బాలురు పాల్గొనకుండునట్లు తర్ఫుడులు బాండుల నివ్వవలయునని పబ్లిక్ ఇన్ స్ట్రక్షన్ డైరెక్టరుగారికొకసర్క్యులరు ప్రకటించిరి. (శ్రీ.ప్రె.)

జెయినుల సానుభూతి

అహమదాబాదు, మే 30:— మిల్లు విజంటు నేతృ కస్తూరిబాయి లల్లాబాయిగారి అధ్యక్షతన జెయినులసభ జరిగినది. జెయినులు ఖద్దరే ధరించవలయుననియు, ఖద్దరు దొరికినచో స్వదేశీ మిల్లుగుడ్డలను ధరించవలయుననియు తీర్మానముల గావింపబడినది. ఈ నగరమునందు విదేశీ బట్టలవర్తకము జరుపువారందరూ జెయినులగుటచే ఈ తీర్మానము మిగుల ముఖ్యమైనది. (శ్రీ.ప్రె.)

వాలంటీరుగ చేరుటకు తలదర్చులు

అనుమతి ఇవ్వనందున ఒక విద్యార్థి ఆత్మహత్య గావించుకొనుట

కాన్పూరు, మే 30:— కాన్పూరులో ఇనుము వర్తకులును ధనికులును అగు లాలక్యాములాలుగారి 17 సంవత్సరముల వయస్సుగల కుమారుడు లాలహరి లాలుగారు సత్యాగ్రహ వాలంటీర్ గా చేరగోరి తలదర్చుల అనుమతి గోరెను. కాని తలదర్చులు అందులకు అంగీకరించనందున నిన్నటిదినము హరిలాలుగారు రైలుబండి క్రిందబడి ఆత్మహత్యగావించుకొనెను. నేటిదినము అంత్యక్రియలు జరిగెను. జాతీయగీతము లుపాడుచు పలువురు వాలంటీరులు శవముతో కూడవచ్చిరి. (శ్రీ.ప్రె.)

శ్రీల సత్యాగ్రహము

శ్రీమతి లీలావతి మున్నీగారు వడాలా ఉప్పు కొత్తారులవద్ద సత్యాగ్రహము జరుపగోరుట

బొంబాయి, మే 30:— ఇప్పుడు చెరసాలలో శిక్ష ననుభవించుచున్న న్యాయవాది ప్రముఖు డగు శ్రీయుత కె. యం. మున్నీగారి భార్య శ్రీమతి లీలావతి మున్నీగారు రేపు 1-6-30 అదివారమునాడు కొంతమంది శ్రీ వాలంటీర్లతో వడాలా ఉప్పు కొత్తారులకు వెళ్లదలచిరి. తమసోదరులను, భర్తలను పోలీసువారు నిర్దయముగా దండించుచున్న సమయమున శ్రీలు వెనుండి చూచుచు ఊరకుండ జాలరు అని యీమె శ్రీల కందరికిని ఒక విజ్ఞప్తి బంపెను. (శ్రీ.ప్రె.)

తమిళ నాడు

వేదారణ్యం అరెస్టులు

కుంభకోణం, మే 30:— నిన్నటిదినము పోలీసు డిప్యూటీ గూవరింపెందులకు, డా|| రాజు, కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు, రామచంద్రతంబి, హరిహరశర్మ వరదరాజులుగారును గార్లను వేదారణ్యమునందు అరెస్టుచేసిరి. 151 వ స్వేక్సు ననుసరించి ఉప్పు చట్టము నుల్లంఘించినందులకు వీరందరూ 6 నెలలు కఠినశిక్షను తంజావూరు మాజిస్ట్రేటు విధించిరి.

పంతులయ్యగారి ఆస్తి జప్తి

జరిమానా మొత్తము వసూలగుటచే

పంతులయ్యగారు విడుదల చేయబడెదరు

కుంభకోణం, మే 30:— సత్యాగ్రహుల కార్యము నొసగినందుకు వి. పంతులయ్యగారిపై 500 రూపముల జరిమానా చెల్లింపనందున పంతులయ్యగారు కారాగృహమునకు తీసికొనిపోబడిరి. జరిమానా మొత్తమును వసూలుచేయుటకై నిన్నటిదినము వారంటుతీసికొని పోలీసువారు పంతులయ్యగారి ఇంటికిపోయి 108 రూపములు రొక్కము కొన్ని సామానాలు జప్తుచేసి తీసికొనివచ్చిరి.

జరిమానా వసూలు అగుటచే పంతులయ్యగారు రేపటిదినము విడుదల చేయబడెదరు.

డాక్టరు రాజనుగారి ఇల్లు సోదావేయబడుట

తిరుచనాపల్లి, మే 31:— నేటిదినము ఉదయమున పోలీసువారు డాక్టరు రాజనుగారి భవనమును తమిళనాడు సత్యాగ్రహకార్యాలయమున సోదాచేసిరి. పోలీసువారు సోదాచేయుచున్నపుడు రిజర్వ్ పోలీసువారు వెలుపల కాపలా కాయచుండిరి. (అ.ప్రె.)

విమానయానమునకు ప్రోత్సాహ మొనగుట

మద్రాసు మహాజనసభవారు కొంత గ్రాంటు

నిచ్చువిషయమై ఆలోచించెదరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఉదకమండలము, మే 30:— విమానయానమునకు ప్రోత్సాహ మొనగుటకై కొంతమొత్తమును గ్రాంటుగ నివ్వవలయుననియు విమానమున శిక్ష పొందుటకై నలుగురు విద్యార్థుల తేతనముల నివ్వవలయుననియు మద్రాసు ప్రభుత్వము వారు, మహాజనసభవారిని కోరిరినియు, మహాజనసభవారు ఈవిషయమై త్వరలో ఆలోచించి తమ నిర్ణయమును ప్రకటించెదరనియు తెలియుచున్నది. (తంజివార్త)

ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులు

మద్రాసు గవర్నరుగారు

మహమ్మదీయ నాయకులతో సంప్రదించుట

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఉదకమండలము, మే 30:— ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులగురించి ఆలోచించుటకై మద్రాసు గవర్నరుగారు కలిఫుల్లా అబ్దుల్ రజాకు సాహేబుగార్లను ఉదకమండలమునకు ఆహ్వానించిరి. నేటిదినము కలిఫుల్లా సాహేబుగారు గవర్నరుగారిని సందర్శించిరి. రాజకీయవిషయములగురించియు, మహమ్మదీయుల ఆభిప్రాయములను గురించియు ఎన్నికలను గురించియు గవర్నరుగారు వీరిని ప్రశ్నించినట్లు తెలియుచున్నది. రెండు తేదీలు, సమావేశమునకు ఇంగ్లండునకు పోవుటకు వీలగు విధమున నుండుగనే ఎన్నికలు జరుగునని తెలియుచున్నది.

నేటిదినము గవర్నరుగారు యస్. వి. రామస్వామి మొదలిగారినికూడ ఆహ్వానించి రాజకీయవిషయములను గురించి వర్తకుల ఆభిప్రాయములను తెలిసికొనుటకై వారితో ప్రత్యక్ష పరిస్థితులను గురించి చర్చ సలిపిరి. (తంజివార్త)

శాసన సభల నుండి రాజీనామాలు

కరాచీ, మే 30:— బొంబాయి శాసనసభ్యులగు శ్రీయుత భోయసింగ్ పహిలా జనీగారు, భారత శాసనసభ సభ్యులగు శ్రీయుత లాల్ చంద్ నవల్దాయ్ గారును తమ శాసన సభల సభ్యత్వములను రాజీనామా లిచ్చిరి. (శ్రీ.ప్రె.)

ధర్మనలో మరల సత్యాగ్రహము జరుగుట

పోలీసువారు మరల లాటిలను ప్రయోగించుట
ఉన్నాడీ, మే 30:- నేడు ఉదయమున ఉన్నాడిలోని నల్ల
వంటిరులు ధర్మనలో తాగుల కడకు వెళ్ళిరి. అంతలో బుల్దాన
మున్నగు శిబిరములనుండి వచ్చినదళములుగూడ వెంటనే కొఠా
రులకడకు వెళ్ళెను. పీఠాంగంనుండి వచ్చినదళములోనివంటిరుల
నందరినిగూడ ఆ ప్టుచేసిరి. కయరానుండి వచ్చినవంటిరులు
ఇనుపతిగలకడకు వెళ్ళగలిగిరి. వారి పై నీ లా టీ ల ను
ప్రయోగించిరి. నలుగురికి దెబ్బలు తగిలెను. ఉన్నాడిశిబిరము
లోని వైద్యశాలను పోలీసువారు పడగొట్టుటచే గాయములకగి
లినవారిని ఉన్నాడి గ్రామమునం దొకగృహమునం దుంచిరి.
మరిరెండు దళములు వచ్చుట

సూరకు నుండి ఒక దళమును విల్లిపార్లెనుండి ఒక దళ
మునుగూడ ఉన్నాడి శిబిరమునకు వచ్చెను. వీరందరును కలసి
నేడు మధ్యాహ్నము మరల ధర్మనలో తాగులకడకు వెళ్ళెదరు.
(ఆ. ప్రె.)

రెండు క్రాసువారు సహాయము చేయుట

బుల్దాన మే 30:-
నేడు ఉదయమున వంటిరులు ధర్మన కొఠారులకడకు
వెళ్ళునకి ఆచట పోలీసువారు సంబంధముగా నుండలేదుగాన
వారు తొట్టుపాటును చెంది ఒక్కసారిగా బూరలను ఉ
దిరి. వెంటనే ఆఫీసరులందరును ఆచట గుమిగూడి మీద వెడలి
పొండ్లని వంటిరులు కదలనందున మీదైన దూరముగా వెళ్ళు
దని రెండు క్రాసు వారి తో డిప్టీ సూపరింటెండెంటు
ఆంటియాగారు తెలిపిరి. పిమ్మట యూకోపి
యను సార్వేంటులును ఆలంపాగారు లాటిలను విసరిరి.
50 మందికి గాయములు తగిలినవి. కయరానుండి వచ్చిన దళ
ముల ఆధిపత్యము స్పృశింపజేసి పడిపోయిరి. దాక్టరులును ఉప
చారకులును (రెండు క్రాసు) వారిని డోలీలలో తీసికొనిపోయిరి.
నేడు ఉదయమున 150 మంది వంటిరులు ధర్మన కొఠారుల
వద్ద జరిగిన సత్యాగ్రహమునందు పాల్గొనిరి. వీరు మంచియే
ర్పాటులను చేసిరి. ప్రతికారిశేఖరుల నచటికి రానిజేలేదు.
ఒక విలేఖరి అచటికి వెళ్ళగా పోలీసువారు అతనిని వెడలి
వాళ్ళునిరి. ఉపచారకులలో కొందరికీగూడ దెబ్బలు తగిలినవి.
మొత్తము 27 మందికి దెబ్బలు తగిలినవి. వారిలో 10
మందికి బలమైన దెబ్బలు తగిలినవి. ఈ 10 మందిని బుల్దాన
శిబిరమునందలి వైద్యశాలకు గొనిపోయిరి. అహమదాబాదు,
బొంబే, సూరకు మండలములనుండి వచ్చిన వంటిరులు నేడు
ఉదయమున జరిగిన సత్యాగ్రహమున పాల్గొనిరి.

మరల 200 మంది వంటిరులు వచ్చుట

మరల 200 మంది వంటిరులు ఉన్నాడి వచ్చిరి.

(ప్రె. ప్రె.)

శ్రీయుత చగనలాలు జోషిగారి రాక

శ్రీమతి మణిబెనుగారితో నాలోచించుట

ఉన్నాడి, మే 30:- శ్రీయుత చగనలాలు జోషిగారు
నేడు మధ్యాహ్నము విచటికి వచ్చిరి వీరు శ్రీమతి మణిబెను
పేలుగారితో ఆలోచించుచున్నారని నేడు ఉదయమున గా
యములు తెలిసినవారి నందరిని గూడ బుల్దాన శిబిరమునందలి
వైద్యశాలకు పంపిరి. వారిలో నొకరికి మిక్కిలి ప్రమాదకరము
గా నున్నదని తెలియుచున్నది.

నేడు మధ్యాహ్నము శ్రీ శ్రీ విశేషము లేనియును
లేలగలేదు. ఇప్పుడు 200మంది వంటిరులు శిబిరములోనున్నా
రు. సాయంకాలము 6 గంటలకు కమిషనరు గారియగారు
వచ్చి పీఠిగతులను చూచినవెళ్ళిరి. తరువాత యీ 200 మంది
వంటిరులను నలుగురేసి ఒకజతగా నేర్పడి వేరువేరు పొలముల
లోనికి వెళ్ళిరి.

వంటిరులు బిల్లిమోరాలలో దిగగూడదు

బిల్లిమోరా రైలుస్టేషనును బోధా పంసానములలోని
దగులచే వంటిరులు అటు సాగగూడదని బోధాధ్యక్షత్వ
మువారు ఆజ్ఞాపించిరి. (ప్రె. ప్రె.)

బల్లంతరాయి ధకోరుగారికి శిక్ష

6 నెలలు విడిచిపెట్టెను బి. క్లాసు

ఉన్నాడి, మే 30:- అహమదాబాదునుండి వచ్చిన
వంటిరుదళమునకు నాయకుడగు బల్లంతరాయి ధకోరుగారికి
6 నెలలు విడిచిపెట్టెను బి. క్లాసు యంత్యుడైన.

(ప్రె. ప్రె.)

సాయం 6-30 బెజవాడ శ్రీ దుర్గాకళామందిరము హాలులో రాత్రి 9-30

1930 సం॥ మే నెల 31, జూన్ 1 తేదీలందు

మ హా త్మా క బీ ర్ దా న్

మైసూరు గుబ్బికంపెనీవారిచే ప్రదర్శింపబడినది

ముఖ్యప్రదర్శకుడు : విదూష శిఖామణియగు వీరన్నగారు

జార్జి స్టోకోంబుగారు వడాలాకు రెండుసారులు వెళ్ళుట

ఈ నెల, 18, 25 తేదీలను అచట జరిగిన
సత్యాగ్రహమును స్వయముగా చూచుట

బొంబాయి, మే 28:- ఈనెల 18 వ తేదీ ఆదివారము
నాడును 25 వ తేదీ ఆదివారమునాడును వడాలలో సత్యా
గ్రహము జరిగినపుడు స్టోకోంబు గారు రెండుసారులు యుండి స్వయము
గా చూచిరి. ఈ రెండుసారులను వడాలలో జరిగిన సత్యా
గ్రహమును గూర్చి డెయిలీ హెరాల్డు పత్రికకు రెండు ముఖ్య
ములకు వ్యాసములను పంపిరి. ఈ వ్యాసములలో సత్యాగ్రహ
మును గూర్చిన వివరములు

ఒక శ్రీ దుర్గాకళామందిరము

25 వ తేదీన వడాలావద్దకు వచ్చిన ప్రజలలో ఒక
శ్రీ గంభీరముగను నిర్భయముగను ఉప్పురాసులకడకు వెళ్ళి
తిగదదులను దాటి లోనికి పోయెను. కొంత ఉప్పును తనపైట
కొంగున మూట గట్టెను. అని స్టోకోంబుగారు వ్రాసిరి.

దొరతనమువారికి రెండు మార్గములు
మాత్రమే కలవు

1. దేశమునందంతటనుగూడ వైనికాశసమును ప్రయో
గించి వ్యామకాశసగౌరవమును నిలుపుటకు తుపాకులు మర
ఫిరంగులు మున్నగువానిపైనే ఆధారపడుట.

2. గాంధీగారి ఆదర్శములను నిపుడు తలచుపెట్ట
అనేక సాంఘికములకు చిక్కుపడుస్థలము పరిష్కార మొన
రించుటకు బ్రిటిషు పార్లమెంటులో రొండుపేలిలు సభలో
వైర్యముతో నొక ప్రకటనను చేయుట. గాంధీగారు సత్యా
గ్రహ ఉద్యమమును విరమించు పద్ధతిని భారతదేశమునకు ఆధి
నివేశన స్వపరిపాలనా విధానమును నిర్మించుటకు రొండుపేలిలు
సభ జరుపబడు నని పార్లమెంటువారి అనుమతితో త్రిమ
భారత ప్రభుత్వములవారు ప్రకటించుట - అను నీరెండే కర్ర
వ్యములని స్టోకోంబుగారు వ్రాసిరి. (బి. వి)

రై నాల్గు గారు మహాత్మాని సందర్శించుట కనుమతి నీయక పోవుట

అనుమతి నీయవలదని స్పష్టముగా ఉత్తరపులు
వచ్చెనని జైలు సూపరింటెండెంటు చెప్పెట

బొంబాయి, మే 31:- శ్రీయుత మధురాదాస్ త్రికం
జీ రెకనాల్గు రై నాల్గు గార్లును, శ్రీమతి మీరబాయి, స్టేడు
క్లక్ కెప్టెన్ సతిగార్లును నిన్న మహాత్మాని సందర్శించుటకై
ఎరవాడ చెరసాలకు వెళ్ళిరి. కాని జైలు సూపరింటెండెంటు
వారి కె వ్యతిరేకిని ఆనుమతి నీయ
లేదు. కెప్టెన్ సతిగారికి తన సంతకబాధ్యతపై మహాత్మాని
బాచుట కనుమతినీయజాలనని ఆయన చెప్పెను. రై నాల్గుగా
రి విషయమున, ఆయనకు అనుమతినీయవలదని తనకు స్పష్ట
మైన ఆజ్ఞ వచ్చినదనెను. త్రికంజీ మీరాబేగ్ గార్లకు మాత్ర
మునుమతి యాయబడినది. కాని యీ పీఠిగతులలో రాము
య్యగారు మాత్రము సమావేశముగలుగుటకు ప్రయోజన ముండదని
త్రికంజీ మీరాబేగ్ గార్లును, మహాత్మాదును భావించిరి.

శ్రీయుత త్రికంజీగారు పత్రికల కేవిషయమున నొక
ప్రకటన మందిరి. సమావేశములవిషయమున ఇంతవరకు స్పష్ట
ములేని విషయము లేనియు గానింపబడలేదు. చెరసాలలో
మహాత్మానికి గదిలో మహాత్మా నొక్కనినే యుంచిరి. ఈవిధ
ముగ మహాత్మాదు చెరసాలలో ఒంటరిగానుండుటచే ఆయన
ఆరోగ్యమునకు భంగము గలుగవచ్చును అని త్రికంజీగారు
వ్రాసిరి. (ప్రె. ప్రె.)

బెల్గాం లింగాయతులు గాంధీ మహాత్మాని యుద్యమము నామోదించుట

శ్రీయుతులు జే. వి. పటిల్ బి. ఎ. జి. బి. ఎస్. సి
(బెల్గాం) కే. యస్ పటిల్ బి. ఎ. ఎల్. ఎల్. బి.
(బెల్గాం) యు. పి. పటిల్ బి. ఎ. ఎల్. ఎల్. బి.
(హుక్కేర) అన్నప్ప మెట్టగుడ్డ (మునిసిపల్
ప్రెసిడెంటు బుల్డోరుగల్) గార్ల ప్రకటన

“బెల్గాం లింగాయతుల విషయమున దుర్భిప్రాయ
మొకటి వ్యాపించినట్లు తెలియుచున్నది. ఇది వారికి మిక్కిలి
నిచారకరముగా నున్నది. వారు గాంధీమహాత్మాని సత్యాగ్ర
హోద్యమములో చేరుటలేదని బెల్గాం లోని లింగాయతులు తెలు
చున్నట్లు తెలియవచ్చినది. కాననసభ్యులగు శ్రీయుత పి. ఆర్.
చికోడిగారు కమిషనరుగారిలో కలిసి ప్రసంగించినట్లు ఈ వడు
చు పైమ్మ ఆఫ్ ఇండియాపత్రికలో ప్రకటింపబడుటయేయీ
దుర్భిప్రాయమున కారణమై యుండవచ్చును. చికోడిగారు
తాము జిల్లాలోని లింగాయతులకు నాయకుడని చెప్పుకొని
యీనడుమ కమిషనరుగారివద్దకు కొంతమంది ప్రతినిధుల
తో వెళ్ళిరి. కాని నిజమునకు లింగాయతులకు వారు నాయకు
లుగారు. మహాత్మాని యుద్యమమునకు సంబంధించినంతవరకు
బెల్గాం జిల్లా లింగాయతులు చికో
డిగారి నాయకత్వము సంగీకరింపక, కమిషనరు కడకు వెళ్ళ
దలంచినవారును లింగాయతుల ప్రతినిధులు కూరని
కమిషనరును దర్శించుటకు ముందే బహిరంగ సభలలో ప్రక
టింపబడిన ఆ ప్రకటన నకలు కమిషనరుకుకూడ పంపజేయ
బడెను.

మరియు ఈనెల 11 వ తేదీనాడు జరిగిన కర్నాటక
బ్రాహ్మణేతర సమావేశములో బ్రాహ్మణేతరులు కాంగ్రెసుతో
చేరవలసినదని తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ నామోదించబడెను.
బెల్గాం జిల్లానుండియు కర్నాటకమునందలి అన్ని నోట్లనుండి
యు చాలమంది లింగాయతులు వైసభకు హాజరై యుండిరి.

ఇప్పటికే చాలమంది లింగాయతులు చెరసాలలో ఇత్తు
ల ననుభవించుచున్నారు. బిల్దోనా తాలూకాలో ఇప్పటికిని
చాలమంది లింగాయతులు బాటిచెట్లు సరికినందులకై ఆరెక్టు
చేయబడుచున్నాడు. అందుచే నేటి బాటిచెట్లములలో ఈ
జిల్లాలోని లింగాయతులు వెనుకబడి యున్నారని చెప్పుటకు
పొలులేదు అని వీరు ప్రకటించిరి. (బి. వి.)

పౌ చ్చ రి క

ఆంధ్రప్రదేశ్ కుత్తరములను వ్రాయువారు
పలువురు కార్యాలయములోని ఉద్యోగులవేర
వ్రాయుచున్నారు. అందువలన చాల ఇబ్బంది
గలుగుచున్నది. పత్రికను తెప్పింపగోరువారును,
చందాల సంపుటాదును, అడ్వర్టయిజు చేయుటకు
ప్రకటనములను పంపువారును “మానేజరు, ఆంధ్ర
ప్రదేశ్” అని వ్రాయు బ్రాధితులు. పత్రికలో ప్రము
రింపబడుటకు వ్యాసమును, వార్తలను ఛాయా
పటములను పంపువారు “సంపాదకుడు, ఆంధ్రప్రదేశ్”
అని వ్రాయు బ్రాధితులు. ఏకారణముచే నయినను
గూడ కార్యాలయవర్గమువారి పేర్లనుదాహరింప
కుండురని, ఎల్లరును బ్రాధించెదము.
సంపాదకుడు.

విదేశవార్తలు

భారతదేశపరిస్థితులు

రాజీవ్రయత్నములు

బెన్సుగారికి "కేవల" రాయబారము (రూటరు)

లండన్, మే 30:—భారతదేశ పరిస్థితులగుర్తి విన్నపమును బెన్సుగారి కందజేయుచు "కేవల" (క్రైస్తవులు) భారతదేశాధిపతియైన గాంధీ తామకాలవంటివారు గలరని తమసంతృప్తిని తెలిపి వీరు భారతీయులు పడు పరిభ్రమము లక్ష సహింపలేకున్నారనియు సానుభూతితో గూడుకొన్న ఒడంబడిక వలన కష్టములు నివారణయగుటకు ఉపాయమును గోరుచున్నారనిరి.

భారతీయులు దౌర్జన్యమునకు గడంగినను ప్రభుత్వము వారు నిర్బంధమును బూనినను నిష్ప్రయోజనముని గ్రహించ వలెననిరి. ఉభయపక్ష నాయకులు సఖ్యముతో ప్రవర్తించుటకు ప్రయత్నించవలెననిరి. అట్లాంటి సుహృద్భావమును వెల్లడి జేయవలెననిరి. ఈ ప్రకటనమును రాంజీ మగ్దానాల్లు, ఇర్విన్ ప్రభువు, గాంధీగార్లు గూడ జరిపిరి.

సామ్రాజ్యపత్రికాప్రతినిధిసభ

[వైస్రస్]

రంగు, మే 31:—సామ్రాజ్యపత్రిక సభకు పత్రికా సంపాదకులు ఆధిపతులు లండనుకు వచ్చిరి. 20 సంవత్సరముల నుండి ఇట్టి సమావేశమొక్కడైన లేదు. మంగళవారమునాడు వెస్ట్మినిస్టరు మండలియన పిరికి విడుదలగును. రాజగారి పట్టాభిషేకము జరిగినది. ఇట్టి విచిత్రములు కిది రెండవసారి. కామన్సుభద్రాధ్యక్షుడు ఈ సభకు అధ్యక్షత వహించును. రాంజీ మగ్దానాల్లు స్వాగతము మరియు తన రాజకీయపక్షనాయకులను ఇందు సాల్వాజెడరు.

ప్రపంచములో అన్నిటికంటె పెద్దదను నాకావిమానము ఎక్కువమంది ప్రయాణికులను గొంపోవుటకు పరిశోధనలను జేయుచున్నది.

ఇంగ్లీషుభాషానికొక రైలును వేయుటనుగూర్చి వచ్చే వారము కామన్సు సభలో ప్రధానామాత్యుడు ఒక ప్రకటన మును గావించును.

బ్రిటిషు సామ్రాజ్య వాణిజ్య సంఘము బోయిన ప్రతి నిధులకు బంకింగుతో ముందరమున సార్వభౌముడు దర్శన మొస గెను.

సార్వభౌముని ఆరోగ్యము యభివృద్ధి గాంచుచునే యున్నది.

కి|| శీ|| లార్డు జేవిన్సు గారి అస్తికలన క్యాంటర్బరీ జే.జే.మున భూసాగితము జేసిరి.

సామ్రాజ్య రక్షక సభకు రాంజీ మగ్దానాల్లుగారు బాల్చిస్టు, ప్రెస్టిగీ గార్లతో జల్లిరి.

అమిజాన్స్ కన్య విమానము మరమ్మతు అదివార ముతో పూర్తయిగును.

సంయుక్త రాష్ట్రముల గవర్నరు

నానిటాల్, మే 30:—సంయుక్త రాష్ట్రముల గవర్నరుగారు 20 వ తేదీనుండి అన్యస్థులుగ నున్నారు. ఇష్టాను సరికి ఆరోగ్యము కుదిరినదనియు తమ పదాలను వారు చేసికొను చున్నారనియు తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

లిల్లూయ కర్మాగారపు పనివారల సమ్మె

కలకత్తా, మే 30:—లిల్లూయలో నేటిదినము కాంత ముగిసెను. రద్దునూపు మూయబడినది. (అ. ప్రె.)

శిల్పి మిల్లులసమ్మె అంతమొందుట

న్యూఢిల్లీ, మే 31:—శిల్పి మిల్లులపనివారి సమ్మె అంత మొదలైనది. నేటిదినము పనివారలు మిల్లులనుండి యధాప్ర కారము వదిలేయుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

రౌండుటేబిలు సమావేశము యొక్క-యుద్దేశ్యము

చెన్నపురి నారీమణుల ప్రచారము

మైలాపూరులో సభ

చెన్నపురి, మే 31:—స్వపరిపాలన ననుభవించు అధి నివేశ రాజ్యమునకు తగిన రాజ్యాంగ ప్రజాశక్తిను తయారు జే యుటయే రౌండుటేబిలు సమావేశముయొక్క విధిగా నుండగల దని ప్రకటింపవలయునని రాజప్రతినిధిని బ్రిటిషు పార్లమెంటువారిని కోరుటకును, స్వదేశీ పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించుట కును ప్రాందన శ్రీ సంఘమువారు నిన్న సాయంకాలము మైలా పూరు నందలి రేనడేహోల్లో సభను జరిపిరి. శ్రీమతి మహా లక్ష్మీపర మేకేశ్వరకా గారధ్యక్షత వహించిరి.

దాదాభాయి నతిగారు

మొదట సుపన్యసింపును ఇండియామంత్రియొక్క ప్రక టన నిరుత్సాహకరముగా నుండెను. యిక్కుముందు ప్రాంతీ యులు స్వశక్తిపై నాధారపడవలసి యుండుననియు, వారు సక్రమ పద్ధతులనే యనుసరింపవలయుననియు నుడిపిరి. సామ్రాజ్యము కొరకు దేశమునును పాటించనివారివైనచే ఇంగ్లాండుకికూడా యాత పెట్టుకొనియుండెను. విద్యాధికులు తమకర్తవ్యమును నిర్వహింపవలయును. దేశీయులు తమమనస్సును స్వప్రముగాదలంప వలయును. దేశీయులందరను అధినివేశప్రపత్తిని కోరుచుండి రనుటను గురించి, బ్రిటిషువార్లు తమకర్తవ్యమును నిర్వహించెదగ గాక ఆంగ్లేయులు, బుర్రు:—పాటించెను.

మొదట 10 మంది వలంటరీలు దినన

మొదటనే కూర్చొని యుండిరి. ఆంగ్లేయులను సుహృద్భావమును వెల్లడింపు టకు, అధినివేశ రాజ్యమునకు తగిన రాజ్యాంగప్రజాశక్తిను తయారుజేయుటయే రౌండుటేబిలు సమావేశముయొక్క విధిగా నుండగలదని ప్రకటింపవలయునని బ్రిటిషు పార్లమెంటువారిని రాజప్రతినిధిని యిచట జేరియున్న మైలాపూరు శ్రీమత్తులను కోరుచున్నారు.

సకలవిధములైన స్వదేశీపరిశ్రమలను, ఎల్లవారునూ ప్రోత్సహింపవలయునని తీర్మానించెదమయినది.

వైస్రస్సము దాదాభాయి నతిగారు ప్రతిపాదించిరి.

ఆరోగ్యస్థామి మొదల్యారుగారు

తీర్మానమును బలపరిచిరి. వారియుపన్యాస సారాంశ ము:—మనకు స్వపరిపాలన ఏల లభింపవలయునో నేడు కారణ ముల దెలుపవలసివచ్చెను. కొందరు ప్రాంతీయులు దేశస్థినిగూర్చి తలపనైనను తలపరు. వారిలో కొంతమంది సర్వసఖములను ననుభవిం చుచువారై యున్నారు. దేశీయులనుభవించు నానావిధములైన కష్టములును వారి కెదురలేదు.

విదేశములలో ప్రాంతీయులభవించు కష్టములును, ఆన మానములును మొదటికారణము. మనకే స్వపరిపాలన మున్నచో, సితిగతులను చక్కబరుచుకొనగలము. ఆక్రింది పొందుటకే, మన యితరకష్టములను బావుకొనుటకే, స్వాతంత్ర్యోద్యమము జరిపి యున్నది.

రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యమువలన లాభములేదు. ఏలనన మంత్రులకు తగినం భనము చిక్కజాలదు. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వ ములకు నేడు లభించుచున్న యాదాయము ముందు మేచ్చక పోవుట యటుండగా, మద్యపాన నిషేధము మొదలగు వారివలన తగ్గిపోవచ్చును. కాన భనమును ఖర్చుపెట్టు విషయములో స్వా తంత్ర్యము లభించినగాని నేమియు లాభము పొనగజాలదు. దీనినే మనము కోరవలయును. ప్రభుత్వోద్యోగుల కొరకై మితిమారిన ద్రవ్యము వ్యయమగుచున్నది. ఈఖర్చును తగ్గించుటకు రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యము పనికిరాదు. బ్యాంకింగు, మార కము మొదలగు విషయములలోనూడ స్వాతంత్ర్య ముంజవల యును.

స్వదేశీ ప్రచారము

స్వదేశీ పరిశ్రమలను ప్రజలే సంరక్షింపగలిగియున్నను, స్వపరిపాలనక్రిందనే తగినయభి వృద్ధి సాధ్యమగును.

డాక్టర్ నలేశ మొదల్యారుగారు

పిమ్మట సుపన్యసింపును, మున్నెన్నడును స్వరాజ్యము కొరకై ప్రజ లింత తపాతపా పడుచుండ లేదనియు, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు సమాధానమార్గము ననుసరింపవలయుననియు, ఇండియా అధినివేశప్రతిపత్తికి తగిన స్పృహనుట వారు గుర్తింప వలయుననియు, సాంఘిక భేదములు లేని దేశమే లేదనియు, స్వల్పసంఖ్యాకులకు తగినసంరక్షణ మొసంగిన జాలుననియు, మాంటేగూగారివలెనే లెన్ గారునూ ఇండియాకువచ్చి నిజశితుల నెరుంగవలయుననియు, ప్రైవేటుకమిషనువారి నివేదికను రౌండు టేబిలు సమావేశమువారు చర్చించుటలన లాభము లేదనియు, రౌండుటేబిలు సమావేశము ఇండియాలోనే జరుగవలయునని యు, నుడిపిరి.

ఇండియా యొక్క ఆర్థికాభివృద్ధి కై భన సంబంధమైన వ్యవహారముల గూ సంతృప్తి స్వాతంత్ర్య ముండవలయుననియు నుడిపిరి.

కజిన్సునతి

పిమ్మట సుపన్యసింపును, యాసమయమున భారతీయు లలో భావోదేకము ప్రబలియున్న దనియు, ఏప్రిల్ నెల 27 వ తారీఖునకు పిమ్మట నెల్లదను వాక్యాస్వతంత్ర్యమును గోల్పోయినట్లు గనపట్టిన దనియు, నారీమణులు మాత్రము వైర్యముతో సభలను జరుపుచుండి రనియు, రౌండుటేబిలు సమావేశమును గూర్చి వైన మాచింపబడిన ప్రకటనను గావించ వలయునని వారు కోరుచుండిరనియు, శ్రీలు కాంతిప్రియులు గాన వారు ఇంగ్లాండు ఇండియావలదును సుహృద్భావ ముండ వలయునని కోరుచుండి రనియు, పార్లమెంటులోని యేయొక పార్టీవారిలో నమ్ముకొని యుండుటమని. పార్లమెంటు సభ్యులందరి యభిప్రాయమును మాన్యుటకుబూనవలయుననియు ఇంగ్లాండు రౌండుటేబిలు సమావేశమునకు ముందుగా రాజ కీయ నిర్వేదికుల నందరిని వదలివేసిన గాని నమ్ముది యెందుల కును పనికి రాజోదనియు, కారాగృహమునందలి నారీమణులు దేశములో జేయవలసిన పనినిగూర్చి యెరుదెవరకు తమకు లేఖల వ్రాసి యుండి రనియు నుడిపిరి.

స్వదేశీపరిశ్రమల సంరక్షించుకొనిన గాని విదేశముల ఇండియాను గూర్చి యాశలు పెట్టుకొనియే యుండు ననియు ద్వేషమును ప్రేమచే జయింపవలయుననియు మానవు లంద రను యొక్కటుంబమువారే ననియు నామె నుడిపిరి.

శ్రీయుత రామదాసు గారు

స్వదేశీ పరిశ్రమలనుగూర్చియే మున్నుంచెదవలసి. సహా కారోద్యమమునంద దృష్టాంతిత్వాసము గల తాము యొకపందేశ మునే యొసంగెదరు. అయ్యది స్వదేశీ ప్రతిమనుబూనుడు అనియే పోలీసువారు కూడా ప్రచారము గావించుచుండిరి. ఇండియా లో నాటకకాలము కాఫీహోటల్లు రెయిలుబండ్లు మొదలగునవి ప్రజలతో క్రిక్కిరిసియుండెననియు, కావున ప్రజలు యార్థికము గా మంచిస్థితిలోనే యుండిరనియు పోలీసువారి కరపత్రిములు నుడువుచుండెను కాని, విరోధియునులసంఖ్యను బెం గాల్గువరక సంఘమువారును, బ్రిటిషుమంత్రులలో నొకరగు స్నోడ్ గా రును వేరువిధముగ తలచుచుండిరి. ప్రాంతీయులు మనుషటివలె డబ్బిచ్చి వస్తువుల నెక్కువగా కొనజాలక యున్నారని వారి యభిప్రాయము. పరిశ్రమల స్థితినిబట్టి చూచిన, ఇండియాస్థితి దుర్భరము. గ్రామస్థులు వాడు వస్తువులలో నొక్క స్వదేశీది కనుపించదు. ఆంగ్లేయు లందరను మనకు వ్యతిరేకులు కారు, కాని ఇండియాయొక్క స్థితిని చక్కబరుచుటకు ఇంగ్లాండు నిస్సహాయరాలుగా నున్నది. ఒక దృష్టాంతము. భారత కాసన సభలో డబ్బివారిచే ఇండియాకు ఎగుమతి చేయబడుచున్న 'వనస్పతి' (ఒక విధమైన నెయ్యి) పై ముంకమును విధింపవల యునని తీర్మానము ప్రతిపాదించబడగా ప్రభుత్వ సభ్యులు తీవ్రముగా ప్రతిఘటించిరి. తీర్మానము వీగిపోయెను. 'మీ దేశమునకు సంబంధించిన వ్యవహారము కాదు కదా! ఏల యీ విధానము అనియు పవ్యాసకులో క యాంగ్లేయాధి కారినిప్రశ్నింపగా వారు రామదాసుగారితో "సరే! పంతాలూ గారు (నన్ను) ఉత్తరహిందూస్థానములో నిట్లే పిలచెదరు) డబ్బివారికి మేము హాకలంగ నిచ్చిన వారితై ననక వస్తువుల కొరకై యాధారపడియుండు మావై వారు కనిపిచుకొందురు. ఇంగ్లాండులో వస్తువుల ఖరీదు పెచ్చిన ఏ ప్రభుత్వమును నచట నిలవ జాలదు. మేమేమిచేయుదుము అని నుడివెను. ఇండియా వర్తకముంతయు నేడు ఆంగ్లేయులకే చెందియుండలేదు. ఇతర దేశములనూ పోటీచేయుచుండెను. రౌండుటేబిలు సమావేశము జరిగిననూ, ఆర్థిక సంరక్షణ విషయములే ప్రాముఖ్యతను జహించును.

రాజకీయాధికారము లభించువరకును విదేశవస్తువులను ముట్టు మని మనము ప్రతిన బూనవలయును. మన మనుభవించు కష్టములు చాలవట్టుకు మన చిత్తవృత్తి వైనచే నాధారపడి యున్నవి. విదేశవస్తువులను ప్రేమించుచున్నాము. మన వారలు చెన్నపురి కాస్మాపోలిటొ క్లబ్బులో నిక్కడ పండుపండ్లను వాడుటమని విదేశములనుండి దింతుతి యగు డబ్బాపళ్ల నే వాడుచుండిరి. ఆంగ్లేయుల పరిపాలనవలన వారి కరీర ములేకాక యభిరుచులు దృక్పథము మొదలగునవియు జయింపబడెను. మన మానసికస్థితిలో, మార్పు కలగవలయును. విద్యాధికులమొద లగువారు యేదికనుబడిన దానిని కొనబడునూని స్వదేశీవస్తువు కొనవలయును దేశ ప్రేమయులవరమకొనవలయును.

అధ్యక్షురాలు

తమ తుదిపట్టులలో ప్రాంతీయుల ఆంగ్లేయుల క్రింద తరిగిదును బొంది స్వరాజ్యమునకు నేడు తగియున్నారనియు అధినివేశ ప్రతిపత్తివలన యార్థికాభివృద్ధిసాధ్యమగునని నుడిపిరి